YANYANA
SURİYELİ ÇOCUKLAR İÇİN
PSİKO SOSYAL DESTEK PROJESİ

2017-2018

SOSYAL ETKİ RAPORU

KÜNYE

Proje Koordinatörü
Pınar Şimşek

Saha Koordinatörü
Sena Bekar

Proje Danışmanı
Betül Bozkurt

Eğitmenler & Danışmanlar
Ayşe Beyazova, Betül Bozkurt,
Berfin Bozkurt, Berrin Simavlıoğlu
Birgül Emiroğlu Bakay,
Dilara Köktürk Erden, Elif Aydar
Esra Hızır, Gülesin Nemutlu
İnanç Sümbüloğlu,
Necmettin Yemiş, Olcayto Ezgin
Özlem Mumcuoğlu, Pınar İlkiz
Rauf Kösemen, Saba Bitar,
Sena Avaz Avcı, Seren Özkan
Serra Cankur, Sevgi Demir
Sezin Öter, Ümran Korkmazlar

Sosyal Etki Danışmanları
Buğra Taygun Gülle
Elif Kuş Saillard
Erkan Koca
İnanç Sümbüloğlu
Selma Karabey

Sosyal Etki Raporu Editörleri
İnanç Sümbüloğlu, Selma Karabey

Fotoğraflar
Proje Ekibi

Rapor Tasarımı
Ayla Yıldız Genç

** Bu kitap, Yanyana Suriyeli Çocuklar İçin Psiko Sosyal Destek Projesi kapsamında hazırlanmıştır. Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek kullanılabilir. Bir kısmının ya da tamamının çoğaltılması Bir İZ Derneği'nin iznine bağlıdır.*

İÇİNDEKİLER

Giriş *5*

Rapor Hakkında *6*

Rapor Özeti *7*

YanYana Biyografi *9*

İzleme Değerlendirme Metodoloji *19*

Performans Değerlendirme *23*

Sosyal Etki Analizi *38*

Paydaş Bazlı Sosyal Etki Analizi *41*

Ekler *81*

GİRİŞ

2013 yılında Bir İZ' le yola çıktığımızda toplum ruh sağlığı için toplumdaki herkes çalışma alanımıza giriyordu. Çocuklar, kadınlar, sosyal dezavantajlı tüm bireyler ve onlarla çalışan öğretmenler, ruh sağlığı çalışanları, sağlık çalışanları vb geniş bir kesimi hedef almıştık. Henüz mülteci konusu yeni yeni sivil toplumun çalışma alanına girmeye başlamıştı. Toplumsal barışa katkı sağlayacak her şey ve herkes sorunun çözümüne katkı sunabileceği önkabulü ile 2017 yılında YanYana projemize başladık. Göz açıp kapayana kadar geçen bu zamanda çeşitli sivil toplum kuruluşları, İstanbul'un dört bir yanından katılan gönüllü öğretmenler ve gönüllü terapistlerle yüzlerce çocuğa ulaştık. Bir arada yaşayabilme kültürüne bir kutu oyunu ile katkıda bulunduk. Sadece çocuklar arasındaki ayrımcılığı önleme çalışması değildi bu, aynı zamanda çocuklarla çalışan profesyoneller olarak kendi önyargılarımızla da yüzleşmeye çalıştık. Mülteci çocuklarla çalışan terapistlerin daha fazla çocuğa daha aktif yöntemlerle ulaşabilmeleri için yeni yöntemler sunduk.

Gelecekten umutlu olmayan çocuklardan oluşan toplumları karanlığın beklediğini biliyoruz. O karanlığı aydınlığa çevirebilecek çalışmaların bir parçası olmaktan mutluyuz. Çalışmanın olumlu sonuçlar vermesi tüm toplum için önemli şeyler söylüyor. Bu sonuçları sizlerle paylaşmaktan gurur duyuyoruz.

Çocuk ve barış birbirine çok yakışan iki kelime. Bu barışa hizmet eden herkese, özellikle bize inanıp yola birlikte çıktığımız iki kurum Oyun Terapileri Derneği ve Yuva Derneği'ne ve gönüllülerimize sonsuz teşekkürler.

Gökte bir yıldız kayarsa eğer
Sen yıldızı tut çocuk
Umut dile, sevgi dile
Barış dile

Can Yücel

Özlem Mumcuoğlu

Bir İZ Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

RAPOR HAKKINDA

Bu rapor, 20 ay süre ile İstanbul'un farklı ilçelerinde yürütülen YanYana Suriyeli Çocuklar İçin Psikososyal Destek Projesi'nin, proje paydaşları üzerinde yarattığı doğrudan ve dolaylı etkinin değerlendirilmesi kapsamında hazırlanmıştır.

Rapor proje izleme değerlendirme çalışmalarında şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinden hareketle, mülteci çocuklara ilişkin ayrımcılığın azaltılması, mülteci çocukların okul ortamında içerilmesi ve travmanın derin etkilerinin tedavi edilmesi başlığında geliştirilecek projelere birinci elden bilimsel bilgi ve deneyim aktarımı hedefi ile yazılmıştır.

Projenin izleme değerlendirme çalışmaları, karma desen metadolojisi (nicel ve nitel araştırma) ile bağımsız akademisyenlerin rehberliğinde Bir İZ Derneği uzmanları tarafından yürütülmüştür. Projede yürütülen çalışmaların sonuç ve etkileri aynı metadolojiye uygun olarak analiz edilmiştir.

RAPOR ÖZETİ

Suriyeli mülteci çocukların karşılaştığı ayrımcılığı azaltmayı ve mültecilerin sosyal uyumunu desteklemeyi hedefleyen **YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psikososyal Destek Projesi** Bir İZ Derneği tarafından, Yuva Derneği ve Oyun Terapileri Derneği işbirliğiyle ve Avrupa Birliği Avrupa Komisyonu Temsilciliği, Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Aracı (DIHAA) desteğiyle yürütülmüştür. 1 Şubat 2017 tarihinde başlayan proje faaliyetleri 20 ay boyunca İstanbul ilinde gerçekleştirilmiştir.

Bu rapor, yirmi ay süre ile İstanbul'un farklı ilçelerinde yürütülen YanYana Suriyeli Çocuklar İçin Psikososyal Destek Projesi'nin, proje paydaşları üzerinde yarattığı doğrudan ve dolaylı etkinin değerlendirilmesi kapsamında hazırlanmıştır.

Projenin izleme, değerlendirme çalışmaları karma desen metodolojisi (nicel ve nitel araştırma) ile bağımsız akademisyenlerin rehberliğinde Bir İZ Derneği uzmanları tarafından yürütülmüştür. Projede yürütülen çalışmaların sonuç ve etkileri aynı metodolojiye uygun olarak analiz edilmiştir.

Projenin Amacı

Suriyeli mülteci çocukların topluma kazandırılmasıdır. Bu kapsamda projenin hedefleri "mültecilere ilişkin ayrımcılık ve zenofobinin (yabancı düşmanlığının) azalması", "Suriyeli çocuklar ile Türkiyeli çocukların okul ortamında kaynaşmasına ilişkin araçlar geliştirilmesi" ve "Suriyeli çocukların travmalarının derin etkilerinin tedavi edilmesi yoluyla iyilik halinin geliştirilmesi" dir.

Projenin Hedef Kitlesi

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psiko Sosyal Destek Projesi 7-11 yaş aralığındaki Suriyeli ve Türkiyeli çocuklar, kamuda hizmet veren öğretmenler, kamu ve özel sektör olmak üzere çalışmalarına devam eden terapistler (psikologlar, psikolojik danışman) için geliştirilmiştir.

Proje Partnerleri - İşbirliği Yapılan Kurumlar

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psikososyal Destek Projesi'nde, Yuva ve Oyun Terapileri Derneği ortaklığında, **Bir İZ Derneği** yürütme ve yönetim rollerini üstlenmiştir; İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve çeşitli sivil toplum kuruluşları ile sürdürülen ortaklıklar hedef kitleye ulaşımı kolaylaştırmış, etkinliklerin uygulanmasını desteklemiş ve projenin sürdürülebilirliğine katkı sunmuştur. Sosyal etki çalışmaları ise bağımsız akademisyenler ve proje uzmanları tarafından sağlanmıştır.

Proje Faaliyetleri

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psikososyal Destek Projesi 2017-2018 yılları arasında, 20 ay süre ile uygulanmak üzere beş aşamalı olarak tasarlanmıştır. Sözü edilen aşamalar süresince öğretmen, terapist (psikolog, psikolojik danışman), Suriyeli ve Türkiyeli çocuklar özelinde farklı programlar geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

Okullar İçin Psikososyal Destek Programı:

YanYana Psikososyal Destek Programı İstanbul ilinde **3500 öğrenciye** uygulanmıştır. Ayrımcılığı azaltma ve kaynaştırma odaklı interaktif etkinliklerden oluşan program YanYana kutu oyununu da kapsamaktadır. Programı yürüten **120 öğretmen** 3 günlük Öğretmen Eğitimine katılmış ve 10 haftalık program süresince 8 adet 16 saat süpervizyon desteği almıştır.

Grup Terapileri Programı:

Travma mağduru Suriyeli çocuklara yönelik geliştirilen YanYana Grup Terapi Programı kapsamında **550 Suriyeli çocuk** 10 hafta süreyle düzenli grup terapisine katılmıştır. Programı yürüten **73 terapist** 3 günlük Uygulayıcı Eğitimine katılmış ve program süresince düzenli olarak 15 Günde bir olmak üzere toplamda 30 adet 60 saat süpervizyon desteği almıştır. Program Grup Psikoterapileri, Oyun Terapisi ve EMDR teknikleri temel alınarak geliştirilmiştir.

Savunuculuk Faaliyetleri

Projenin savunuculuk faaliyetlerini desteklemek, mülteci alanında üretilen bilginin yaygınlaşmasına aracı olmak ve proje faaliyetlerini görünür kılmak amacıyla yanyana.biz web sitesi konuyla ilgili kullanıcıların erişimine açılmıştır. İngilizce, Türkçe ve Arapça olarak geliştirilen site ve Bir İZ Derneği sosyal medya kanallarından YanYana Projesi ile ilgili yapılan haber ve duyurularla 71.000 kişiye ulaşılmıştır. Yaygınlaştırma ve Savunuculuk Konferansı (22 Şubat 2018) İstanbul

Milli Eğitim Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İstanbul İl Göç İdaresi, UNHCR, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu katılımı, **15 Sivil Toplum Kuruluşu**'nun yer aldığı STK Hizmet Fuarı temsilcileri ve **150 dinleyici** katılımcı ile gerçekleşmiştir.

İzleme Değerlendirme Faaliyetleri

Projenin izleme değerlendirme ve sosyal etki çalışmaları **karma desen metodolojisi** ile tasarlanmış olup bağımsız değerlendiriciler ve Bir İZ Derneği uzmanları işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Proje eğitimlerine dahil olan sınıfların hem öğretmen hem de öğrencilerinin eğitim öncesi ve sonrası sonuçlarını karşılaştırabilmek amacıyla eğitime dahil olmayan öğretmen ve sınıflardan **kontrol grupları** seçilmiştir.

Proje Performans Değerlendirmesi

Proje faaliyetleri süresince 120 öğretmen, 73 terapist, 32 tercüman, okul örnekleminde 3500 çocuk, terapi örnekleminde 550 Suriyeli çocuğa ulaşılmıştır. 72 okul, 17 STK ve 26 gönüllü işbirliği ile 1200 okul ders saati, 1980 grup terapi saati sürecinde psikososyal destek programı faaliyetleri yürütülmüştür. 500 kutu oyunu basılmış ve ilgili kurum ve kişiler ile paylaşılmıştır. İstanbul içi ve dışı olmak üzere 37 farklı STK ile kutu oyunu paylaşılmıştır.

Proje Sosyal Etkisi

Proje faaliyetleri sonucunda Türkiye'deki devlet okullarında mülteci çocukların sosyalleşmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği ve ağlar geliştirilmiştir. Okul örnekleminde öğretmenlerin sınıf ortamında duygu ifade etmenin önemine yönelik duyarlılık kazandığı belirlenmiştir. Proje uygulama sınıflarındaki öğrencilerin öğretmenlerinin kendilerine önem verdiğini ve önemli hissettirdiğini ifade ettiği gözlenmiştir. Sınıf içi ilişkilerde gelişmeler gözlenmiştir. Grup terapi örnekleminde psikologlar mülteci çocuklarla yaşadıkları travmaları anlama ve üzerinde çalışmaya ilişkin beceriler edinmiştir. Suriyeli öğrencilerin kendilerini ve duygu ifade becerilerinde artış gözlenmiş, Suriyeli çocukların travmatik deneyimlerini çalışabilecekleri güvenli bir alan yaratılmıştır. Programı yürüten psikologlar gruplara devam eden çocukların sosyal becerilerinde gelişim gözlediklerini iletmişlerdir.

YANYANA BİYOGRAFİ

YANYANA BİYOGRAFİ

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psiko Sosyal Destek Projesi Bir İZ Derneği tarafından, Yuva Derneği ve Oyun Terapileri Derneği işbirliğiyle ve Avrupa Birliği Avrupa Komisyonu Temsilciliği, Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Aracı (DIHAA) desteğiyle yürütülmüştür. 1 Şubat 2017 tarihinde başlayan proje faaliyetleri 20 ay boyunca İstanbul ilinde gerçekleştirilmiştir.

Projenin Amacı

Suriyeli mülteci çocukların topluma kazandırılmasıdır. Bu kapsamda projenin hedefleri 'mültecilere ilişkin ayrımcılık ve zenofobinin (yabancı düşmanlığının) azalması', "Suriyeli çocuklar ile Türkiyeli çocukların okul ortamında kaynaşmasına ilişkin araçlar geliştirilmesi" ve "Suriyeli çocukların travmalarının derin etkilerinin tedavi edilmesi yoluyla iyilik halinin geliştirilmesi" dir.

Projenin Hedef Kitlesi ve Nihai Faydalanıcı

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psiko Sosyal Destek Projesi 7-11 yaş aralığındaki Suriyeli ve Türkiye çocuklar, kamuda hizmet veren öğretmenler, kamu ve özel sektörde olmak üzere mülteci çocuklarla çalışan psikologlar için geliştirilmiştir.

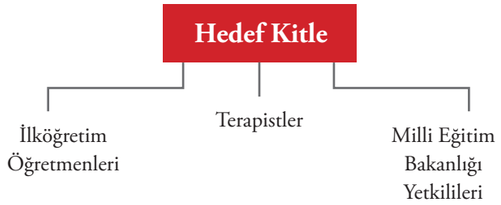

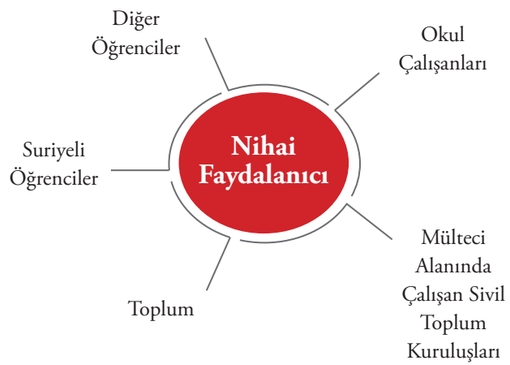

Proje Partnerleri – İşbirliği Yapılan Kurumlar

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psiko Sosyal Destek Projesi'nde, kamu ve özel sektörde olmak üzere mülteci çocuklarla çalışan psikologlar Bir İZ Derneği yürütme ve yönetim rollerini üstlenmiştir; İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve çeşitli sivil toplum kuruluşları ile sürdürülen ortaklıklar hedef kitleye ulaşımı kolaylaştırmış, etkinliklerin uygulanmasını desteklemiş ve projenin sürdürülebilirliğine katkı sunmuştur. Sosyal etki çalışmaları ise bağımsız akademisyenler ve proje uzmanları tarafından sağlanmıştır.

Proje Partnerleri – İşbirliği Yapılan Kurumlar

-AKDEM Aile Kadın Destekleme ve Engelliler Merkezi Zeytinburnu
-Avcılar Leyla Bayram İlkokulu
-Bahçelievler Toki Halit Öge İlkokulu
-Beykoz Hacı Numan İlkokulu
-Dünya Doktorları Derneği
-Farkındayız Yaşam Merkezi
-İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı
-Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Balat Çocuk Koruma Ofisi
-Türk Kızılayı Bağcılar Toplum Merkezi

-Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Zeytinburnu Çocuk Koruma Ofisi
-Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Çocuk ve Gençlik Merkezi
-Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği SGDD - ASAM İstanbul
-Small Projects Istanbul - Zeytin Ağacı Derneği Sultanbeyli Yıldırım Beyazıt Geçici Eğitim Merkezi
-Sultanbeyli Zübeyde Hanım İlkokulu
-Ümraniye Bilge Soyak İlkokulu

-Türk Kızılayı Sultanbeyli Toplum Merkezi
-Yuva Derneği Ümraniye Saha Ofisi
-Zühtü Şenyuva İlkokulu Küçükçekmece
-SGDD ASAM Al Farah Çocuk ve Aile Destek Merkezi Ankara
-SGDD ASAM Al Farah Çocuk ve Aile Destek Merkezi İzmir
-SGDD ASAM Al Farah Çocuk ve Aile Destek Merkezi Adana
-SGDD ASAM Al Farah Çocuk ve Aile Destek Merkezi Gaziantep Kalyon
-SGDD ASAM Al Farah Çocuk ve Aile Destek Merkezi Gaziantep Düztepe

-Çağrıbey Ilkokulu
-Piri Reis İlkokulu
-Sakarya İlkokulu
-Sare Selahattin Uzel İlkokulu
-Mustafa Zeki Demir İlkokulu
-Alsancak ilkokulu
-Cumhuriyet İlkokulu
-Aşkaleli İbrahim Polat Ortaokulu
-Fatih İlkokulu
-Gülenay Özel Eğitim Merkezi
-Hasan Kağnıcı İlkokulu
-İsa Yusuf Alptekin İlkokulu
-Nevin Mehmet Bilginer İlkokulu
-Vali Cahit Bayar İlkokulu
-Üsküp İlkokulu -Kazım Ersu İlkokulu
-Mavi Umut Koleji -Mahmut Şevket Zırh İlkokulu
-Bayrampaşa İlkokulu -Mehmet Gesoğlu İlkokulu
-Orbay İlkokulu -Piripaşa İlkokulu
-Erdem Bayazıt İlkokulu
-K. İsmihan İsmet Suzer İlkokulu
-Türk İsveç Kardeşlik İlkokulu
-Atışalanı İsmetpaşa İlkokulu
-Yunus Emre İlkokulu -Ali Fuat Üstün İlkokulu
-Kadırga İlkokulu -Muallim Naci İlkokulu
-Şehit Fikret Metin Öztürk İlkokulu
-Ulubatlı Hasan İlkokulu
-Nişancı Mehmet Paşa İlkokulu
-Necdet Kotil İlkokulu

-Gazikent İlkokulu
-Selahaddin Eyyübi İlkokulu -Atatürk İlkokulu
-Mehmet Rıfat Yalman İlkokulu -Önder İlkokulu
-Ziya Paşa İlkokulu -Dr. İffet Onur İlkokulu
-Kocatepe İlkokulu -Öğretmen Yusuf Kardeş İlkokulu
-Orhan Saral İlkokulu -Bağlarbaşı İlkokulu
-Gülizar Zeki Obdan İlkokulu
-Ertuğrulgazi İlkokulu
-Öğretmenevleri ilkokulu
-Sarıgazi Peyami Safa İÖO
-Mehmet Akif İlkokulu -Fuat Soylu İlkokulu
-Harbiye İlkokulu -Resneli Niyazı Bey İlkokulu
-Mimar Sinan İlkokulu
-Yildirim Beyazit Ortaokulu Geçici Eğitim Merkezi
-Zübeyde Hanım İlkokulu
-Turgut Reis Ilkokulu
-Gölet İlkokulu
-Cumhuriyet İlkokulu
-Hasanpaşa İlkokulu
-İTO Şehit Er Dursun Sıvaz İlkokulu
-Yaşar Paşalı İlkokulu
-Kaptan-ı Derya İlkokulu
-Mehmet Akif Ersoy İlkokulu
-Merkez İlkokulu
-Aslangazi İlkokulu
-Fevzi Kutlu Kalkancı İlkokulu
-Ahmet Cevdet Paşa İlkokulu
-Emine Koçulu İlkokulu
-Yavuztürk İlkokulu
-Gazipaşa İlkokulu
-Ziya Gökalp ilkokulu

Proje Yönetim Şeması

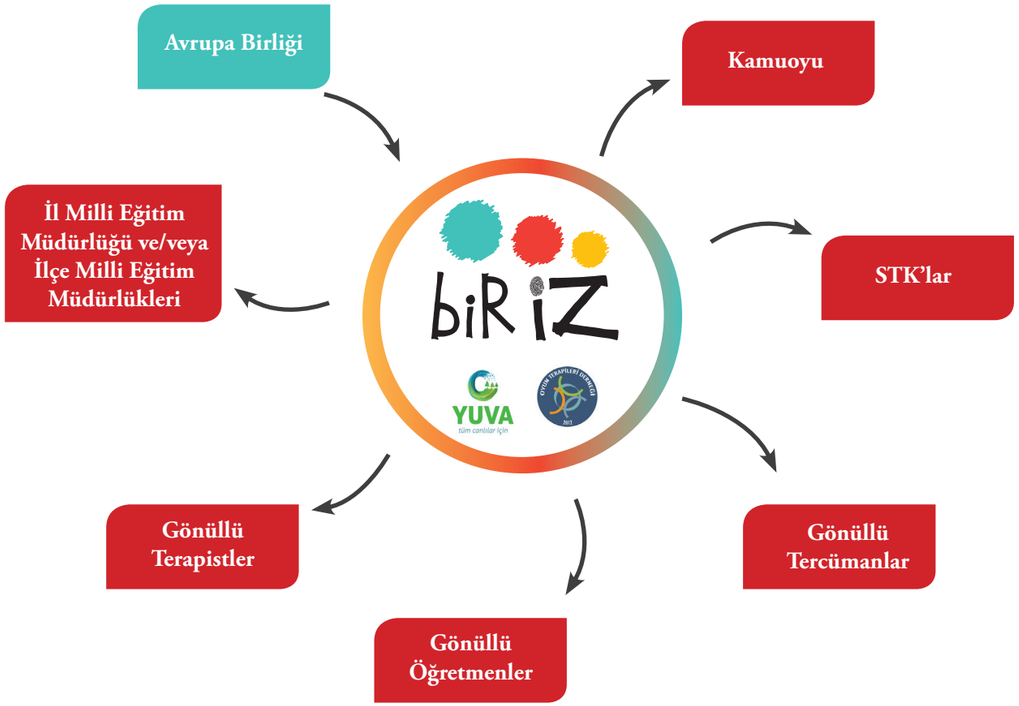

Projenin Uygulandığı Bölgeler

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psiko Sosyal Destek Proje faaliyetleri; Arnavutköy, Ataşehir, Avcılar, Bağcılar, Bahçelievler, Bayrampaşa, Beylikdüzü, Büyükçekmece, Çekmeköy, Esenler, Esenyurt, Fatih, Gaziosmanpaşa, Güngören, Kağıthane, Küçükçekmece, Maltepe, Pendik, Sancaktepe, Sarıyer, Şişli, Sultanbeyli, Sultangazi, Ümraniye, Üsküdar, Zeytinburnu olmak üzere (İstanbul'un 26 ilçesinde) yürütülmüştür.

Proje Faaliyetleri

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psiko Sosyal Destek Projesi 2017-2018 yılları arasında, 20 ay süre ile uygulanmak üzere beş aşamalı olarak tasarlanmıştır. Sözü edilen aşamalar süresince öğretmen, psikolog, Suriyeli ve Türkiyeli çocuklar özelinde farklı programlar geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

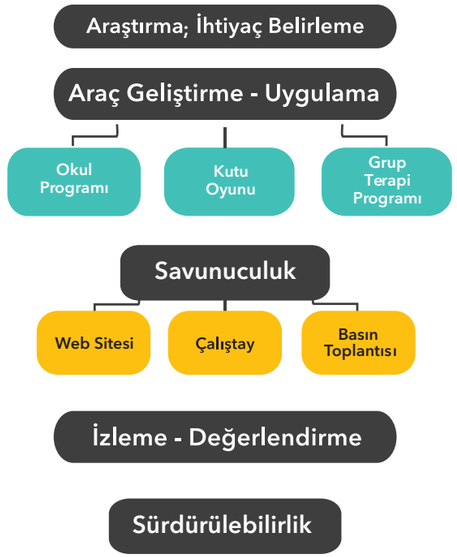

1.Aşama: Araştırma

1.1.Okul ortamında etnografik gözlem

2. Aşama: Araç Geliştirme - Uygulama

2.1. Okul için psikososyal destek programı

2.2. Kutu oyunu

2.3. Grup terapi programı

3. Aşama: Savunuculuk Faaliyetleri

3.1. Web sitesi

3.2. Konferans -Çalıştay

3.3. Basın toplantısı

4. Aşama: İzleme Değerlendirme Faaliyetleri

5. Aşama: Sürdürülebilirlik Faaliyetleri

1. Aşama: Araştırma;

İlköğretim seviyesindeki okullarda Suriyeli mülteci çocukların, bu çocukların öğretmenlerinin, sınıf arkadaşlarının ve okul yöneticilerinin ihtiyaçlarını tespit etmek amacıyla, İstanbul ilinde Zeytinburnu ve Beyoğlu bölgelerinde yer alan iki farklı okulda etnografik gözlem notları yazılmış ve bu notlar içerik analizine tabii tutulmuştur. Bu süreç bir antropolog ve sosyolog desteği ile yürütülmüştür.

Raporun detaylarına ***www.yanyana.biz*** adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Aşama: Araç Geliştirme - Uygulama;

2.1. Okullar İçin Psikososyal Destek Programı

YanYana Psikososyal Destek Programı İstanbul ilinde 3500 öğrenciye uygulanmıştır. Ayrımcılığı azaltma ve kaynaştırma odaklı interaktif etkinliklerden oluşan program YanYana kutu oyununu da kapsamaktadır. Programı yürüten 120 öğretmen 3 günlük Öğretmen Eğitimine katılmış ve 10 haftalık program süresince düzenli olarak 8 adet (16 saat) süpervizyon desteği almıştır.

2.2. YanYana Kutu Oyunu;

Yenilikçi bir eğitim aracı olan YanYana Kutu Oyunu, bu projeye özel Türkçe ve Arapça olmak üzere çift dilli geliştirilmiştir. Çocuklar için oyunun bir iletişim ve kaynaşma aracı olması noktasından yola çıkılarak, psikolog ve pedagogların danışmanlığıyla tasarlanmıştır. YanYana Kutu Oyununun, okullarda yürütülecek Psikososyal Destek Programı kapsamında öğretmenlerin gözetiminde, Türkiyeli ve Suriyeli çocuklar tarafından oynanması hedeflenmiştir. 3500 öğrenci 72 okulda YanYana Kutu Oyunu oynamıştır.

2.3. Grup Terapileri Programı;

Travma mağduru Suriyeli çocuklara yönelik geliştirilen YanYana Grup Terapi Programı kapsamında 600 Suriyeli çocuğun 10 hafta süreyle düzenli grup terapisine katılması hedeflenmiştir. Programı yürüten 73 terapist 3 günlük Uygulayıcı Eğitimine katılmış ve program süresince düzenli olarak 15 Günde bir olmak üzere toplamda 32 tercümana eğitim ve süpervizyon desteği sağlanmıştır. Program Grup Psikoterapileri, Oyun Terapisi ve EMDR teknikleri baz alınarak geliştirilmiştir. 550 Suriyeli çocuğa ulaşılmıştır.

3. Aşama: Savunuculuk Faaliyetleri

3.1. Web sitesi;

Projenin savunuculuk faaliyetlerini desteklemek, mülteci alanında üretilen bilginin yaygınlaşmasına aracı olmak ve proje faaliyetlerini görünür kılmak amacıyla yanyana.biz web sitesi konuyla ilgili kullanıcıların erişimine açılmıştır. İngilizce, Türkçe ve Arapça olarak geliştirilen site ve Bir İZ Derneği sosyal medya kanallarından YanYana Projesi ile ilgili yapılan haber ve duyurularla 71.000 kişiye ulaşılmıştır.

3.2. Konferans - Çalıştay;

22 Şubat 2018, Yaygınlaştırma ve Savunuculuk Konferansı İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İstanbul İl Göç İdaresi, UNHCR, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu katılımı, 15 Sivil Toplum Kuruluşu'nun yer aldığı STK Hizmet Fuarı temsilcileri ve 150 dinleyici katılımcı ile gerçekleşmiştir.

Katılan Sivil Toplum Kuruluşları

- AAR Japan
- Anadolu Kültür Derneği
- Bir İZ Derneği
- Gap Gençlik Derneği
- İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı
- İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Araştırmaları Merkezi (SEÇBİR)
- Mardin Ortak Kadın İşbirliği Derneği
- Mavi Kalem Derneği
- Mülteci Hakları Merkezi
- Olumlu Davranış Geliştirme Derneği
- S.S. Yaşam Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi
- SGDD-ASAM Sığınmacılarla ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği
- Small Projects İstanbul
- Türk Kızılayı Sultanbeyli Toplum Merkezi
- Uluslararası Mavi Hilal İnsani Yardım ve Kalkındırma Vakfı
- Yuva Derneği

3.3. Basın Toplantısı;

25 Eylül 2018 tarihinde projenin etki değerlendirme sonuçları paydaşların katılımı ile basına açık bir toplantıda kamuoyu ve AB delegasyon yetkilileri ile paylaşılmıştır.

4. Aşama: İzleme Değerlendirme Faaliyetleri;

Projenin izleme değerlendirme çalışmaları bağımsız değerlendiriciler ve Bir İZ Derneği uzmanları işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Proje süresince yürütülen faaliyetlerin hedef grup ve nihai kullanıcılar üzerinde yarattığı etki nicel ve nitel ölçüm tekniklerinin kullanıldığı araçlar ile izlenmiş ve sosyal etki raporunda paylaşılmıştır.

5. Sürdürülebilirlik Faaliyetleri

- ***Okullar için geliştirilmiş psikososyal destek programı:*** Suriyeli ve Türkiyeli çocukların kaynaşması ve çok kültürlü sınıf ortamı inşası için geliştirilmiştir. Proje faaliyetleri süresince İstanbul genelinde 120 öğretmen ile paylaşılmıştır.

- ***Kutu Oyunu:*** YanYana Kutu Oyunu Suriyeli ve Türkiyeli çocukların bulunduğu sınıf ortamında oynanması amacıyla iki dilli olarak geliştirilmiştir. Proje süresince İstanbul genelinde ve ülke çapında kullanımın yaygınlaştırılması hedefi ile 37 sivil toplum kurumu, 120 öğretmen ile paylaşılmıştır.

- ***Grup Terapi Modeli:*** Travmanın stabilizasyonu ve Suriyeli çocukların iyilik halinin geliştirilmesi amacıyla uygulanan Grup Terapi Modeli psikologların erişebileceği yapılandırılmış bir program olarak farklı kurumların erişime açılmıştır. Proje süresince 73 psikolog ile 17 merkezde uygulanmış ve 550 çocuğa ulaşılmıştır. Ayrıca Unicef Alfarah Programı kapsamında Adana, İzmir, Gaziantep, Ankara, İstanbul, Antakya illerinde çalışmalarına devam eden 18 psikolog, 18 tercümana eğitimler verilmiş ve açılan gruplar sürecince 25 Eylül 2018 tarihine kadar 5 adet süpervizyon çalışması gerçekleştirilmiştir.

Proje Ekibi

YanYana projesi Bir İZ Derneği yürütücülüğünde 120 öğretmen, 73 terapist, 26 gönüllü ve 17 STK işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

Proje Zaman Çizelgesi

01 ŞUBAT 2017
Daha barışçıl ve kapsayıcı bir toplum için heyecanla, umutla projemize başladık.

04 MART 2017
Proje ekibimizi kurduk.

NİSAN/MAYIS 2017
Faaliyetlerimizi planlamadan önce çocukların, öğretmenlerin ve psikologların ihtiyaçlarını tespit ettik.

2017 • MAYIS/HAZİRAN
YanYana kutu oyunumuzu geliştirirken çocuklarla play-testler yaptık.

2018 • 26 MART
YanYana kutu oyunumuzu daha çok çocuk oynasın diye STK'lara oyunumuzu tanıttık.

2018 • 22 ŞUBAT
150 kişinin 15 STK'nın katılımıyla mülteciler ve sosyal içerme için neler yapabileceğimizi konuştuk.

2017 • 26-27-28 EKİM
31 gönüllü psikoloğa YanYana Grup Terapi Programı - Grup Lideri Eğitimi verdik.

2017 • 16 KASIM
21 gönüllü tercümana YanYana Grup Terapi Programı - Tercüman Eğitimi verdik.

2018 • 23-24 ŞUBAT
Daha çok çocuğa ulaşalım dedik.
26 psikologla 2. Grup Terapi Eğitimimizi yaptık.

2018 • 10 NİSAN
Daha çok grup daha çok tercüman gerektirdi.11 tercümanla yeni bir Tercüman Eğitimi yaptık.

2018 • 6-7-8 HAZIRAN
Yetmedi, 16 psikologla bir eğitim daha yaptık.

2018 • 7-8 HAZİRAN
Ve tabii tercümanlarla bir eğitim daha.

2018 • KASIM 2017-EYLÜL
24 kurumda psikologlarımız 10 haftalık programı uyguladı.

2018 • KASIM 2017 EYLÜL
Grup Terapi Programımızın Grup Liderleri ve Tercümanlarıyla düzenli olarak süpervizyonlarda buluştuk.

2017 • 9-17-23 KASIM
93 gönüllü öğretmene YanYana Okullar İçin Psikososyal Destek Programı - Formatör Eğitimi verdik.

2018 • 12-13-14-15 ŞUBAT
Daha fazla öğretmenimiz programı uygulamak istedi. 27 öğretmenle 2. Öğretmen Eğitimimizi yaptık.

2017 • KASIM -MAYIS 2018
72 okulda öğretmenlerimiz 10 haftalık programı uyguladı.

2018 • OCAK-MAYIS
Okul uygulamaları sürerken öğretmenlerimizle düzenli olarak süpervizyonlarda bir araya geldik.

2018 • 25 EYLÜL
İlk dönem bitti. Ama YanYana bitmedi...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

YanYana
İLERİYE ÇOCUKLAR İÇİN PSİKOSOSYAL DESTEK PROJESİ

www.yanyana.biz

Proje süresince projeye gönüllü destek veren tüm gönüllülerimize sonsuz teşekkürler...

PROJE GÖNÜLLÜ EKİBİ: Ebru Mebrure İşmen, Çağlagül Turhan, Gözde Nur Şahin, Mine Varol, Emine Şan, Sevim Yaman Karakoyun, Sümeyra Altan, Ece Ofluoğlu, Ali Çokluk, Sendi Bağban, Ayşe Altunkaya Erdoğmuş, Damla Koluaçık, Derya Uluoğlu Çokluk, Pelin Kılıç, Pınar Kocaman, Elif Özsoy, Cansu Yılmaz, Linet Haklı, Şahika İzgi, Burcu Özlem Dağ, Zeynep Begüm Aydın, Ayşegül Kanal, Billur Çakırer, Kübra Demirbaş, Merve Arslan, İrem Eken, Görkem Demirdöğer Güller, Gaye Görmek, Berrak Günaydın, Eylem İnci, Ümit Karagöz, Ayşegül Küçüknane, Bengisu Nehir Aydın, Bilge Öztürk Çimiş, Bilgesu Madenli, Burcu Yıldız, Can Yılmaz, Dilara Köktürk, Dilek Akbaş, Dilek Savaş, Eda Öztürk, Elda Ayşe Tatlı, Fatema Asaad, Fatma Zehra Gelgör, Feyza Nur Ak, Gülşah Kütük Çelik, Gülten Kılıç, Halide Ezer, Hazal Çelik, Kübra Göktepe, Merve Kılıç Yağız, Nurhan Under, Nurşen Köse, Sevgi Çınar, Sevginur Bakır, Şeyma Demirlikan, Suna Bayram, Begihan Bilgiç, Merve Çelik, Ömer Altın, Ezgi Turan, Akın Can, Baran Özyağcı, Burcu Yüksek Canver, Aysu Işık, Ayşe Kaplan, Halil İbrahim Özuğur, Sercan Erbecer, Selahattin Baklacı, Dilşat Ün, Öykü Deniz Torun, Aysu Asan, Dilara Açıkgöz, Seher Duygu Dinç, Alpaslan Keskin, Tuğba Burak, Çağla Buga, Fatih Murat Vural, Zerrin Yiğitcan, Jale Sinem İnce, Şenay Garip, Zübeyde Çınar, Seda Akkaya Özgün, Yonca Yurtseven, Berna Haliloğlu, Ecem Can, Derya Genç, Ayla Yılmaz, Gül Sinem Yıldırım, Özlem Gülhan, Nurşen Köse, Diğdem Sürgen, Fatma Ceren Yılmaz, Şüheda Şen, Nurbanu Sevinç, Sümeyra Yavaş Öztürk, Sedat Ateş, Selcen Ceylan, Metin Asarkaya, Umur Adıgüzel, Sinan Avcı, Berivan Algül, Ezgi Katı, Özge Murat, Gürkan Yeğintürk, Nuray Kamak, Mercan Atalay, Derya Nur Varlık, İmran Toker Bobuş, Ayşe Panuş, Özcan Köseoğlu, Esra İstanbullu, Delil Doğan, Nehir Sevimli, Yeşim Diker, Ogün Çakır, Gamze Yüksel, Deniz Yanıklarkaya, Kübra Yiğit Tekel, Onurşah Demirci, Hatice Kopuz, Hatice Çiçek, Ecem Ulutatış, Tuğçe Öz, Mehmet Çiçeklidal, Ayşegül Ünlü, Ayşe Nur Akkol, Samet Cebeci, Bilal Arslan, Zeynep Örnek, Kübra Demirbaş, Esra Satıcı, Dilek Caymaz, Tuğba Dönmez, Ayşe Erolan, Gülistan Yavcık, Efendi Yavaşoğlu, Nurgül Hilooğlu, Çiğdem Tatar, Sevilay Çak, Özlem Özdemir, Cansu Uçkan, Esra Nur Karakoyun, Gizem Yalçın, Ebru Özelçi, Güzide Güzin Gökşin, Gamze Arslan Ağ, Sebiha Yıldırım, Özgür Aktan, Gülsevim Aygün, Gizem Elif Avşar, Arif Demir, Ümit Karagöz, Gonca Anaç, Nehide Ketenci, Bahar Teke, Yeşim Türkmen Gülle, Hümeyra Sevinç, Hülya Altın, Eylem İnci, Gökben Gökçeer, Şule Erdoğan Çıkrıkcı, Gülcan Karakaş, Sevda Gül, Güler Yavuz, Ömer Faruk Kayar, Fırat Kayıkçı, Hasan Öztürk, Müslüm Doğan, Beyza Atıcı, Gülay Yurtsever, Merve Topkaya, Sevilay Pınar, Zeynep Acar, Hüseyin Karaduman, Berna Karatepe, Bihter Uğuş, Asiye Gerçek, İzzet Gezmiş, Mehmet Gündüz, Hümeyra Gündoğdu, Sena, Kübra Çataloğlu, Ahmet İbiş, Özlem Kaygusuz, Ekrem Çetinkaya, Mücahit Sezgin, Mustafa Zahid Ergün, Abdülkadir Alyüz, Hande Kocamızrak, İbrahim Muslu, Ramazan Temiroğlu, Senem Temiroğlu, Şule Ildırar, Kübranur Tüfekçi, Lena Aktaş, Burcu Eren, Vatha Erdoğmuş, Ayşe Ammash, Şirin Ömer, Gönül Fırıncıoğulları, Rama Yasin, Ahmet Atasoy, Batoul Abdulkader, Çağlar Türker, Alaa Basal, Muhammed Albasha, Aisr Farhan, Serkan Kürek, Zien Najjar, Fitun Halil, Fatena Mahli, Beyza Yavuz, Elif Algan, Esra Çabukol, Esra Hızır, Gözde Aybeniz, Gülşah Köprülü, Gülşah Pektaş, Güneş Mumcuoğlu, Merve Gamze Ünal, Mübeccel Kübra Babadostu, Seda Gönül, Yağız Şen, Zeynep Yağmur Karova, Melike İşleyen, Melis Kösoğlu, Rabia Nur Yeşil, Seda, Büke Gümrükçü, Özlem Şahin, Irmak Erbaydar, Seren Özkan, Damla Kasımoğlu, Ayça, İrem Ezici, Beyza Toğrul

İZLEME - DEĞERLENDİRME METODOLOJİ

İZLEME - DEĞERLENDİRME METODOLOJİ

YanYana-Suriyeli Çocuklar İçin Psikososyal Destek Projesi kapsamında yürütülen programların izleme değerlendirme ve sosyal etki çalışmaları bağımsız akademisyenler ve Bir İZ Derneği uzmanlarının işbirliği ile tasarlanmıştır. Proje izleme değerlendirme faaliyetleri karma desen metodolojisi ile tasarlanmış olup, Okul ve Grup Terapi örneklemi olmak üzere iki ayrı grupta uygulanmıştır.

İzleme-değerlendirme amacıyla hem sonuçları sayısal olarak ifade edilebilen anket ve ölçekler, hem de resim çizimi, fotoğraf yorumlama, açık uçlu soruları yanıtlama, odak grup görüşmeleri gibi kişilerin duygu ve düşüncelerini daha kapsamlı anlamaya yönelik niteliksel veri oluşturma yöntemlerine yer verilmiştir. Proje eğitimlerine dahil olan sınıfların hem öğretmen hem de öğrencilerinin eğitim öncesi ve sonrası sonuçlarını karşılaştırabilmek amacıyla eğitime dahil olmayan öğretmen ve sınıflardan kontrol grupları seçilmiştir. Tablo 1'de projenin nicel ve nitel veri toplama/oluşturma araçları yer almaktadır.

Tablo 1: YanYana Suriyeli Çocuklar İçin Psikososyal Destek Projesi Veri Oluşturma Araçları ve Uygulama Tasarımı

Örneklem	Veri Toplama / Oluşturma Aracı	Uygulama Zamanı	Uygulanan Gruplar
Okul Örneklemi: Öğretmenler	1. Çokkültürlülük Algı Ölçeği Uygulaması 2. Açık Uçlu Soru Formu	1. Ön test (okul uygulamaları öncesi) 2. Ön test (okul uygulamaları öncesi)	Müdahale ve Kontrol grubu
	3. Çokkültürlülük Algı Ölçeği 4. Açık Uçlu Soru Formu	3. Son test (okul uygulamaları sonrası) 4. Son test (okul uygulamaları sonrası)	
	5. Odak Grup Görüşmesi 6. Online Anket	5. Okul uygulamaları sonrası 6. Okul uygulama sonrası	Müdahale grubu
Okul Örneklemi: Suriyeli-Türkiyeli Öğrenciler	1. Çocuklar İçin Sosyal Destek Ölçeği Uygulaması 2. Sınıfının Resmini Çiz Uygulaması	1. Ön test (okul uygulamaları öncesi) 2. Ön test (okul uygulamaları öncesi)	Müdahale ve Kontrol grubu
	3. Çocuklar İçin Sosyal Destek Ölçeği Uygulaması 4. Sınıfının Resmini Çiz Uygulaması	3.Sontest (okul uygulamaları sonrası) 4.Son test (okul uygulamaları sonrası)	
	5. Odak Grup Görüşmesi	5. Okul uygulamaları sonrası	
Grup Terapi Örneklemi: Psikologlar/ Psikolojik Danışmanlar	1. Açık Uçlu Soru Formu	1. Ön test uygulama öncesi)	Müdahale Grubu
	2. Terapist günlüğü	2. Grup uygulamaları süresince	
	3. Ara değerlendirme	3. Yönetilen ilk gruplar tamamlandığında	
	4. Odak grup görüşmesi 5. Online anket	4. Grup uygulamaları sonrası 5. Grup uygulamaları sonrası	
Grup Terapi Örneklemi: Suriyeli Çocuklar	1. Kendini iyi hissetmediğinde ne yaparsın? resimini çiz	1. Grup uygulaması 1. Oturum	Müdahale Grubu
	2. Kendini iyi hissetmediğinde ne yaparsın? resmini çiz	2. Grup uygulaması 10. oturum	

Veri Analiz Süreci

Projenin başlangıcından itibaren toplanan nitel ve nicel veriler bağımsız akademisyenlerin desteği ile analiz edilmiştir.

Nitel Veri Analizi

Nitel veriler (açık uçlu form ve online anket yanıtları, terapist günlükleri, odak grup görüşmesi notları) bu tür verinin sistematik analizini mümkün kılan bir yazılım programı (QDAMiner, Nvivo) aracılığı ile önce nicel (frekans, yakınlık vb) olarak analiz edilmiş; bu analizde öne çıkan örüntüler nitel analize tabi tutulmuştur. Sistematik nitel veri analizi sırasında Grounded (Gömülü) Teori yaklaşımı benimsenmiştir. İçerik analizi sürecinde ham veri belirli temalara göre satır satır analiz edilerek sistematik olarak sınıflandırılmış ve beliren temalar içerisindeki kodlu birimler (cümleler, paragraflar) semantik modeller biçimde görselleştirilmiştir. Semantik modeller temalar arası ilişkileri daha açık ve şeffaf bir biçimde sunmaya olanak sağladığı için raporda görsel olarak verilmesi tercih edilmiştir. Okul örnekleminde öğrencilerin ve grup terapi örnekleminde Suriyeli çocukların yapmış olduğu resimler projektif testlerin yorumlanması temel ilkeleri ile projenin amaçları doğrultusunda araştırmacılar tarafından analiz edilmiş ve hesap verebilirlik ilkeleri ile rapora eklenmiştir.

Nicel Veri Analizi

Proje izleme değerlendirme araçlarından Öğrenciler için Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği verilerinin istatistiksel analizi için SPSS (Statistical Package for the SocialSciences, Chicago, IL, USA) programının 22.0 versiyonu kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistiklerde sürekli değişkenler (yaş, ölçek puanları) için ortalama değer, standart sapma, ortanca, minimum ve maksimum değerler; kesikli değişkenler (cinsiyet, sınıf, uyruk) için ise sayı ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Başlangıç analizleri olarak normal dağılıma uygunluk değerlendirmesinde Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri kullanılmış, bağımsız iki grup arası karşılaştırmalarda, nonparametrik verilerde Mann Whitney U ve Ki-kare testleri, parametrik verilerde bağımsız gruplarda t testi uygulanmıştır. Bağımlı iki grup arası nonparametrik verilerde Wilcoxon testi, parametrik verilerde bağımlı gruplarda t testi uygulanmıştır. İkiden fazla bağımsız gruplar arası karşılaştırmalarda non parametrik verilerde Kruskal-Wallis testi ve ki-kare testleri kullanılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında değerlendirilerek $p<0,05$ istatistiksel anlamlılık olarak tanımlanmıştır.

PERFORMANS DEĞERLENDİRME

PERFORMANS DEĞERLENDİRME

YanYana Suriyeli Çocuklar İçin Psikososyal Destek Projesi mantıksal çerçeve, amaç ve hedeflerine ulaşım oranı ve projenin yarattığı sosyal etki bu bölümde ele alınmaktadır. Aşağıda yer alan tablo, projeye yatırılan kaynakları, kaynakların kullanımıyla gerçekleştirilen aktiviteleri, bu aktivitelerin somut çıktılarını ve elde edilen sonuçları özetlemektedir.

Projenin Mantıksal Çerçevesi Sonuçlar Kısmı; 2017-2018

Girdi	Aktiviteler	Çıktı	Sonuçlar
Maddi kaynak *AB fonu* Ayni kaynaklar *İşbirliği kurumları* İnsan kaynağı *Proje yönetim ekibi, eğitmenler, gönüllüler*	İhtiyaç analizi *Etnografik gözlem* Eğitimler *Öğretmenler, terapistler* İşbirliği faaliyetleri Kutu Oyunu Web sitesi Çalıştay	Mülteci çocuklarla çalışan öğretmenlerin ve Suriyeli çocukların okullarda içerilmesine ilişkin ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve raporlanması Suriyeli çocukların içerilmesine ilişkin 10 haftalık eğitim müfredatı geliştirildi. 120 adet eğitim müfredatı basıldı. 120 öğretmene eğitim verildi. Müfredat 72 okulda uygulandı. Öğretmenlerin gönüllü katılımına açık 8 (16 saat) süpervizyon gerçekleştirildi. Zenofobinin azalmasına ilişkin 1 adet kutu oyunu geliştirildi. 500 adet kutu oyunu basıldı ve 72 ilkokul ile 37 sivil toplum kuruluşu ile paylaşıldı. 112 sınıfta kutu oyununu oynadı. Suriyeli çocukların çalışan psikologlar için 10 hafta süren yapılandırılmış grup psikoterapi modeli geliştirildi. 73 psikolog uygulayıcı eğitimi aldı. 73 uygulayıcı kitabı basıldı. 550 çocuk grup terapilerine katıldı. Psikologların gönüllü katılımına açık 30 (60 saat) süpervizyon gerçekleştirildi. 17 sivil toplum kurumu ile işbirliği yapıldı.	Mülteci çocukların sosyal içerilmesine ilişkin ilköğretim düzeyinde yönetici, öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçları saptandı. Öğretmenlerin oyunu sınıfta ilişki geliştiren eğitsel bir araç olarak tanımladığı görüldü. Öğretmenlerin sınıf ortamında duygu ifade etmenin önemine yönelik duyarlılık kazandığı belirlendi. Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimine katkı sağlandı. Suriyeli öğrencilerin kendilerini ifade becerilerinde artış gözlendi. Öğrencilerin duygu ifade becerilerinde artış sağlandı. Öğrencilerin öğretmenlerinin kendilerine önem verdiğine ilişkin ifadelerinde değişim gözlendi. Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği geliştirildi. Psikologlar/psikolojik danışmanlar mülteci çocuklarla ve travma ile çalışma yöntemleri edindiler. Psikologlar/psikolojik danışmanlar süpervizyonlar aracılığı ile akran desteği aldılar. Suriyeli çocuklar travmatik deneyimi işlemleme şansı buldu. Suriyeli çocukların özgüvenlerinde artış, kendilerini ifade becerilerinde gelişim izlendi.

Girdi	Aktiviteler	Çıktı	Sonuçlar
		1 web sitesi kuruldu. Web sitesini 2500 kişi ziyaret etti. 1 çalıştay gerçekleştirildi. Çalıştaya 15 sivil toplum kuruluşu ve 150 kişi katıldı. 1 basın toplantısı gerçekleştirildi.	Suriyeli çocuklar duygularını açığa vurma şansı yakaladı. İstanbul'da Suriyeli mültecilerle çalışan STK'larla daha yakın işbirliği gelişirildi. Mülteci alanında çalışan kurum ve kişilerin bilgiye erişimini sağlayan araçlar geliştirildi, etkinlikler planlandı.

PROJENİN UYGULAMASI

YanYana Projesi'nin ana hedeflerine ulaşmak için planlanan faaliyetlerin ne oranda gerçekleştiği ve gerçekleşme süresince yaşanan zorluklar raporun bu bölümünde ele alınmaktadır.

Proje performans değerlendirme tablosu proje süresince planlanan, gerçekleşen, iptali olan ve daha sonradan eklenen faaliyetlerin izlenebilmesi amacı ile oluşturulmuştur.

Proje Performans Değerlendirme Tablosu - Planlanan Faaliyetler;

Planlanan Faaliyetler	Gerçekleşen Faaliyetler	İptal Olan Faaliyetler	Yapılan Ek Faaliyetler
Projenin açılış toplantısının yapılması	Proje çekirdek geliştirici ekibinin katılımı ile gerçekleştirildi	x	x
İhtiyaç Analizi Raporu Hazırlanması	Okul çalışmaları için Etnografi Raporu hazırlandı	x	x
Projenin web sitesinin yayına başlaması	Web sitesi açıldı	x	x
Öğretmen eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	120 öğretmenin katılımı ile gerçekleştirildi	x	x
Terapist eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	73 terapistin katılımı ile gerçekleştirildi	x	Grup terapilerinde yer alacak tercümanlara da eğitim verilmesi kararlaştırılarak projeye ek olarak eğitim verildi
YanYana Kutu Oyununun geliştirilmesi ve basılması	500 Adet Kutu Oyunu basıldı, öğretmenlere ve STK'lara dağıtıldı	x	STK kolaylaştırıcıları ile Kutu Oyunu Atölyesi düzenlendi
Grup terapileri için STK'larla işbirliği yapılması	24 STK ve merkezleri ile işbirliği yapıldı	x	
Savunuculuk ve Savunuculuk Konferansı gerçekleştirilmesi	150 dinleyicinin katılımı ile gerçekleştirildi.	x	İstanbul Milli Eğitim, Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü, UNHCR ve UNICEF temsilcileri panelist olarak yer aldı. 15 STK masası ile STK Fuarı düzenlendi
Okullarda 10 Haftalık YanYana Programının uygulanması	120 gönüllü öğretmenle 72 okulda uygulandı	x	x

Planlanan Faaliyetler	Gerçekleşen Faaliyetler	İptal Olan Faaliyetler	Yapılan Ek Faaliyetler
Öğretmenler için süpervizyon toplantıları yapılması	8 süpervizyon toplantısı gerçekleştirildi.	x	x
STK'larda 10 haftalık Grup terapi Programının uygulanması	73 Gönüllü terapistle 24 STK'da uygulandı	x	x
Terapistler için süpervizyon toplantıları yapılması	30 süpervizyon toplantısı gerçekleştirildi.	x	x

Proje Ana Aktivitelerinin Performansı

Projenin Ana Taahhütleri

- 1.İhtiyaç Analizi
- 2. Araç Geliştirme - Uygulama (güçlendirme - iyileştirme)
  - Eklenen Aktiviteler
    Tercüman eğitimleri
- 3.Savunuculuk

Araştırma

YanYana Projesinin ana taahhütlerinden biri; proje sahası başlamadan okullarda yürütülecek olan ihtiyaç tespit araştırmasıdır. Bu süreç bir antropolog ve bir araştırma asistanı desteği ile yürütülmüştür. Bu araştırma İstanbul'un kültürel, sosyo-ekonomik düzey ve özellikler bakımından farklılık arz eden iki farklı bölgesinde (Beyoğlu ve Zeytinburnu) karşılaştırmalı olarak, iki hafta süre ile yürütülmüştür. Bu sürecin ana amacı ilköğretim seviyesindeki okullarda eğitim gören Suriyeli mülteci çocukların, bu çocukların öğretmenlerinin, sınıf arkadaşlarının ve okul yöneticilerinin ihtiyaçlarının tespit edilmesidir.

Etnografi: Etnografi kısa tanımı ile gözlenen grubun içine dahil olma ilkesine dayalı bir veri oluşturma yöntemidir. Etnografik araştırmalarda katılımcı gözlem, dolaylı mülakat ve derinlemesine görüşme tekniklerinden yararlanılır.

15 gün	2 bölge	2 okul	27 saat etnografi	27 saat raporlama

Araç Geliştirme - Uygulama : Güçlendirme-İyileştirme

Projenin araç geliştirme ana taahhütleri içinde 3 farklı araç bulunmaktadır.

1. Kutu oyunu
2. Okullar İçin Geliştirilmiş Psikososyal Destek Programı
3. Grup Terapi Programı

Araç Geliştirme - Uygulama : Güçlendirme Kutu Oyunu

YanYana Kutu Oyunu
Yenilikçi bir eğitim aracı olan YanYana Kutu Oyunu, bu projeye özel çift dilli olarak geliştirilmiştir. Çocuklar için oyunun bir iletişim ve kaynaşma aracı olması noktasından yola çıkılarak, psikolog ve pedagogların danışmanlığıyla tasarlanmıştır. YanYana Kutu Oyunu, okullarda yürütülecek Psikososyal Destek Programı kapsamında 72 okulda, 112 öğretmenin gözetiminde, Türkiyeli ve Suriyeli çocuklar tarafından 112 sınıfta oynanmış, 3500 çocuğa ulaşılmıştır. 37 sivil toplum kuruluşu ile paylaşılmıştır. Sivil toplum kuruluşları için 1 oyun atölyesi düzenlenmiş ve oyun yaşayarak öğrenme araçları ile katılımcılara aktarılmıştır. Eğitim alan ancak iş değiştirme ve sağlık sorunları nedeni ile uygulamaları tamamlayamayan 8 öğretmen bulunmaktadır.

72 Okul	112 Öğretmen	37 STK	3500 Çocuk	280 Suriyeli Çocuk

Okullar İçin Geliştirilmiş Psikososyal Destek Programı

YanYana Psikososyal Destek Programı İstanbul'da 3500 öğrenciye yönelik uygulanmıştır. Ayrımcılığı azaltma ve kaynaştırma odaklı interaktif etkinliklerden oluşan program YanYana kutu oyununu da kapsamaktadır. Programı yürütecek olan 120 öğretmen Öğretmen Eğitimine katılmış ve 112 öğretmen 10 haftalık program süresince düzenli olarak 8 adet 16 saat süpervizyon almıştır.

120 Öğretmen	72 Okul	3500 Çocuk	280 Suriyeli Çocuk

On hafta boyunca bir ders saati süresince yürütülen program "ısınma" ve "ana etkinlik" bölümlerinden oluşmaktadır. Aşağıda on hafta için belirlenmiş ana içerik başlıkları (oturum amaçları) ve 3. Oturumda "Farklıyız, Mutluyuz" başlığında uygulanan ana etkinlikten bir alıntı yer almaktadır.

1. HAFTA:
TANIŞALIM, KAYNAŞALIM

Öğrencilerin arkadaşlarının daha önceden bilmedikleri yönlerini keşfetmeleri, ortak yönlerini ve zevklerini görmeleri ve böylece kaynaşmaları.

2. HAFTA:
BİZ BİR EKİBİZ

Öğrencilerin birlikte hareket edebilme, gruplara uyum sağlama, grup içinde var olma becerilerini artırmak.

3. HAFTA:
FARKLIYIZ, MUTLUYUZ

Öğrencilerin, farklılıkların ayrımcılık nedeni olmaması gerektiğini, farklılıkların da en az benzerlikler kadar zenginlik olduğunu anlamalarını sağlamak.

4. HAFTA:
YANYANAYIZ

YanYana kutu oyunu aracılığıyla öğrenciler arasında yaşanan ayrımcılığı azaltmak.

5. HAFTA:
HİSSEDİYORUM, ÖYLEYSE VARIM

Öğrencilerin duyguları tanımalarını ve tanımlayabilmelerini sağlamak.

6. HAFTA:
FARKLILIKLARA SAYGILIYIM

Öğrencilerin kültürlerarası benzerlikler ve farklılıkların günlük hayata olumlu yansımalarını görmelerini sağlamak.

7. HAFTA:
SORUN VARSA ÇÖZÜM DE VAR

Öğrencilerin toplumsal sorunlara dair farkındalık kazanmalarını ve sorunlara çözüm üretme becerisi geliştirmelerini sağlamak.

8. HAFTA:
KİM KORKAR SORUNDAN

Öğrencilerin, okullarındaki sorunları sahiplenmelerini sağlarken, işbirliği yapma ve sorun çözme becerilerini artırmak.

9. HAFTA:
ÇÖZÜMÜN BİNBİR YOLU

Öğrencilerin sorunların çözümü üzerine düşünmelerini sağlamak ve farklı yöntemlerle sorun çözebilme ve kendilerini ifade edebilme becerilerini geliştirmek.

10. HAFTA:
YANYANAYSAK SORUN YOK KARDEŞİM

Grubun sağlıklı bir kapanış yapmasını ve ürettikleri çalışmaların devamlılığını getirecek bir sistemin yapılandırılmasını sağlamak.

3. HAFTA ANA ETKİNLİK:
EJDERHANIN BİRİ;

Süre: 30 dk (Uygulama: 20 dk, Çözümleme: 10 dk) Materyal: Ejderha öyküsü, öğrenci sayısı kadar A4 kağıt ve boya kalemi

Uygulama: Ejderha öyküsü okunur. Öykü okunurken ya da bittikten sonra çocukların bu öyküye dair birer resim çizmesi istenir. Çizilen resimler duvara asılır.

Çözümleme: Aşağıdaki sorular üstünden sohbet edilir: • Bu öyküde ne oluyor? • Ejderha neden kendine benzeyen birini arıyordu sizce? • Neden kendine benzeyen birinin harika olduğunu düşünüyordu? • Bulamayınca ne oldu peki? • İnsan kendine benzeyenlerle arkadaşlık ederse ne olur? • İnsan kendinden farklı olanlarla arkadaşlık ederse ne olur? • Sizin size benzemeyen arkadaşlarınız var mı? Onlardan öğrendiğiniz neler var? • Bu masal nasıl bitse sizce?

EJDERHANIN BİRİ

Bir varmış bir yokmuş... Evvel zaman içinde kalbur saman içinde uzak bir ülkede bir ejderha yaşarmış. Yeşil desem yeşil değil, sarı desem sarı değil, mavi desem hiç değil upuzun parlak tüyleri varmış. Ama yapayalnızmış. Çünkü kendine benzemeyen hiçbir canlıyla arkadaşlık etmek istemezmiş. Bu yüzden de etrafında oynayabileceği, sohbet edebileceği hiçbir canlı yaşamıyormuş. "Arkadaş olacağım kişi benim gibi kahverengi gözlü olmalı. Arkadaş olacağım kişi benim gibi renkli tüylü olmalı. Arkadaş olacağım kişi benim gibi alev alev gülmeli." der dururmuş. Ama nerede bu özelliklerde birini bulsun da oynasın! İlla kendine benzeyeni aradıkça bulamamış tabi.
Koca ormanda dolanıp dururken önce bir ceylana rastlamış. "Dur bakayım senin gözlerin sanki benimki gibi büyük. Sen benim arkadaşım olabilirsin. Hımmm yok değilmiş, hiç benimkine benzemiyor. Seninle arkadaş olmam." demiş.

Ormanda dolaşmaya devam etmiş. Karşısına bir papağan çıkmış. "Hah tam benimki gibi renkli tüylü biri. Belki arkadaş olabilirim." demiş demesine ama papağan "gaaak" diye bir ses çıkarıp tüylerini şöyle bir havalandırınca ejderha hiç hoşlanmamış ondan. "Bu nedir canım, ne biçim bir ses bu? Nerede benim sesim, nerede bu hayvanınki! İstemem, arkadaş markadaş da olmam." demiş ve ayrılmış oradan.

Yürümüş yürümüş, bir aslana rastlamış. Aslan bir kükremiş ejderha hayran olmuş, "Hah" -demiş "bu hayvanla arkadaş olabilirim. Benim gibi cesur, güçlü bir hayvan." Ama aslan biraz sonra ağacın gölgesine saklanıp uyuklamaya başlayınca ejderha onunla da arkadaş olmaktan vazgeçmiş. "Miskin, uykucu bir şeymiş bu hayvan da. Onunla da arkadaş olmam." deyip ayrılmış oradan da.

Akşam olmuş, her yer kapkaranlık olunca ateşböcekleri çıkmış, dans etmeye başlamışlar ışıklarını saça saça. Ejderha sevinmiş, "Hah bu sefer buldum arkadaşlarımı. Benim gibi ateş saçabilen başka hayvanlar da var, yaşasın!". Gün ağarmaya başlayınca ve ateşböceklerinin ışıkları görünmez olunca ejderha yine hayal kırıklığına uğramış. Kendine benzeyen biri ile arkadaş olma inadı yüzünden yapayalnız kalmış koca ormanda.

Araç Geliştirme - Uygulama : Güçlendirme: Öğretmen Eğitimi

İstanbul ilinde, MEB bünyesinde çalışmalarını sürdüren öğretmenlere sosyal medya kanalı ile açık çağrılar yayınlanmıştır. Bu çağrıya cevap veren öğretmenler 3 gün 24 saat olarak planlanan öğretmen eğitimine davet edilmiştir.

Birinci ilan tarihi : 27.09.2017
Başvuran öğretmen sayısı : 93

İkinci ilan: Duyurular Sultanbeyli ilçe MEB aracılığı ile gerçekleştirilmiştir.
Başvuran öğretmen sayısı: 27

Projeye gönüllü katılan 120 öğretmen ile üç gün süren uygulayıcı öğretmen eğitimleri yürütülmüştür. Proje uygulamaları süresince toplamda 8 adet 16 saat süpervizyon desteği sağlanmıştır.

Öğretmen Eğitimi Tarihleri

1. Grup: 9-17-23 Kasım 2017
2. Grup: 12-13-14-15 Şubat 2018

Öğretmen Eğitimi Akışı

YANYANA OKULLAR İÇİN PSİKOSOSYAL DESTEK PROGRAMI ÖĞRETMEN EĞİTİMİ

PROGRAM

9 Kasım 2017 Perşembe

09:00-10:15	Gelin Tanış Olalım
10:15-10:35	Mola Zamanı
10:35-12:00	Neden YanYana?
12:00-13:15	Yemek Zamanı
13:15-14:45	İleri Doğru Bir Adım At
14:45-15:05	Mola Zamanı
15:05-16:20	Bildiklerimiz Bilmediklerimiz
16:20-16:30	Günsonu

23 Kasım 2017 Perşembe

09:00-10:00	İlham Veren Örnekler
10:00-10:10	Mini Mola
10:10-10:40	Travmayı Tanımak Gerek
10:40-11:00	Mola Zamanı
11:00-12:00	Canım Kitabım
12:00-13:15	Yemek Zamanı
13:15-14:45	YanYana Oynamaca
14:45-15:05	Mola Zamanı
15:05-16:10	Düşün Taşın Değerlendir
16:10-16:30	Vedalaşma :(

17 Kasım 2017 Cuma

09:00-10:25	Önyargını Bırak da Gel
10:25-10:45	Mola Zamanı
10:45-12:00	Okulda Neler Oluyor?
12:00-13:15	Yemek Zamanı
13:15-13:50	Suriyeli Meslektaşım Konuşuyor
13:50-14:00	Mini Mola
14:00-14:45	Bizim Sınıfımız
14:45-15:05	Mola Zamanı
15:05-16:20	Ben, Biz Ne Yapabiliriz?
16:20-16:30	Günsonu

Öğretmen Eğitimi Süpervizyon Süreci

Programı uygulayan öğretmenlerin saha deneyimlerini birbirleriyle paylaşabilmeleri ve varsa sorunlarına birlikte çözüm bulabilmeleri amacıyla düzenli süpervizyon toplantıları (8 adet-16 saat) gerçekleştirilmiştir. (Süreç içinde, süpervizyon toplantısında sormayı bekleyemeyecek kadar acil bir soru ya da ihtiyacı olan öğretmenler bilgi@birizdernegi.org adresine yazarak destek almışlardır.)

Araç Geliştirme - Uygulama : İyileştirme Grup Terapi Programı

STK'lar İçin Grup Terapileri Programı;

Travma mağduru Suriyeli çocuklara yönelik geliştirilen YanYana Grup Terapi Programı 17 STK, 73 terapist işbirliği ile 10 hafta süreyle süpervizyon rehberliğinde düzenli yürütülmüştür. 15 günde bir olmak üzere 30 süpervizyon toplantısı gerçekleştirilmiştir. Grup Terapi Programı uygulayıcı eğitimlerine başvuru açık çağrı ile gerçekleşmiştir. 214 psikolog ve psikolojik danışman gönüllü olarak sürece başvurmuştur. Uzmanlarca yapılan değerlendirmeler ardından, gruplarla ve çocuklarla çalışma deneyimine sahip, oyun terapi ve EMDR tekniklerine ilişkin ön eğitimi olan kişilere öncelik verilmiştir. Ayrıca sözü edilen niteliklere sahip olmayan ancak STK'larda tam zamanlı mültecilerle çalışan psikolog ve psikolojik danışmanlara mesleki güçlendirme amacıyla öncelik verilmiştir. Grup Terapi Modeli grup terapisi, oyun terapisi ve EMDR teknikleri baz alınarak geliştirilmiştir.

Psikologlar-Psikolojik Danışmanlar;

İstanbul ilinde STK'larda mülteci çocuklarla çalışan ya da çalışmaya gönüllü olan psikolog ve psikolojik danışmanlara yönelik sosyal medya kanalı ile açık çağrılar yayınlanmıştır.

Birinci ilan tarihi: 04/08/2017
Başvuran psikolog, psikolojik danışman sayısı: 91
İkinci ilan tarihi: 22/01/2018
Başvuran psikolog, psikolojik danışman sayısı: 121

Sosyal medya duyuruları ardından telefon ya da video aramaları ile ön görüşmeleri yapılmış 31 uzman 3 günde toplam 24 saat sürecek eğitimlere davet edilmiştir. Projenin hedeflediği psikolog/psikolojik danışman sayısı 30 olmasına rağmen proje ekibi 22/01/2018 tarihinde yeniden ilana çıkmış ve gelen başvurular ardından 26 psikolog/psikolojik danışman için 2 gün 16 saatlik eğitim planlamıştır. İkinci grup eğitimlerinde mesleki deneyimi ilk gruba oranla daha fazla olan kişilere öncelik tanınmış ve zaman yönetimi bu şekilde gerçekleştirilmiştir.

Psikolog ve psikolojik danışman eğitimi tarihleri:

1. Grup: 26-27-28 Ekim 2017
2. Grup: 23-24 Şubat 2018
3. Grup: 6-7-8 Haziran 2018

Psikolog/psikolojik danışman sayısının 57'e çıkmasının nedeni;
Proje uygulamaları süresince, her iki grubun da terapistlerinin katılımına açık 30 adet 60 saat süpervizyon desteği sağlanmasıdır.

Psikolog/Psikolojik Danışman Eğitim İçeriği

YANYANA SURİYELİ MÜLTECİ ÇOCUKLARA YÖNELİK GRUP TERAPİ UYGULAYICI PROGRAMI

**1.ve 3. grup terapist eğitimlerinde bu program akışı izlenmiştir.*

PROGRAM

1. GÜN

09:00:10:15	Bir İZ ailesine hoşgeldiniz...
10:15-10:30	Sıcak soğuk ne varsa içelim!
10:30-11:15	YanYana Projesi: Beklentim ve projeye katabileceğim değer
11:15-11:30	Sıcak soğuk ne varsa içelim!
11:30-13:00	Boş sandalyede kim oturuyor? Önyargılar/Kimlikler
13:00-14:00	Yiyelim İçelim!
14:00-15:00	Kültürlerarası karşılaşma: Suriyeli meslektaşımız, bilmediklerimiz
15:00-15:15	Sıcak soğuk ne varsa içelim!
15:15-17:30	Travma ve Çocuk Çalışmaları
17:30-18:00	Bugünden aklımda kalanlar

2. GÜN

09:00-09:15	Nerede kalmıştık? Günaydın!
09:15-09:30	YanYana grup lideri programına hızlı bakış
09:30-11:00	Oyun Terapisi : 'Aynalama / oyun ve semboller'
11:15-12:30	Grup Terapileri: 'Yarına kim sağ kalacak?'
13:30-14:45	Çocuklarla Grup EMDR: Travmaya Grup Müdahalesi
15:00-16:15	Çocuklarla Grup EMDR: Travmaya Grup Müdahalesi
16:30-17:45	Yöntemler Arası Bütünleme
17:45-18:00	Bugünden aklımda kalanlar

3. GÜN

09:00-09:15	Bedenler, zihinler uyanıyor...
09:15-10:30	YanYana Grup Terapi Uygulayıcı Kitabı Derinlemesine Bakış
10:45-12:30	Program Uygulamaları- Rol Deneyimleri
10:45-12:30	Program Uygulamaları- Rol Deneyimleri
13:30-15:00	Proje Süreci Zor Durumlarla Başetme ve Tercümanla Çalışma-Mülteci Çocuklar
15:15-17:00	Kendine Yardım ve Süreç Sonlandırma
17:15-18:00	Kapanış

YANYANA SURİYELİ MÜLTECİ ÇOCUKLARA YÖNELİK GRUP TERAPİ UYGULAYICI PROGRAMI

PROGRAM

1. GÜN

09:00:10:15	Bir İZ ailesine hoşgeldiniz... YanYana Projesi: Grup Kontratımız
10:15-10:30	Sıcak soğuk ne varsa içelim!
10:30-11:15	Kültürlerarası karşılaşma: Suriyeli meslektaşımız, bilmediklerimiz
11:15-11:30	Sıcak soğuk ne varsa içelim!
11:30-13:00	Boş sandalye de kim oturuyor? Önyargılar / Kimlikler
13:00-14:00	Yiyelim İçelim!
14:00-15:00	Travma ve EMDR Çocuk Çalışmaları
15:00-15:15	Sıcak soğuk ne varsa içelim!
15:15-17:30	Travma ve EMDR Çocuk Çalışmaları
17:30-18:00	Bugünden aklımda kalanlar

2. GÜN

09:00-09:15	Nerede kalmıştık? Günaydın!
09:15-09:30	YanYana grup lideri programına hızlı bakış
09:30-11:00	YanYana Grup Terapi Uygulayıcı kitabı derinlemesine bakış
11:15-12:30	Grup Terapileri: 'Yarına kim sağ kalacak?'
13:30-14:45	Proje Süreci Zor Durumlarla Başetme ve Tercümanla Çalışma-Mülteci Çocuklar
15:00-16:15	YanYana Projesi Yöntemler Arası Bütünleme: Neden Oyun Terapisi ? Neden EMDR? Neden Grup Terapisi?
16:30-17:30	Kendine Yardım ve Süreç Sonlandırma
17:30-18:00	Kapanış

YanYana Grup Terapi Programı İçeriği

Yetmiş beş dakika süresince, 10 hafta (oturum) boyunca yürütülen program "ısınma" ve "oyun aşaması" ve "kapanış" bölümlerinden oluşmaktadır. Aşağıda on hafta için belirlenmiş ana içerik başlıkları yer almaktadır.

1	2	3	4
Grup oluşturma	Grup oluşturma	Güvenli yer oluşturma - Kaynak geliştirme	Kaynak geliştirme - Sosyal destek
5	**6**	**7**	**8**
Travmanın işlenmesi	Travmanın işlenmesi	Travmanın işlenmesi	Travmanın işlenmesi
	8	**10**	
	Geleceğe hazırlık ve kaynaklar	Güçlü kapanış	

550 Suriyeli Çocuk	**72 Terapist**	**32 Tercüman**	**1980 Grup Terapi Saati**	**17 Stk**

Milli Eğitim Bakanlığı

Projenin ana taahhütlerinden biri; proje araçlarının sürdürülebilirlik ve yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği içinde proje faaliyetlerini gerçekleştirmektir. Bu kapsamda İstanbul il ve ilçe genelinde işbirliği görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

- 21 Haziran 2017 Zeytinburnu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü - ziyaret
- 11 Temmuz 2017 Beyoğlu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü - ziyaret
- 17 Ağustos 2017 İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü - ziyaret
- 12 Eylül 2017 Beyoğlu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü - ziyaret
- 5 Aralık 2017 İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü - ziyaret
- 16 Ocak 2018 İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü - ziyaret
- 29 Ocak 2018 İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü - ziyaret
- 7 Şubat 2018 İstanbul Eğitim Çalışma Grubu Toplantısı - katılım
- 12 Temmuz 2018 İstanbul Eğitim Çalışma Grubu Toplantısı - katılım
- 15 Ocak 2018 Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ercan Demirci - ziyaret

SAVUNUCULUK

Web Sitesi;

Web sitesi proje etkinliklerinin duyurulması yanı sıra, konuya ilişkin duyarlılık geliştirilmesi amacıyla paylaşılan makaleleri ve referans blogları içermektedir.

Projenin ana taahhütlerinden biri; savunuculuk faaliyetlerinin gerçekleştirilmesidir. Bu kapsamda mülteci çocukların okul ortamında içerilmesi, ayrımcılığın azaltılması, zenofobi ile mücadeleye yönelik farkındalık yaratmak amacıyla yanyana.biz web sitesi kurulmuştur.

Çalıştay;

22 Şubat 2018 tarihinde Yaygınlaştırma ve Savunuculuk Konferansına İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Göç İdaresi, UNICEF, UNHCR, EU gibi kurumların katılımı, 15 Sivil Toplum Kuruluşunun yer aldığı STK Hizmet Fuarı temsilcileri ve 150 dinleyici katılımcı ile gerçekleştirilmiştir.

Basın Toplantısı;

Basın toplantısına katılan Avrupa Birliği Türk Delegasyonu Operasyon Başkanı Simona Gatti "Proje çok başarılı oldu ve bunu geleceğe de aktarmamız gerekiyor. Her şeyden önce bunun sürdürülebilir olması çok önemli. Bir İZ Derneği tarafından ortaya önemli bir model koyuldu. Psikolojik olarak okuldaki anılarımız bizim için belirleyicidir. Bazıları güzel, bazıları ise zor anılardır. Okul esnasında yaşadıklarınızla kendinizi toplumun bir parçası olarak hissederseniz yetişkin yaşamınızda olumlu etkisi olur. Proje kapsamında bu başarılmış oldu. Okullardaki çocukların toplumla ilişkilerinin güçlendirilmesi ve dil yeteneklerinin ileriye taşınmasıyla toplumun bir parçası olmalarına katkıda bulunuldu." ifadelerini kullanmıştır. 25 Eylül 2018 tarihinde projenin kapanış toplantısı paydaşların katılımı ile basına açık bir toplantıda kamuoyu ve AB delegasyon yetkilileri ile paylaşılmıştır.

Eklenen Aktivite: Tercüman Eğitimleri

Proje faaliyetleri başladığında proje ekibi daha öncesinde paydaş olarak tanımlanmayan ancak süreçlerde önemli katkısı olabileceğine inandığı tercümanlara ilişkin eğitimler ve süpervizyonlar planlamaya karar vermiştir. Bu kapsamda İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap Dili ve Edebiyatı Farabi Avrasya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden akademisyenler ile işbirliği toplantıları gerçekleştirilmiştir. Arap Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyan 3. ve 4. Sınıf öğrencilerine "psikolojik müdahale görüşmelerinde tercüman olmak" başlığında 8 saatlik bir eğitim verilmiş ve düzenli süpervizyon sağlanmıştır. Aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Arap Dili öğretim üyeleri gönüllü öğrencilere Suriye lehçesi dersleri vermiştir. Proje faaliyetleri süresince gönüllü öğrenciler yanı sıra işbirliği yapılan kurumların tercümanlarına da 2 gün toplam 16 saat olmak üzere Tercüman Eğitimi verilmiştir.

Tercüman Eğitimi İçeriği

4 lisans öğrencisi	**28 kurumlarda çalışan tercüman**

YANYANA PROJESİ SURİYELİ MÜLTECİ ÇOCUKLARLA ÇALIŞMAYA YÖNELİK TERCÜMAN EĞİTİMİ PROGRAMI

PROGRAM

1. GÜN

09.00-10.15	Açılış / Tanışma, Bir İZ & Proje Tanıtımı
10.15-10.30	Ara
10.30-11.30	Grup Olma
11.30-11.45	Ara
11.45-13.00	Psikodramatik Uygulama
13.00-14.00	Yemek Arası
14.00-15.30	*Isınma / Travma ve Çocuk
15.30-15.45	Ara
15.45-16.45	Grup Terapi Ortamında Dikkat Edilecek Konular
16.45-17.00	Ara
17.00-18.00	Grup Terapilerinde Çevirmen Olmak - Bir konuk / Gün sonu kapanışı

2. GÜN

9.00-10.15	Isınma / YanYana Grup Terapi Kitapçığı Tanıtımı
10.15-10.30	Ara
10.30-11.30	YanYana Grup Terapi Kitapçığı - Uygulamalı Etkinlikler
11.30-11.45	Ara
11.45-13.00	Olası Zorluklar ve Çözüm Yolları
13.00-14.00	Yemek Arası
14.00-15.30	*Isınma / Takım Oyunları & Balfolk (Toplu Oturum)
15.30-15.45	Ara
15.45-16.45	Kendine Yardım, Birbirine Yardım (Toplu Oturum)
16.45-17.00	Ara
17.00-18.00	Kapanış (Eğitim değerlendirme, katılım belgesi & kitapçık dağıtımı)

Proje Yönetimi

Proje süresince planlanan ana taahhütlere uyulmuş ve planlanan aktivitelerin büyük kısmı gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, proje ekibinin proje süresince deneyimlediği zorluk alanları, nedenleri ve çözüm yöntemleri aşağıda yer alan tabloda görülmektedir.

Alan	Zorluk	Neden (ler)i	Çözüm
Süpervizyon	Öğretmen, psikolog ve psikolojik danışmanların süpervizyonlara devamlılık sorunu	Mesai sonrası süpervizyonlara gelmek, zaman zaman ilgi kaybı yaşıyor olmak, süpervizyonun gerekliliğine inanmamak	Grup terapi programında süpervizyonda akran öğrenmesi gerçekleşmesini sağlamak amacıyla iki farklı grupta eğitim alan psikolog ve psikolojik danışmanların süpervizyon grubunu birleştirmek
STK İşbirliği-grup oluşturma	İşbirliği yapılan kurumlarda grup oluşturma süreçlerinin uzaması ya da grup oluşturulamaması	10 hafta süre ile gruba gelmenin zorluğu, aynı zamanda merkezlere devam eden çocukların aynı merkezde farklı etkinliklere katılımı	Grup liderlerinin grup oluşturma ve grup bağlılığı geliştirme noktalarında mesleki güçlendirilmesi, merkezler ile yeniden görüşmeler planlanması. Grup liderlerinin grup oluşturma ve grup bağlılığı geliştirme noktalarında mesleki güçlendirilmesi, merkezler ile yeniden görüşmeler planlanması. Çocukların merkezlere ulaşamını sağlamak amacıyla kurumların servis sağlaması. Gruplara devam eden çocuklarını ailelerinin grup öncesindeki günlerde aranması ve çocukların oturuma katılmalarına ilişkin onay alınması, hatırlatılması.
İzleme değerlendirme	Öğretmenlerden öğrenci ve terapistlerden toplanması planlanan ölçek ve açık uçlu formların proje ekibine iletilmemesi	Ölçeklerin yaş grubuna standardize edilmesine rağmen Suriyeli ve Türkiyeli çocuklar tarafından anlaşılamaması Öğretmen ve terapistlerin doldurmaları gereken izleme değerlendirme araçlarını iş yükü olarak görmesi	Proje ekibinin bireysel telefon arama görüşmeleri yapması, tek tek okullardan verinin alınması ve ek olarak online anket oluşturularak yayınlanması

Proje performansına yönelik paydaş geribildirimleri

SOSYAL ETKİ HARİTASI

Raporun bu bölümünde YanYana Projesi'nden doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenen paydaşlar üzerindeki etki ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir.

Projenin etki değerlendirmesi yapılırken özgün hedeflere ne düzeyde ulaşıldığı tek tek irdelenmiş, bunun için proje başlangıcından itibaren sistematik olarak toplanan nicel ve nitel verilerden (anket ve ölçekler, resim çizimi, fotoğraf yorumlama, açık uçlu sorular, odak grup görüşmeleri) yararlanılmıştır.

YanYana Projesi Sosyal Etki Haritası

Aşağıda yer alan tablo, okul ve grup terapi örnekleminde yer alan paydaşlar üzerinde yaratılan etki ve değişimlerin aktarıldığı özet bir tablodur. Ölçülen ve gözlemlenen değişim ve bu değişimin göstergeleri paydaş bazlı olarak tabloya dökülmüştür. Daha ayrıntılı incelemeler, bir sonraki bölümden itibaren paylaşılmaktadır.

Paydaşlar	Sonuçlar (Değişimler)	Göstergeler
1. MEB	1.1.İlköğretim seviyesindeki ihtiyaç ve gereklilikler saptandı.	1.1.1 İlköğretim seviyesindeki ihtiyaç ve gereklilikleri saptamaya yönelik bir araştırma yürütüldü. Acil gereksinimler belirlendi. 1.1.2 Etnografi raporu projenin web sayfasında paylaşılarak ilgili kişilerin kullanımına sunuldu.
	1.2. Projede geliştirilen öğrenme materyali ve eğitim programlarının Türkiye'deki devlet ilkokullarında yaygınlaştırılmasına yönelik savunuculuk yapmak için Milli Eğitim Bakanlığı ile proje sonuçları paylaşıldı. Çalıştay gerçekleştirildi.	1.2.1 Türkiye'deki devlet okullarında sosyal içerme konusunun aciliyeti ve proje çıktılarının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği ve ağlar geliştirildi.
2. ÖĞRETMENLER	2.1. İstanbul'daki devlet ilkokullarında 120 öğretmen ile yaygınlaşması planlanan kaynaşmayı kolaylaştıracak psikososyal destek amaçlı öğretmen eğitim programı geliştirildi ve yaygınlaştırıldı.	2.1.1 Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimine katkı sağlandı
	2.2. İki dilli öğrenme ve farkındalık oluşturma materyali geliştirildi, uygulandı ve yaygınlaştırıldı.	2.2.1 Öğretmenlerin oyunu sınıf içinde ilişki geliştiren eğitsel bir araç olarak tanımladığı görüldü. 2.2.2 Öğretmenlerin sınıf ortamında duygu ifade etmenin önemine yönelik duyarlılık kazandığı belirlendi.

Paydaşlar	Sonuçlar(Değişimler)	Göstergeler
3. ÖĞRENCİLER	3.1. İstanbul'daki devlet ilkokullarında 3500 öğrencinin faydalanacağı kaynaşmayı kolaylaştıracak psikososyal destek amaçlı öğretmen eğitim programı geliştirildi ve yaygınlaştırıldı.	3.1.1 Suriyeli öğrencilerin sınıf içinde kendilerini ifade becerilerinde ve aidiyetlerinde artış gözlendi. 3.1.2 Öğrencilerin duygu ifade becerilerinde artış sağlandı. 3.1.3. Öğrenciler öğretmenlerinin kendilerine önem verdiğini ve önemli hissettirdiğini ifade ettiler.
4. TERAPİSTLER	4.1. Suriyeli mülteci çocuklarla çalışan psikologlar ve psikolojik danışmanlar için çeşitli grup terapi yöntemlerini içeren, özgün, gereksinimlere yönelik bir eğitim programı geliştirildi.	4.1.1 Psikologlar /psikolojik danışmanlar mülteci çocuklarla ve travma ile çalışma yöntemleri edindiler. 4.1.2 Psikologlar /psikolojik danışmanlar süpervizyonlar aracılığı ile akran desteği aldılar.
5. SURİYELİ ÇOCUKLAR	5.1. Suriyeli mülteci çocukların travmalarının derin etkilerinin tedavisi, ev hallerinde pozitif yönde bir değişim hedefi bir grup terapi programı geliştirildi.	5.1.1 Suriyeli çocuklar travmatik deneyimi işlemleme şansı buldu. 5.1.2 Suriyeli çocukların özgüvenlerinde artış, kendilerini ifade becerilerinde gelişim izlendi. 5.1.3 Suriyeli çocuklar duygularını açığa vurma şansı yakaladı.
6. STK'lar	6.1. İstanbul'da Suriyeli mültecilerle çalışan STK'lar için gelişitirlen iki dilli öğrenme materyali paylaşıldı. 6.2. STK'larda çalışan psikolog/psikolojik danışmanlar grup terapileri ve travma çalışmalarında güçlendirildi.	6.1.1 İstanbul'da Suriyeli mültecilerle çalışan STK'larla daha yakın işbirliği gelişirildi. 6.1.2 STK'larda çalışan psikologlar/ psikolojik danışmanlar mesleki olarak güçlendirildi.

PAYDAŞ BAZLI SOSYAL ETKİ ANALİZİ

Paydaş Bazlı Sosyal Etki Analizi

Paydaş Bazlı Sonuç ve Göstergeler Milli Eğitim Bakanlığı

Projenin ana hedef gruplarından biri; Milli Eğitim Bakanlığı ve ilköğretim düzeyinde kamu faaliyetleri yürüten MEB sistemleridir. 2017-2018 yılları arasında 20 aya yayılan proje süresince MEB ile 10 işbirliği toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, MEB yetkilleri çalıştay sürecine katkı sunmuştur. 72 okul ile işbirliği içinde çalışmalar devam etmiştir. Beyoğlu ve Zeytinburnu bölgeleri özelinde yürütülen ihtiyaç analizi ile gereksinimler tanımlanmıştır.

İzleme değerlendirme kapsamında hazırlanan verilere dayanarak MEB proje girdi ve çıktılarının yarattığı sonuç ve göstergeler aşağıda yer almaktadır.

Proje girdi ve çıktılarının MEB üzerinde yarattığı sonuç ve göstergeler

Sonuç 1.1. İlköğretim seviyesindeki ihtiyaç ve gereklilikler saptandı.

Gösterge

1.1.1 İlköğretim seviyesindeki ihtiyaç ve gereklilikleri saptamaya yönelik bir araştırma yürütüldü.
Acil gereksinimler belirlendi.

1.1.2 Etnografi raporu projenin web sayfasında paylaşılarak ilgili kişilerin kullanımına sunuldu.

Etnografik Gözlem Raporu Bulgular

Beyoğlu ve Zeytinburnu bölgelerinde yürütülen etnografik gözlem süreci bulguları aşağıda yer alan tablolarda gösterilmektedir.

2 bölge	2 okul	15 gün	27 saat etnografi	27 saat raporlama

Suriyeli çocukların okul ortamında yaşadığı sorunlar

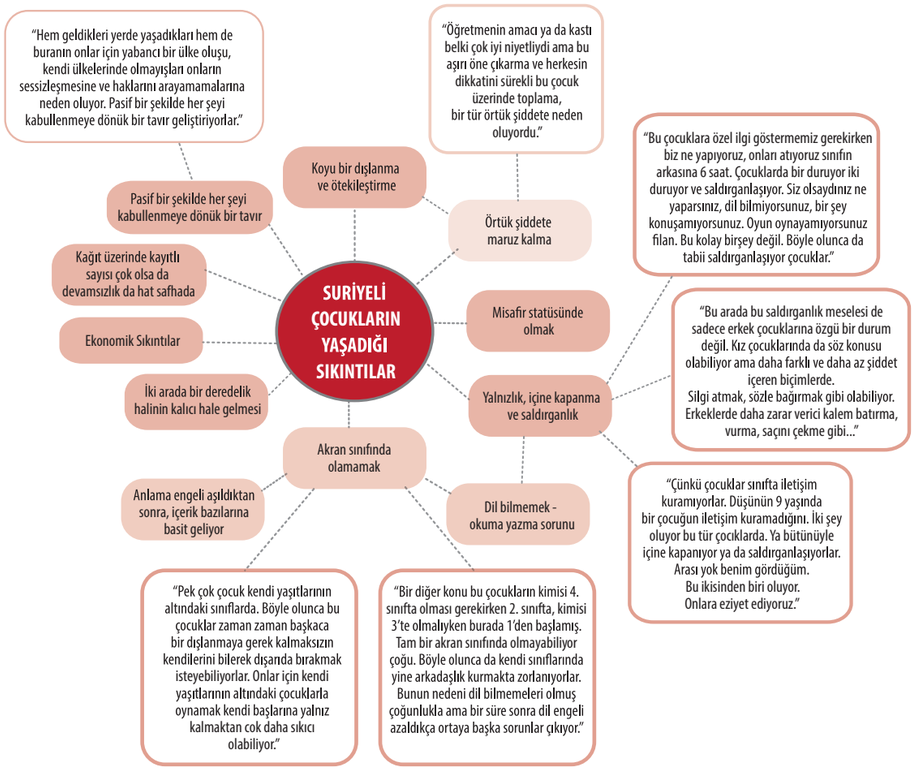

Aynı Dili Konuşamamak

Suriyeli Çocukların İçerilmesine İlişkin Çözüm Önerileri

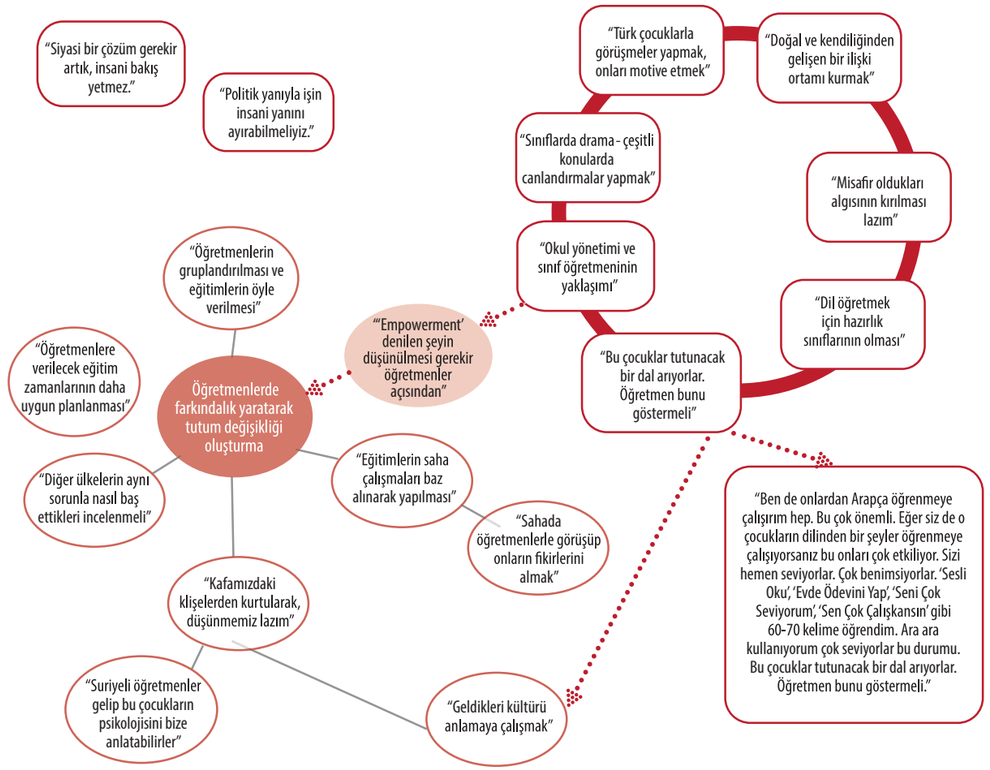

Sonuç 1.2. Projede geliştirilen öğrenme materyali ve eğitim programlarının Türkiye'deki devlet ilkokullarında yaygınlaştırılmasına yönelik savunuculuk yapmak için Milli Eğitim Bakanlığı ile proje sonuçları paylaşıldı. Çalıştay gerçekleştirildi.

1.2.1 Türkiye'deki devlet okullarında sosyal içerme konusunun aciliyeti ve proje çıktılarının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği ve ağlar geliştirildi.

Katılımcılara Göre Sosyal İçermenin Önündeki Engeller

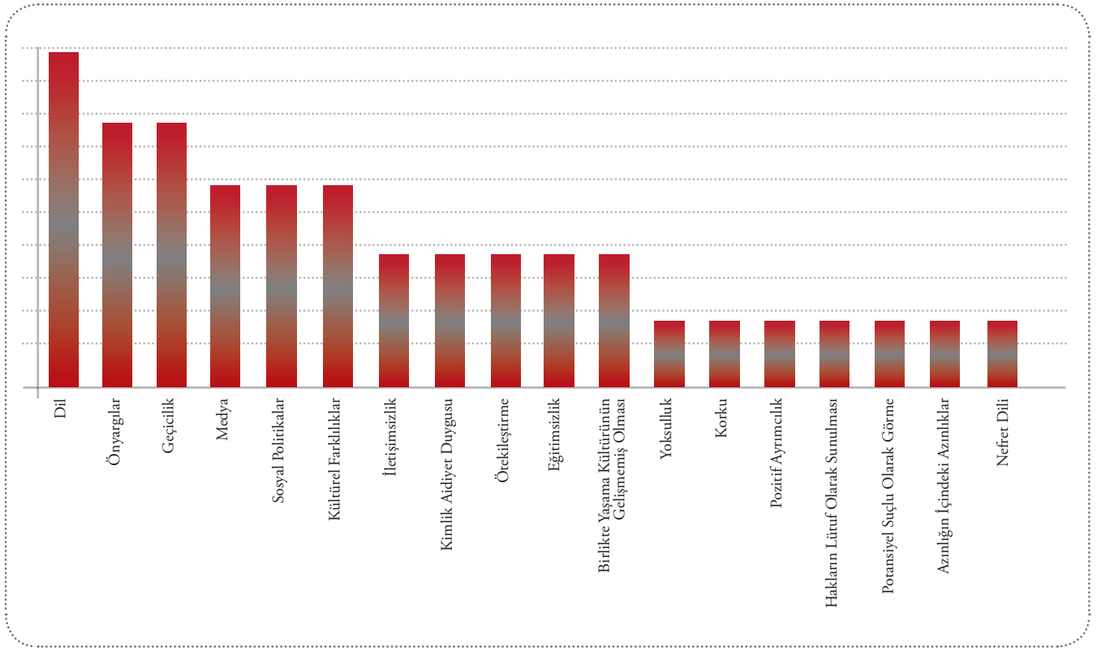

En Çok Tekrar Eden ve Odaklanılan 3 Engel

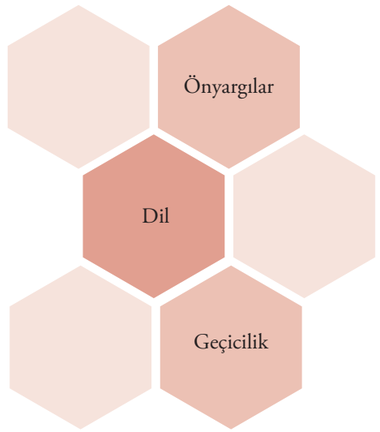

Çalıştay süresince mültecilerin içerilmesine ilişkin engeller üzerinde çalışılmış ve en çok odaklanılan üç engelin "önyargılar", "dil" ve "geçicilik" olduğu açığa çıkmıştır.

Paydaş Bazlı Sonuç ve Göstergeler

ÖĞRETMENLER

Projenin ana hedef gruplarından biri; kamuda ilköğretim düzeyinde öğretmenlik yapan ve sınıfında mülteci çocuklarla çalışan öğretmenlerdir. 2017-2018 yılları arasında 20 aya yayılan proje süresince 120 öğretmen proje eğitim ve süpervizyonlarından yararlanmıştır. Eğitim ve süpervizyonlarda önyargı, ayrımcılık, kapsayıcı eğitim ortamı, mülteci çocuklarla çalışırken sınıf içi iletişimi güçlendiren ve kaynaştıran etkinlik önerileri ile yenilikçi eğitim metotları ele alınmıştır.

İzleme değerlendirme kapsamında hazırlanan verilere dayanarak 120 öğretmene ilişkin tanımlayıcı bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

Proje girdi ve çıktılarının öğretmenler üzerinde yarattığı sonuçlar ve göstergeler:

Sonuç 2.1. İstanbul'daki devlet ilkokullarında 120 öğretmen ile yaygınlaşması planlanan kaynaşmayı kolaylaştıracak psikososyal destek amaçlı öğretmen eğitim programı geliştirildi ve yaygınlaştırıldı.

Gösterge 2.1.1: Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimine katkı sunuldu.

Proje faaliyetleri sonlandığında uygulanan online anket sonuçlarına göre öğretmenlerin çoğunluğu (%59,5), uyguladıkları etkinliklerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunduğunu "kesinlikle katılıyorum" ifadesiyle yanıtlamıştır. Öğretmenlerin %38,1'i "katılıyorum" ifadesiyle uygulamaların mesleki gelişimlerine katkıda bulunduğunu bildirmişlerdir. Az sayıda öğretmen (%2,3) "kesinlikle katılmıyorum" ifadesiyle uygulamaların mesleki gelişimlerine katkıda bulunmadığını bildirmiştir.

Online anket	Gönderim Tarihi	Gönderilen kişi sayısı	Yanıtlayan kişi sayısı
YanYana Projesi Okullar için Psikososyal Destek Programı Değerlendirme	25.07.2018	121	42

Ankete katılan 42 öğretmenin yanıtları bir uzman tarafından içerik analizine tabii tutulmuştur. Yanıtlardan elde edilen proje girdi ve çıktılarının öğretmenler üzerinde yarattığı sonuçlar ve göstergeleri ise şu şekildedir:

Cinsiyet Dağılımı

Ankete katılan öğretmenlerin cinsiyet dağılımları aşağıdaki grafikte yer almaktadır. Kadın katılımcıların çoğunlukta olduğu görülmektedir.

–Anket Yanıtlayıcılarının Cinsiyet Dağılımı

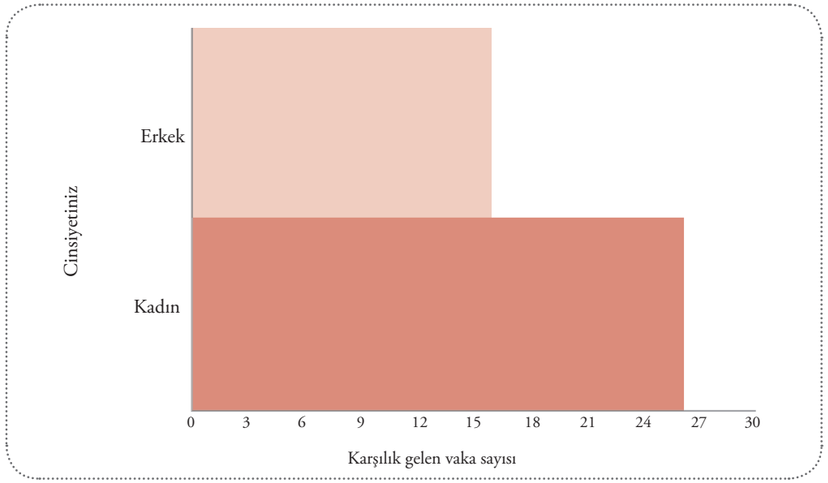

Yaş Dağılımı

Ankete katılan öğretmenlerin yaş dağılımlarına bakıldığında 20'li ve 30'lu yaşlardaki öğretmenlerin 40 yaş ve üstüne göre daha fazla olduğu görülmektedir.

–Anket Yanıtlayıcılarının Yaş Dağılımı

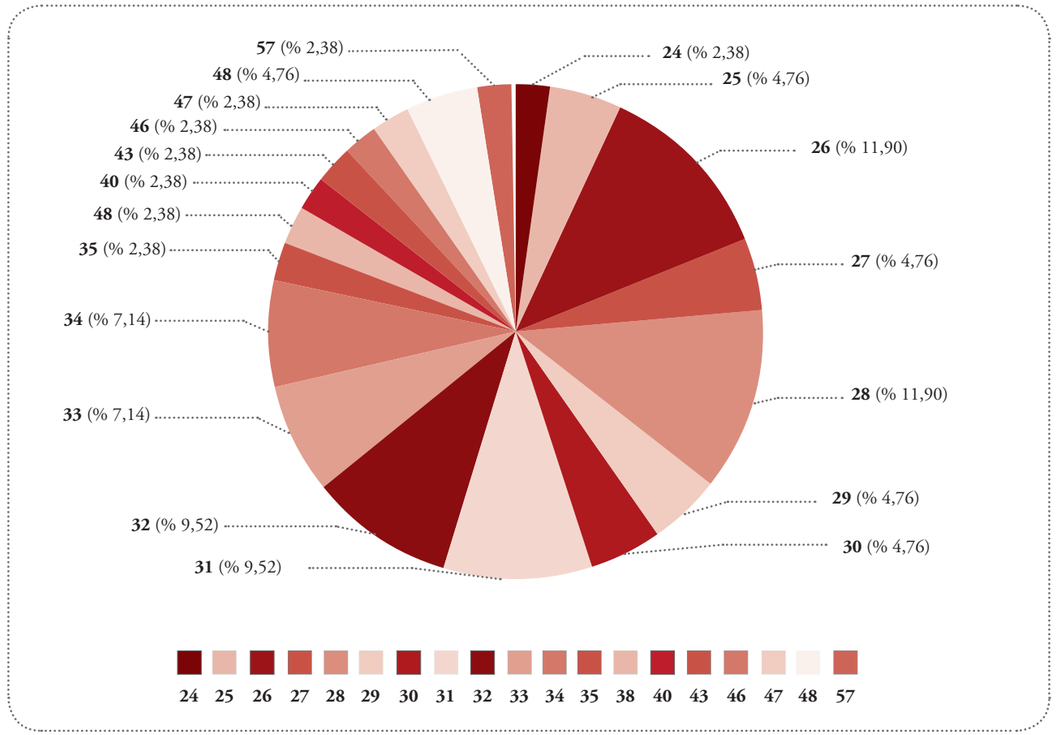

Çalışılan Bölgelere Göre Dağılımı

–Anket Yanıtlayıcılarının Çalıştıkları Bölgelerin Dağılımı

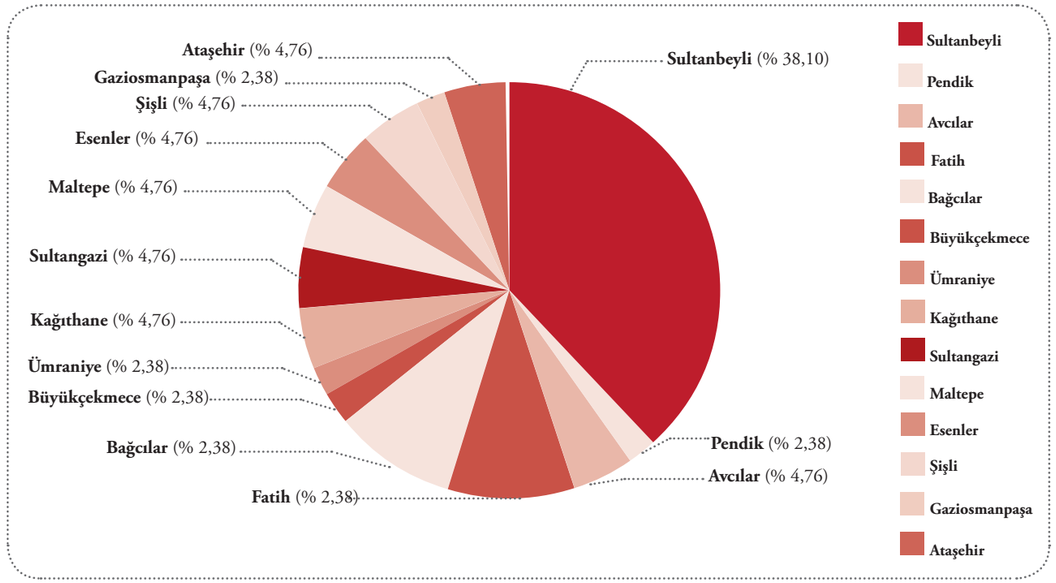

Projede Yer Almaktan Duyulan Memnuniyet

Ankete katılan öğretmenlerin tamamı projede yer almaktan memnuniyet duyduklarını bildirmiştir.

–YanYana Projesinde Yer Almaktan Memnunum

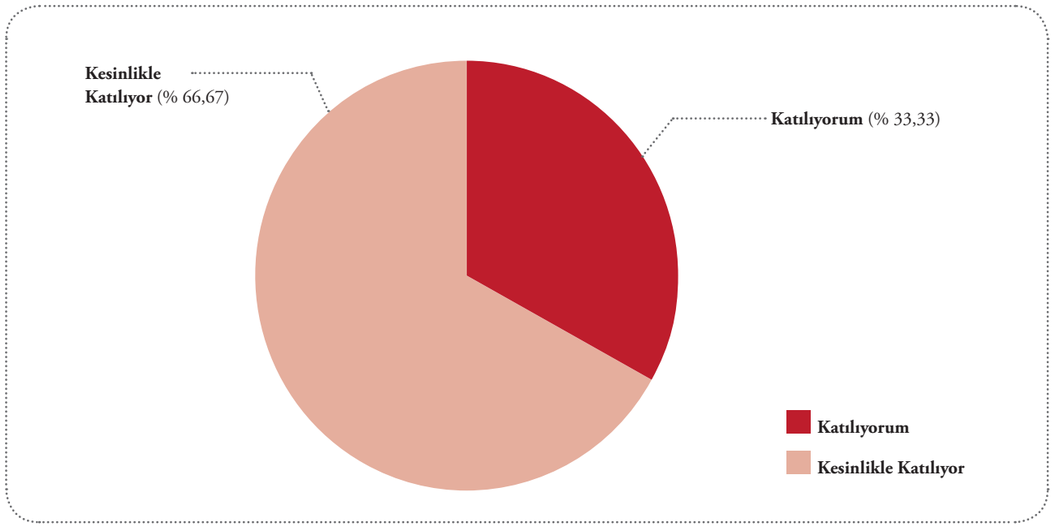

Uygulamaların Mesleki Gelişime Sağladığı Katkı

Ankete katılan öğretmenlerin çoğunluğu (%59,5), uyguladıkları etkinliklerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunduğunu "kesinlikle katılıyorum" ifadesiyle yanıtlamıştır. Öğretmenlerin %38,1'i "katılıyorum" ifadesiyle uygulamaların mesleki gelişimlerine katkıda bulunduğunu bildirmişlerdir. Az sayıda öğretmen (%2,3) "kesinlikle katılmıyorum" ifadesiyle uygulamaların mesleki gelişimlerine katkıda bulunmadığını bildirmiştir.

–YanYana Projesi Kapsamında Uyguladığım Etkinlikler Mesleki Gelişimime Katkı Sundu

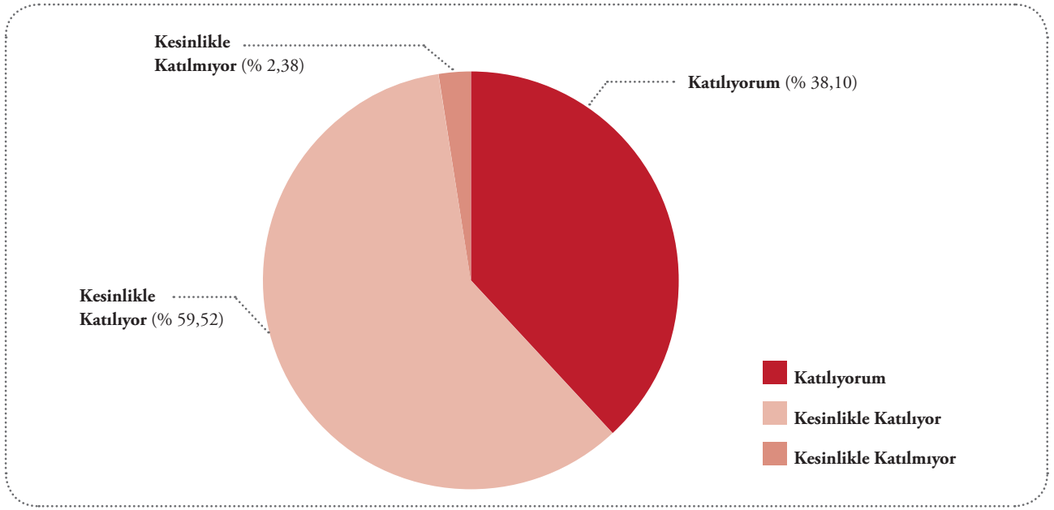

Projenin Eğitimci Becerilerine Katkısı

Ankete yanıt veren öğretmenlerin büyük çoğunluğu proje süresince çok kültürlü bir okul ortamında eğitimci olmaya ilişkin yeni beceriler geliştirdiğini ifade etmiştir. Az sayıda katılımcı (%4,7) "fikrim yok" yanıtını vermiştir.

–YanYana Projesi Süresince Çok Kültürlü Okul Ortamında Eğitimci Olmaya İlişkin Yeni Beceriler Geliştirdim

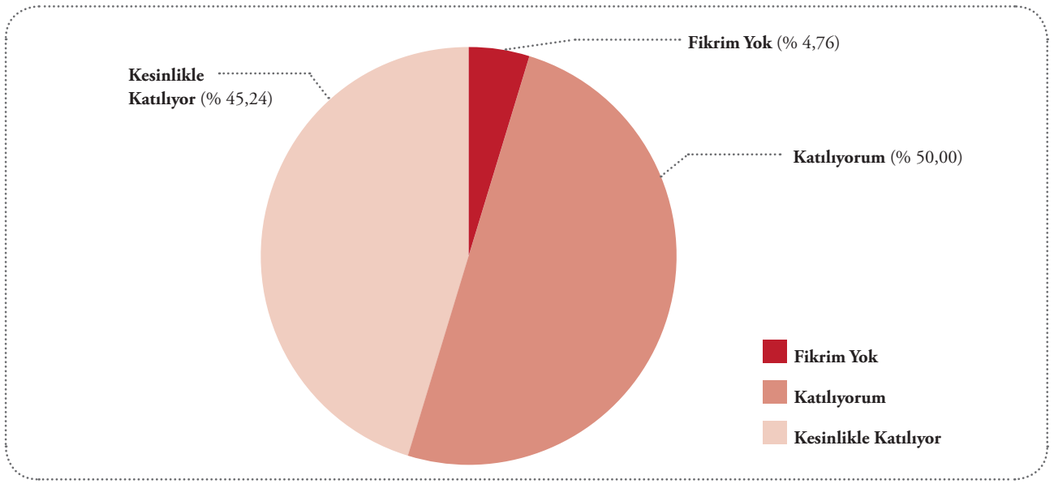

Odak grup görüşmesinden alıntılar:

"Çalıştığım okulda Suriyeli çocukları okullara kazandırmaya yönelik girişimler vardı. Ben de buna dahil olmak için bu projeye girdim. Bu eğitime katılmasaydım Suriyeli çocuklar ile ilgili müdahaleye girer miydim bilemiyorum. Şimdi daha duyarlıyım. Oyunlar çok duygulara hitap ediyordu. Özellikle zorbalıkların olduğu bir sınıfı seçtim. Şarkı etkinliğinde öğrencilerin gözleri doldu. Okulu daha çok sevdiklerine dair çok güzel geri bildirimler aldım. Birinci dönemden sonra ikinci dönemde uyguladım kendim."

"Çocukların bana katkı sağlaması için projeye başlamıştım. İnsanlara olan umudumu yitirmiş biriydim. Son yıllarda bir yere varamayacağımı düşünüyordum. Yaralar sarılabiliyormuş."

"Çalıştığım okulda çok fazla mülteciler ile ilgili sorunlar paylaşılıyordu. Ben de bunlara çözüm bulmak istiyordum. Bunun için buradayım. Eksiklerim çok vardı. Duyarlılığım var ama travma vs. eğitimim yoktu. Baktım araştırdım. Sadece teorik değil, pratik de olması dikkatimi çekti. Dramalar, oyunlar, vs. çok etkiliydi."

"Çocuklar arasında hep bir rekabet sistemi vardı. Hep grup oyunları ve grup etkinlikleri vardı. Direkt dost kalabildiler. Hala oynamak istiyorlar. Yeni bir sınıf aldığımda mutlaka yine uygularım."

"Oyunlarda ayna etkinliği, birbirlerini güldürme oyununda çok eğlendiler. Birbirlerinin hiç bilmedikleri özelliklerini fark ettiler."

"Kutu oyunlarında Arapça kelimeler vardı. Çocuklar hemen gelip 'Öğretmenim ben bunu biliyorum' dedi. Çocuklar hala beni gördüklerinde kutu oyunu oynamayı talep ediyorlar. Okul müdürüm de çok destek oldu. İlk defa ilgili biçimde sordu, nasıldı diye. Toplantılarda devam edebilirsiniz diye belirtti."

"Muhafazakar oldukları için kart oyunu da çok oynamıyorlardı. Bu projeyle birlikte okulda bir Suriyeli çocuklar gündemi oldu. Artık neler yapabiliriz diye konuşuyorlar."

"Suriyeli bir öğrencimi oyunu oynamak isteyen diğer sınıflara öğretmesi için gönderdim, özgüvenleri de olsun diye. Kutu oyunları şu an bende değil, herkes istiyor. Bu eğitimler sonunda çocukların daha açıldıklarını, kendine geldiklerini söyleyebilirim."

"'Öğretmenim kumar oynuyorsunuz' diyorlardı başlarda. Renklerine göre üst üste koyuyoruz ya."

Sonuç 2.2. İki dilli öğrenme ve farkındalık oluşturma materyali geliştirildi, uygulandı ve yaygınlaştırıldı.

Gösterge 2.2.1 Öğretmenlerin oyunu sınıf içinde ilişki geliştiren eğitsel bir araç olarak tanımladığı görüldü.

2.2.2 Öğretmenlerin sınıf ortamında duygu ifade etmenin önemine yönelik duyarlılık kazandığı belirlendi.

Proje faaliyetleri sonlandığında uygulanan online anket sonuçlarına göre öğretmenlerin %78,4'ü "YanYana Kutu Oyunu'nun öğrencilerin kaynaşmasına etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?" sorusuna "kesinlikle katılıyorum", %11,9'u "fikrim yok", %9,5'i "katılmıyorum" yanıtını vermiştir.

–YanYana Kutu Oyununun Suriyeli ve Türkiyeli Öğrencilerin Kaynaşmasına ve Yakınlaşmasına Etkisi Olduğunu Düşünüyorum

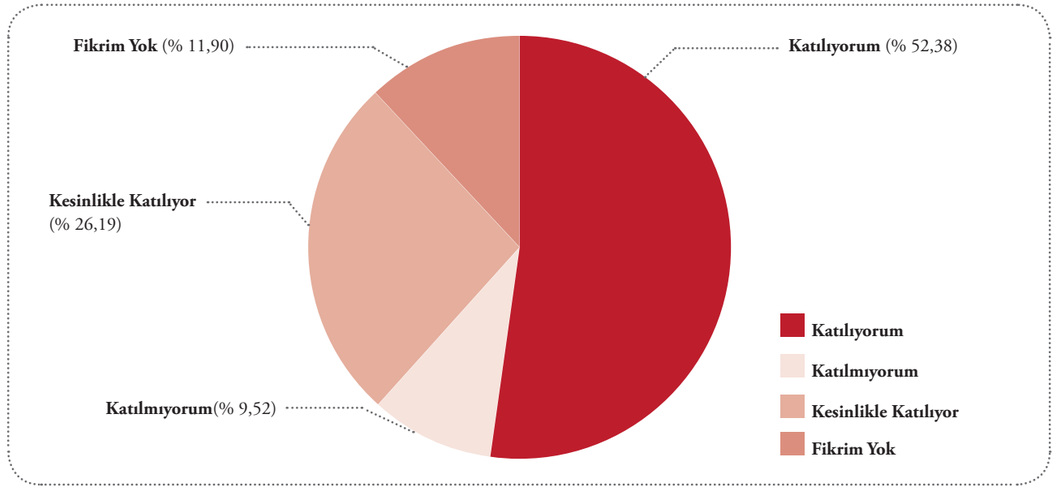

On Haftalık Müfredatın Öğrencilerin Kaynaşmasına Etkisi

Anketi yanıtlayan öğretmenlerin %90,48'i on haftalık müfredatın öğrencilerin kaynaşmasına etkisi olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte, %4,7'si "fikrim yok", %4,7'si ise "katılmıyorum" yanıtını vermiştir.

–Öğrendiğim ve Sınıfta Uyguladığım 10 Haftalık Müfredatın Suriyeli ve Türkiyeli Öğrencilerin Kaynaşmasına ve Yakınlaşmasına Etkisi Oldu

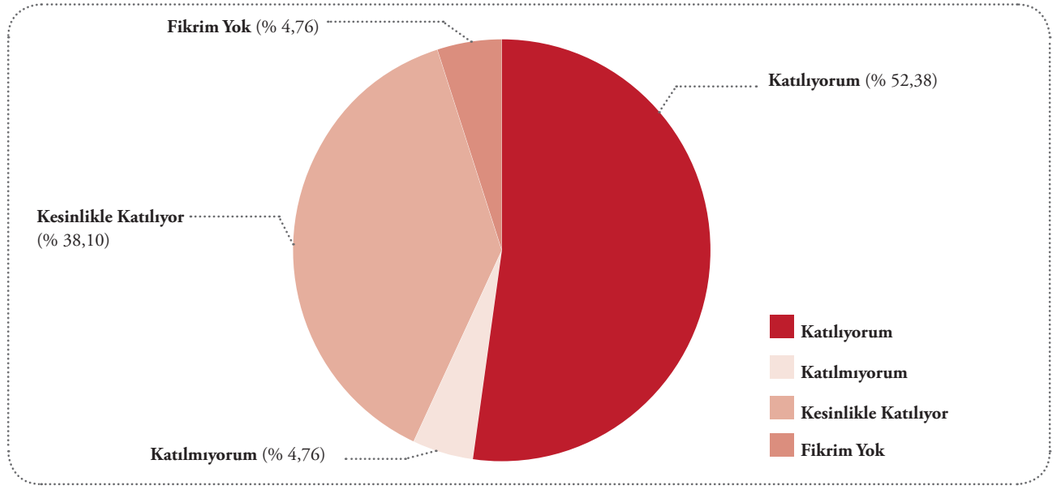

Uygulama yapan öğretmenlerin doldurduğu formlardan bir alıntı:

Proje uygulamaları başında ve sonunda YanYana araçlarını sınıfında kullanan öğretmenlerden (müdahale grubu) ve kullanmayan öğretmenlerden (kontrol grubu) açık uçlu sorulardan oluşan bir form doldurmaları istenmiştir. Formda sözel ifadeler yanı sıra fotograf yorumlama soruları da bulunmaktadır. Aşağıda yer alan soruya öğretmenlerin verecekleri yanıtlar karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Soru:

Bir öğretmen olarak fotoğraftaki çocukların psiko-sosyal iyilik halinin gelişmesi için okul ortamında neler yapabilirsiniz?

Sınıf uygulamaları öncesi verilen yanıt:
Çocukların mevcut halinin gelişebilmesi için değişik ve çarpıcı düşünceleri içerecebilecek, yeni fikirlere yol gösterebilecek uygulamalar, projeler yapılmalıdır.

Sınıf uygulamaları sonrası verilen yanıt:
İzletilen öğretinin devamlılığının sağlanması gerekmektedir. Öğrencilerin duyguları daima diri tutulmalıdır. Farklı hisleri hissetmek ve hissettirmek gerekir.

Uygulama yapmayan, kontrol grubu öğretmenlerinin doldurduğu formlardan bir alıntı:

Sınıf uygulamaları öncesi verilen yanıt:
Arkadaş ortamı sayesinde sosyal faaliyetlerin geliştirilmesi

Sınıf uygulamaları sonrası verilen yanıt:
Güven içinde, ayırım yapılmadan, eğitim öğretim hayatını devam ettirebilmeleri için uygun öğrenme ortamları sağlama

Bu alıntı özelinde müdahale (uygulama sınıfı) ve kontrol (uygulama yapılmayan sınıf) grupları öğretmenlerinin yaklaşımları değerlendirildiğinde kontrol grubu verisinde dış kontrol odağı, müdahale grubu verisinde iç kontrol odağı yaklaşımı dikkat çekmektedir. Yanı sıra bu nitel veriye dayalı olarak uygulama sınıfı öğretmenlerinin yanıtlarında çocukların duygu ve düşüncelerinin okul ortamında daha fazla ele alınması gerektiği yönünde bir değişim gözlenmiştir. Uygulama sınıfı öğretmenlerinin okulun sosyal duygusal öğrenme ortamı olduğuna ilişkin ifadelerindeki artış dikkat çekici ve proje hedefleri ile uyumludur.

Öğretmen Deneyimleri Semantik Harita

Online anketi dolduran öğretmenlerin deneyimi bir içerik uzmanı tarafından semantik olarak analiz edilmiş ve ifadeler arasındaki ilişkisellik görselleştirilmiştir.

DENEYİMLER SEMANTİK HARİTA

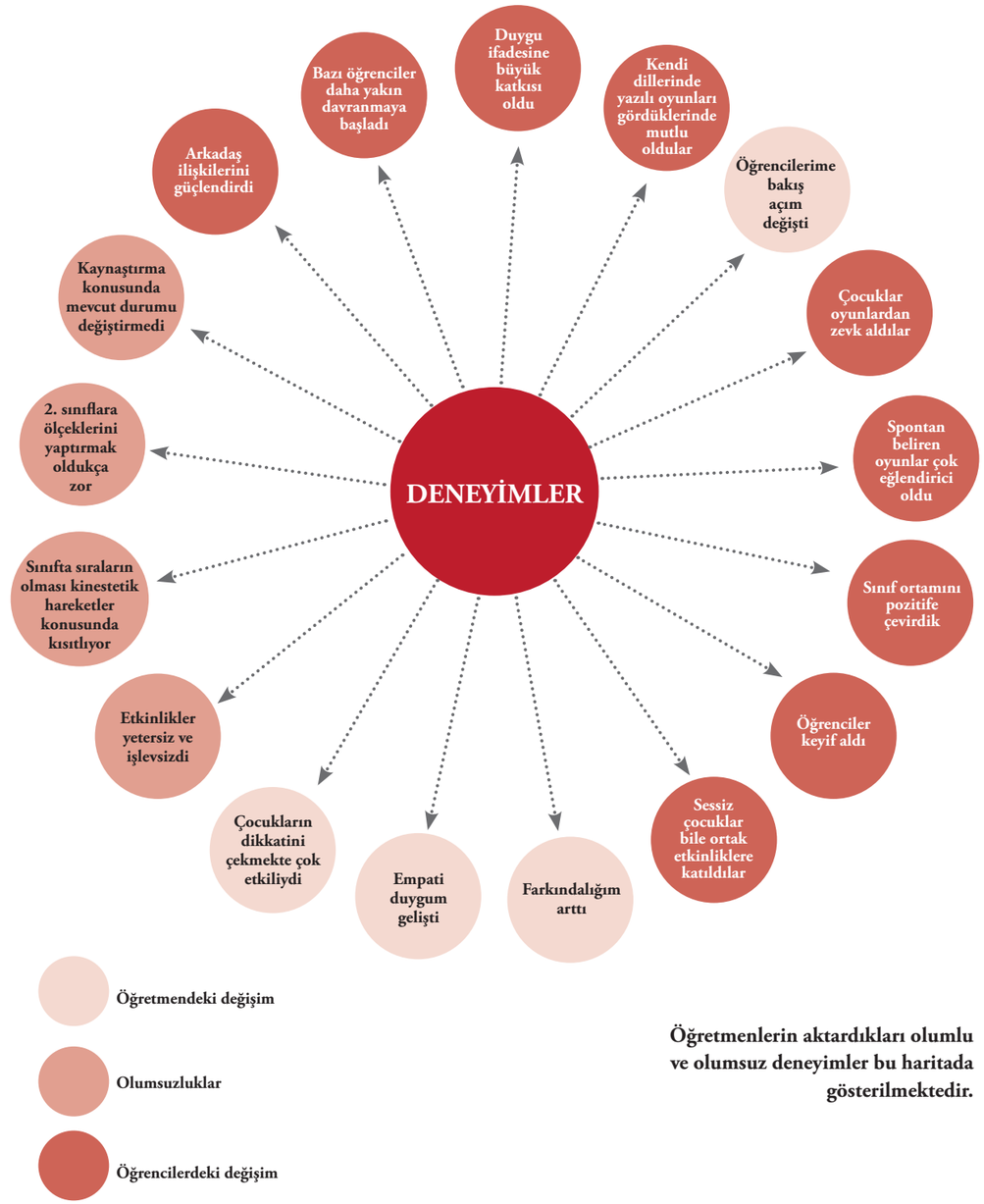

Öğretmenlerin aktardıkları olumlu ve olumsuz deneyimler bu haritada gösterilmektedir.

Öğretmenlerin ifadelerinden proje sürecinin kişisel ve eğitimci rolünde farkındalığı arttıran bir süreç olduğu görülmektedir.

DENEYİMLER

Öğretmendeki Değişim

• Çocuklarda farkındalık oluşturmak isterken kendim farkında oldum. Bu yönüyle beni çok mutlu etti.

• Eğitim esnasında bir çok yanlış bilgimin olduğunu fark ettim. Sınıfta bu etkinlikleri uygularken çocukların bu tarz etkinliklere ne kadar ihtiyaçları olduğunu anladım.

• Eğitimci eğitiminden başlayarak önce kendi ayrımcılığımla yüzleştim daha sonra nasıl dokunacağımı bilmediğim insanlara dokunmayı öğrendim

• Yabancı uyruklu insanlara kendimi daha ılımlı, daha yakın hissettim. Empati duygum devreye girmeğe başladı

Öğretmenlerin ifadelerinden proje etkinliklerinin geliştirilmesi gerektiğine ilişkin geribildirimler alınmıştır. Bunun yanı sıra, sürecin sosyo politik ve ekonomik bağlamının zaman zaman yapılan saha projelerinin etkisini azalttığı görüşü olduğu görülmüştür. Yanı sıra, sınıf uygulamalarında izleme değerlendirme araçlarının uygulanmasına ve kalabalık sınıflarda YanYana kutu oyununun oynanmasının zorluğuna ilişkin görüşler bildirilmiştir.

DENEYİMLER

Olumsuzluklar

• Kaynaştırma için güzel etkinliklerin olduğu bir uygulama oldu. Ancak bir öğrencimin dediği gibi, **fikirleri değişmedi.** Sınıftaki Suriyeli arkadaşlarını zaten sevip benimsemişlerdi; o değişmedi. Okulda anlaşamadıkları Suriyeliler vardı; o da değişmedi. Bu etkinlikten önce derslerde davranışları da değiştirme ve iyileştirmede zorlanıyoruz. Bu belki de işe aile ve çevreden başlayamadığımız içindir. Okulda bir adım ilerliyoruz, evde 3 adım gerileyip geliyor. Olumsuzluklarımız sizin etkinliklerinizle alâkalı değil gibi.

• Açıkçası 2. sınıflara ***ölçekleri yaptırmak*** oldukça zor.

• Eğitim çok güzeldi ancak geliştirilen ***etkinlikler yetersiz ve işlevsizdi.*** Daha ciddi hazırlanabilirdi ve öncesinde pilot uygulama ile denenmesi faydalı olabilirdi.

• Kutu oyunu ***daha işlevsel olabilirdi.*** Bazı oyunlar kalabalık sınıflarda uygulanmaya çok uygun değildi.

Paydaş Bazlı Sonuç ve Göstergeler

ÖĞRENCİLER

Projenin nihai yararlanıcılarından biri; okullaşmış mülteci çocuklar ve diğer çocuklardır. Proje faaliyetlerinden okul örnekleminde 80 Suriyeli olmak üzere toplamda 3500 çocuğa ulaşılmıştır.

İzleme değerlendirme çalışmaları kapsamında, proje faaliyetlerinin çocuklar üzerindeki etkisini izlemek amacıyla çocuklardan (öğrencilerden) uygulama öncesi ve sonrası bir ölçek doldurması ve sınıfının resmini çizmesi istenmiştir. Ek olarak proje faaliyetlerinin sonlanmasının ardından, müdahale grubu (uygulama sınıfı) ve kontrol grubu (uygulama yapılmayan sınıf) öğrencileri ile odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

Proje girdi ve çıktılarının öğrenciler üzerinde yarattığı sonuçlar ve göstergeler:

Sonuçlar:

3.1. İstanbul'daki devlet ilkokullarında 3500 öğrencinin faydalanacağı kaynaşmayı kolaylaştıracak psikososyal destek amaçlı öğretmen eğitim programı geliştirildi ve yaygınlaştırıldı.

Göstergeler

3.1.1 Suriyeli öğrencilerin sınıf içinde kendilerini ifade becerilerinde ve aidiyetlerinde artış gözlendi.

3.1.2 Öğrencilerin duygu ifade becerilerinde artış sağlandı.

3.1.3. Öğrenciler öğretmenlerinin kendilerine önem verdiğini ve önemli hissettirdiğini ifade ettiler.

Müdahale ve Kontrol Sınıfları Öntest-Sontest: Cinsiyet Dağılımları

– *Uygulama X Kontrol Ön Test Grupları Cinsiyet Dağılımı (n:651 X n:609)*

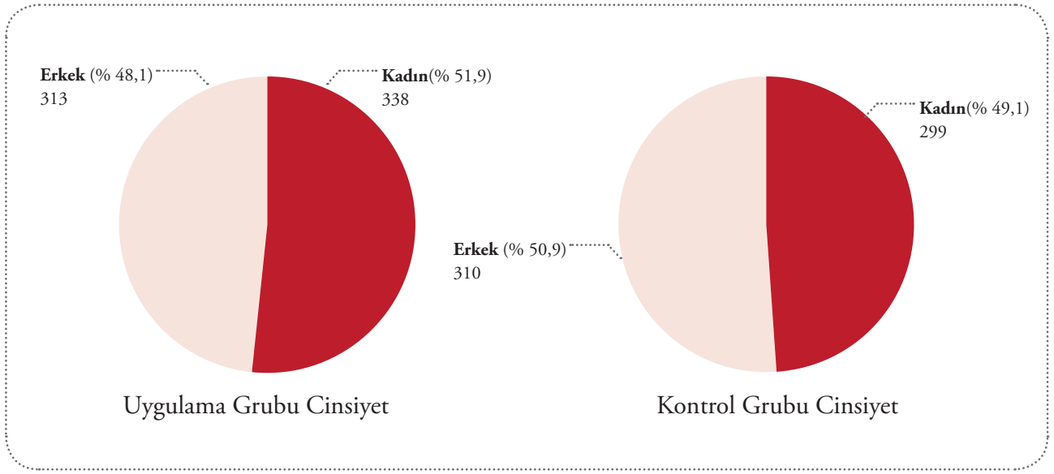

– *Uygulama X Kontrol Son Test Grupları Cinsiyet Dağılımı (n:534 X n:511)*

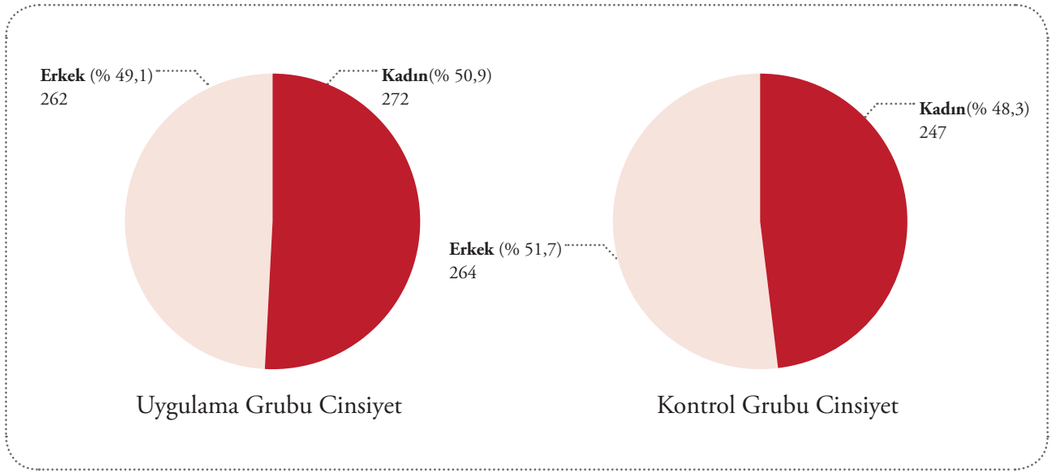

Müdahale ve Kontrol Sınıfları Öntest-Sontest : Sınıf Dağılımları

– *Uygulama X Kontrol Ön Test Grupları Sınıf Dağılımları (n:662 X n:620)*

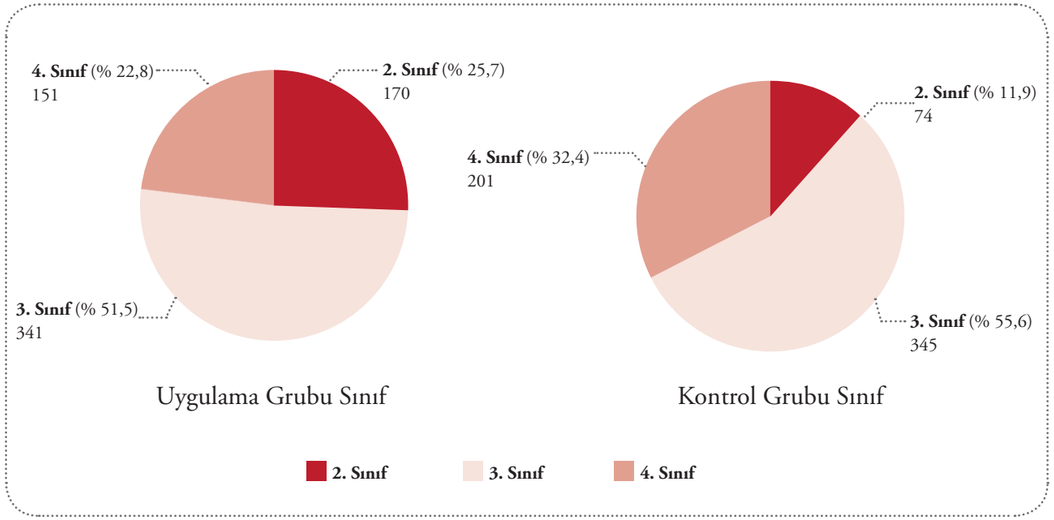

– *Uygulama X Kontrol Son Test Grupları Sınıf Dağılımları (n:542 X n:517)*

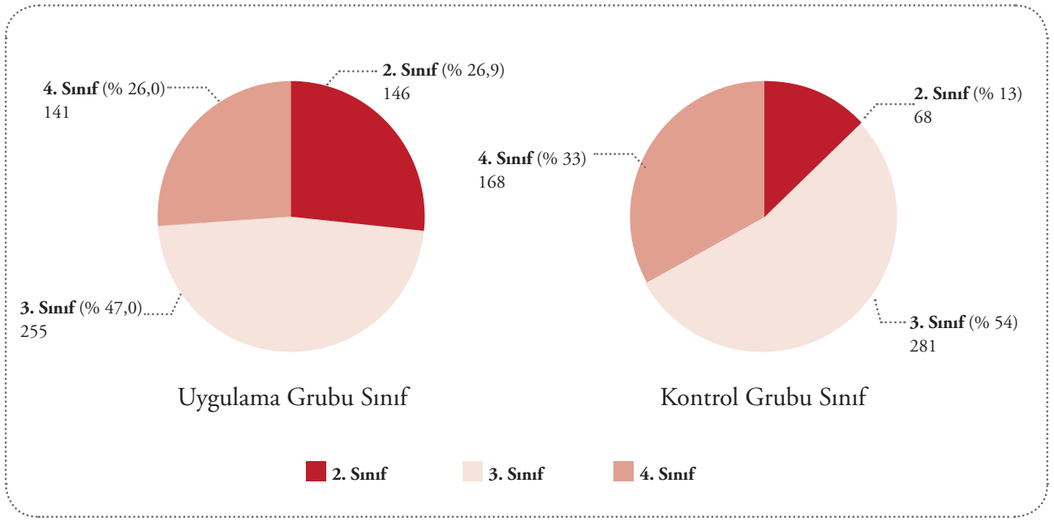

Müdahale ve Kontrol Sınıfları Öntest-Sontest : Uyruk Dağılımları

– *Uygulama X Kontrol Ön Test Grupları Uyruk Dağılımları (n:641 X n:600)*

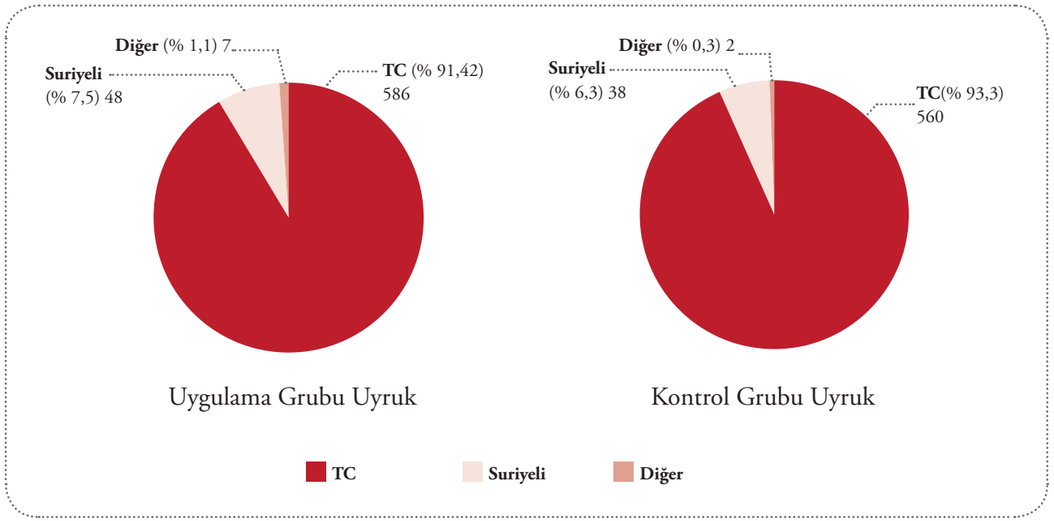

– *Uygulama X Kontrol Son Test Grupları Uyruk Dağılımları (n:531 X n:498)*

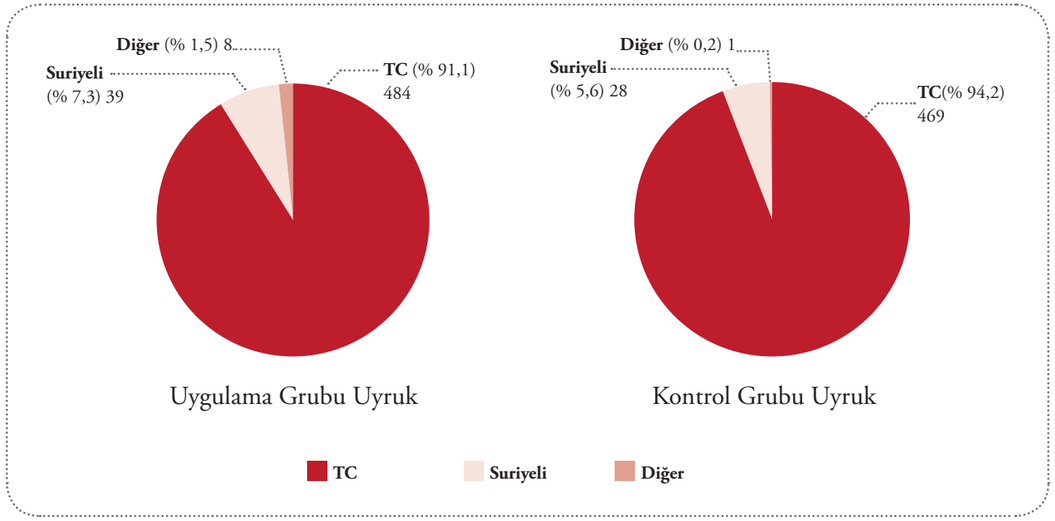

Gösterge 3.1.1 Suriyeli öğrencilerin sınıf içinde kendilerini ifade becerilerinde ve aidiyetlerinde artış gözlendi.

Uygulama yapılan sınıf öğrencilerinden YanYana projesi uygulamaları başlamadan sınıfının resmini çizmesi istenmiş ve aynı yönerge ile uygulamaların sonlanması ardından yeniden resim çizmesi istenmiştir. Resimler projektif teknikler değerlendirme ilkeleri ile araştırmacılar tarafından renk, bağlam, insanlar ve konumları gibi değişkenler göz önünde bulundurularak analiz edilmiştir.

– *Sınıfının Resmini Çiz*

İlk Resim (1.hafta)

Son Resim (10.hafta)

Öğrencinin ilk resminde sınıf kara kalem bir çizimle temsil edilmiştir. Sınıfın içinde sıralar, pano, kapı, öğretmen masası vb detaylar görülmektedir. Ancak sınıfın içinde öğretmen temsili ya da öğrenci temsilleri görülmemektedir. Bunun yanı sıra; on hafta sonra aynı öğrencinin çizimi sınıfın renkler ile temsil edildiği, içinde çöp adamlar ile insan temsillerinin olduğu bir başka şekle doğru evrilmiştir. Öğretmen masası imgesinin etrafında bir kaç çöp adamın olduğu, diğer insan temsillerinin sınıfın farklı alanlarına yayıldıkları görülmüştür. Aynı zamanda öğrenci masalarının arkasına öğrenciler için de sıralar çizildiği görülmüştür. Oysaki ilk resimde oturmak için çizilen tek sandalye öğretmen masasının yanındadır.

– *Sınıfının Resmini Çiz*

İlk Resim (1.hafta)

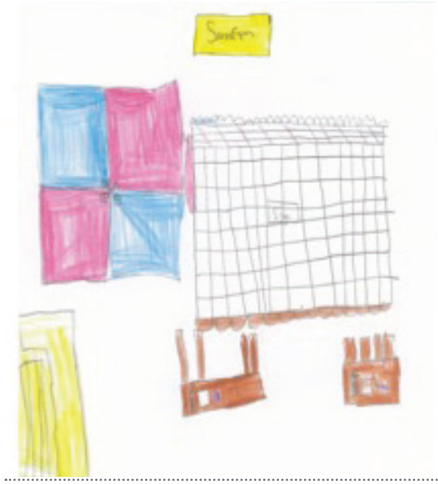

Son Resim (10.hafta)

Öğrencinin ilk resmi ile ikinci resmi arasındaki en temel farkın, bir önceki öğrencinin çizimindeki değişime benzer şekilde, sınıfın içine insan temsillerinin yerleştirilmesi olmuştur. Resimdeki insan temsillerinin ilişkisel bir şekilde çizildiği görülmektedir. Resme taşınan bu ilişkisel alan, çizimi yapan öğrencinin zihnindeki temsillerin dönüşümü ile ilişkilendirilmiştir.

– *Sınıfının Resmini Çiz*

İlk Resim (1.hafta)

Son Resim (10.hafta)

Bu öğrencinin çizimlerinde dikkat çeken değişim, ilk resimde sıralarda otururken çizilmiş öğrencilerin ikinci çizimde sıralarda oturmak yerine, sınıf içinde ayakta ve birbirleri ile yanyana çizilmiş olmasıdır. İkinci resimde de ilk resimdeki gibi ders yine matematiktir. Ancak; bu kez tahtada elinde uzun bir çubuk olan öğretmen temsili yoktur. Ayrıca, tahtada yazılı olan 2X2=4 yazısının altına öğrencinin kendi adını ve soyadını yazdığı görülmektedir. Sınıf tahtasına herkesin göreceği şekilde ismini ve soyismini yazmasının anlamlı olduğu düşünülmüş ve görünür hissetmek ile bağlantılandırılmıştır.

Gösterge 3.1.2 Öğrencilerin duygu ifade becerilerinde artış sağlandı.

Fatih Bölgesi'nde Kadırga İlköğretim Okulu'nda 1.6.2018 tarihinde 2. sınıf öğrencileri ile odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Müdahale grubu öğrenci sayısı 16 ve Suriyeli öğrenci sayısı 7, Kontrol grubu öğrenci sayısı 24 ve Suriyeli öğrenci sayısı 5'dir.

Aşağıda öğrenciler ile gerçekleştirilen odak grup görüşmelerinden diyalog alıntıları bulunmaktadır.

Odak grup görüşmesi sırasında, uygulama sınıfı öğrencileri ile sınıfta neler yaptıkları üzerine sohbet edilmiş ve YanYana Kutu Oyunundan akıllarında neler kaldığı araştırılmıştır. Aşağıda yer alan diyalog bu sohbet sırasında açığa çıkan ifadelerden oluşmaktadır.

Uygulama Sınıfı Öğrencileri Diyalog

Moderatör: Merhaba çocuklar, bugün biraz sizinle sohbet edelim istiyorum. Sınıfınızda arkadaşlarınızla neler yaparsınız?

İ.: - Hani kahverengi kağıtlar vardı…
M.: -İp çekme oyunu öğrendim.
İ.: -Oyunun güzel olduğunu öğrendim.
İ.: -Misafirlerimizi çok sevdim. Oyunlar öğrendim. Size çok teşekkür ederim.
R.: -Resmimi paylaşmıştım…. Özel kartlar vardı….
Çocuklar: -Mutlu, üzgün, iğreniyorum,
A.: - Şaşkınım, şoktayım
B.: -Mutluyum, heyecanlıyım
M.: -Kızgınım,
M.: -Kıskanıyorum,
C.: -Korkuyorum
İ.: -Mesela tabaklarda böcek var, iğreniyorum
M.: -Elma çürükse
F.: -Unuttum.
İ.: -Ha, birde bir yanımız yırtıksa
M.: -Yere düşünce kaldırdıklarında
İ.: -Birisini sevdiğimizde utanıyoruz
D.S.: -Tanımadığımız birisi izleyince, oyununa katılmak istediğimizi söyleyemiyorsak
F.H.: -Vazo kırdığımızda utanıyoruz...
D.: -Kızlar… Aşık oluyoruz… (Sınıf "oo" diye tepki veriyor.)

Uygulama Yapılmayan Sınıf Öğrencileri Diyalog

Odak grup görüşmesi sırasında kontrol grubu (uygulama yapılmayan sınıf) öğrencileri ile sınıfta neler yaptıkları üzerine sohbet edilmiş ve sözü edilen diyalog sırasında açığa çıkan ifadelerden alıntılar aşağıda paylaşılmıştır.

Moderatör: Merhaba çocuklar, bugün biraz sizinle sohbet edelim istiyorum. Sınıfınızda arkadaşlarınızla neler yaparsınız?

Öğenci 1: -Resim yapıyoruz.
Öğrenci 2: -Ders çalışıyoruz.
Öğrenci 3: -Bahçede oyun oynuyoruz.
Öğrenci 5: -Dışarı çıkıp yakar top oyunuyoruz.
Öğrenci 6: -Problem çözüyoruz.
Öğrenci 9: -Sınıfta oyun oynamıyoruz.
Öğrenci 8: -Temiz hava almak için.
Öğrenci 1: - Burada öğrenip bahçede oynuyoruz.

Öğrenci 11: -Film izliyoruz
Öğenci 1: -Sınıfta koşturmayız.
Öğrenci 12: -Ders çalışıyoruz, ayağa kalkmıyoruz, öğretmenimiz mutlu oluyor.
Öğrenci 9: -Şarkı açıyor öğretmenimiz oynuyoruz.
Öğrenci 11: -Öğretmenimizi üzmezsek bedene çıkarıyor.
Öğrenci 10: -Masallar açıyor üzmezsek.
Öğrenci 12: -Öğretmenimiz mutlu olduğunda…

Moderatör: -Peki arkadaşlarınızla ne yaparsınız?
Öğrenci9: -Bahçede oynarız.

Yukarıda alıntılanmış diyalogların içeriğine bakıldığında; uygulama sınıfı ve uygulama yapılmayan sınıf öğrencilerinin okula ve sınıfa ilişkin zihinsel temsillerindeki farklılıklar açıktır. Uygulama sınıfı öğrencilerinin duygulardan açıkça söz edebiliyor oldukları görülmektedir. Yanı sıra; uygulama yapılmayan sınıf öğrencilerinin duygudan söz etmedikleri, oyun referansının çoğunlukla dış mekanı temsil ettiği açıktır. Yanı sıra; kontrol grubu öğrencilerinin öğretmeni memnun etmeye ilişkin bir motivasyonları dikkat çekmektedir.

Yukarıda alıntılanmış diyalogların içeriğine bakıldığında; uygulama sınıfı ve uygulama yapılmayan sınıf öğrencilerinin okula ve sınıfa ilişkin zihinsel temsillerindeki farklılıklar açıktır. Uygulama sınıfı öğrencilerinin duygulardan açıkça söz edebiliyor oldukları görülmektedir. Yanı sıra; uygulama yapılmayan sınıf öğrencilerinin duygudan söz etmedikleri, oyun referansının çoğunlukla dış mekanı temsil ettiği açıktır.

Odak Gruplardan Alıntılar:

Gösterge 3.1.3. Öğrenciler, öğretmenlerinin kendilerine önem verdiğini ve önemli hissettirdiğini ifade ettiler. **Çocuklar İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği'nden** aşağıdaki sorulara uygulama grubu öğrencilerinin verdiği puanlar, kontrol grubuna göre istatistik olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulundu:

• Bazı çocuklar, öğretmenlerinin kendilerine gerçekten önem verdiğini düşünürler; ama bazı çocuklar, öğretmenlerinin kendilerine gerçekten önem vermediğini düşünür. Sence, öğretmenlerin sana önem verir mi? (p:0.029)

• Bazı öğretmenler, öğrencilerine kendilerini önemli hissettirir; ama bazı öğretmenler böyle hissettirmez. Senin öğretmenlerin, sana kendini önemli hissettirir mi? (p: 0.001)

Bu sorulara verilen yüksek puanlardan anlaşıldığı üzere: eğitimlerin sonucunda öğretmenlerin öğrencilerine verdikleri değeri daha net hissettirme yönünde olumlu tutum ve beceri kazandıkları söylenebilir.

YanYana eğitimlerinde çocukların aileleriyle ilişkilerine yönelik bir içerik bulunmamasına karşın çocukların okul ortamında kaynaşmalarının aile ilişkilerine de olumlu olarak yansıdığı düşünülebilir. Aşağıdaki sorulara uygulama grubundaki öğrencilerin verdikleri yüksek puanlar bu şekilde yorumlanabilir.

• Bazı çocuklar ve aileleri, birbirleri için pek çok şey yaparlar ama bazı çocuklar ve aileleri bunu yapmazlar. Sen ve ailen birbiriniz için çok şey yapar mısınız? (p:0.04)

• Bazı çocuklar, ihtiyaçları olduğunda, ailelerinin onların yanında olduğunu hissederler; ama bazı çocuklar böyle hissetmez. Sen, onlara ihtiyacın olduğunda, ailenin senin yanında olduğunu hisseder misin? (p:0.016)

Herhangi bir eğitim uygulanmayan kontrol grubu öğrencileri ise aşağıda yer alan beş ayrı soruda öğretmenleriyle ilişkilerini olumsuz olarak değerlendirdiler. Bu durum da yukarıda yer alan, eğitimlerin öğretmenlerle öğrencilerin iletişimini olumlu etkilediğine ilişkin yorumları destekler niteliktedir.

• Bazı öğretmenler, çocukların kendilerini yetersiz hissetmelerine neden olur; ama bazı öğretmenler buna neden olmaz. Senin öğretmenlerin, kendini yetersiz hissetmene neden olur mu? (p: 0.000)

• Bazı çocuklar, öğretmenleriyle konuşmakta zorluk çekerler; ama bazı çocuklar zorluk çekmez. Sen, öğretmenlerinle konuşmakta zorluk çeker misin? (p: 0.017)

• Bazı çocukların öğretmenleri, onlara kötü davranır; ama bazı çocukların öğretmenleri böyle davranmaz. Senin öğretmenlerin sana karşı kötü davranır mı? (p: 0.010)

• Bazı öğretmenler, öğrencilerin kendilerini kötü hissetmesine neden olur; ama bazı öğretmenler buna neden olmaz. Senin öğretmenlerin, senin kendini kötü hissetmene neden olur mu? (p:0.003)

• Bazı öğretmenler, öğrencilerin kendilerini tedirgin (huzursuz) hissetmelerine neden olur; ama bazı öğretmenler buna neden olmaz. Senin öğretmenlerin, senin kendini tedirgin (huzursuz) hissetmene neden olurlar mı? (p: 0.001)

Paydaş Bazlı Sonuç ve Göstergeler

TERAPİSTLER (Psikolog/Psikolojik Danışmanlar)

Psikologlar ve psikolojik danışmanlar, YanYana Projesi kapsamında proje faaliyetlerinden doğrudan etkilenen paydaşlar arasında yer almaktadır.

Proje girdi ve çıktılarının psikolog / psikolojik danışmanlar üzerinde yarattığı sonuçlar ve göstergeler

Sonuç 2.1 Suriyeli mülteci çocuklarla çalışan psikologlar ve psikolojik danışmanlar için çeşitli grup terapi yöntemlerini içeren, özgün, gereksinimlere yönelik bir eğitim programı geliştirildi.

Göstergeler. 2.1.1 Psikologlar/psikolojik danışmanlar mülteci çocuklarla ve travma ile çalışma yöntemleri edindiler.

2.1.2 Psikologlar/psikolojik danışmanlar süpervizyonlar aracılığı ile akran desteği aldılar.

Sonuç 2.1 Suriyeli mülteci çocuklarla çalışan psikologlar ve psikolojik danışmanlar için çeşitli grup terapi yöntemlerini içeren, özgün, gereksinimlere yönelik bir eğitim programı geliştirildi.

– *İzleme değerlendirme çalışmaları kapsamında proje uygulamaları sonlandığında projeye gönüllü destek veren psikolog ve psikolojik danışmanlara online bir anket iletilmiştir.*

Online anket	Gönderim Tarihi	Gönderilen kişi sayısı	Dolduran kişi sayısı
YanYana Projesi Grup Lideri Programı Değerlendirme	**26.06.2018**	**55***	**36**

* YanYana Projesi Grup Terapi Programı 3.grup eğitimlerinde yer alan ve saha çalışmalarına başlayan psikolog ve psikolojik danışmanlar bu sayının dışında bırakılmıştır.

Psikolog ve psikolojik danışmanlar proje uygulamaları sonlandığında, uygulanan online ankette yer alan "YanYana Grup Lideri Programı kapsamında katıldığım eğitim mesleki gelişimime katkı sundu"sorusuna neredeyse tüm terapistler "Katılıyorum" yanıtını vermiştir.

Psikolog ve psikolojik danışmanların %78'i proje etkinliklerinin sonlanması ardından YanYana Grup Terapi Programını mesleki pratiği içerisinde sürdüreceğini ve grup açmaya devam edeceğini iletmiştir.

Odak grup alıntı:
"Öyle. Çünkü hepimiz çok severek, isteyerek bulunuyorduk orada. Aldığımız O 3 günlük eğitim artı süpervizyonlarda da çok hani kendimizden de bir şeyler katmaya çalıştık. Dolayısıyla şey gözüyle bakmıyoruk: "Bir şeyler öğrenelim ve gidelim" değil.

En azından, bizim majör programlarımızdan biri oldu, bu grubu yönetiyor olmak. O yüzden hani çok bizim bir parçamız gibi şu an."

– *30 Eylül 2018'den sonra terapi grupları açmaya devam edeceğim.*

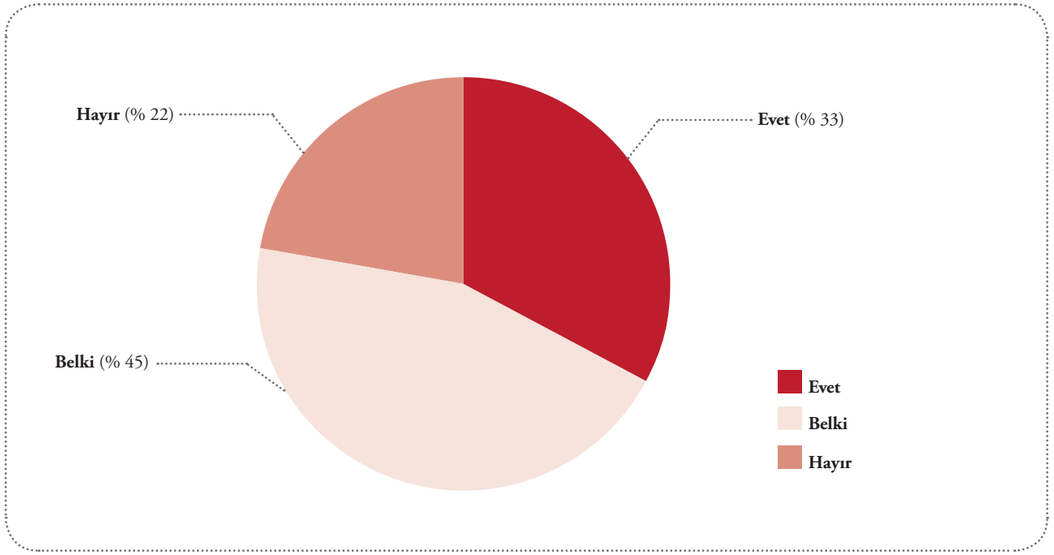

Gösterge 2.1.1 Psikologlar/psikolojik danışmanlar mülteci çocuklarla ve travma ile ilgili çalışma yöntemleri edindiler.

Proje faaliyetlerinin sonlanması ardından, izleme değerlendirme çalışmaları kapsamında yürütülen odak gruplarda psikolog ve psikolojik danışmanlar programın yapılandırılmış ve travmaya müdahale eden yapısı nedeni ile çok yararlı olduğunu, grup çalışmalarının gücünü farketmelerini sağlaması nedeni ile de çok değerli olduğunu ifade etmişlerdir.

"Grubun iyileştirici gücünü tekrar hatırlattığı ve Suriyeli çocukların iyilik hallerine katkıda bulunan bir program olduğu için program geliştiricilerine teşekkür ediyoruz."

"Böyle bir programa mülteci çocuklarla çalışan Stkların çok ihtiyacı vardı. Düzgün müdahalelerin olmamasından yakınılıyordu. Organize edilmiş, yapılandırılmış içerik ve sistematik hale getirilmiş bir süreç çok iyi oldu. Zarar vermediğimizi bilmek ve geribildirim almak çok öğreticiydi."

"Programın süresinin uzun olmasının avantaj ve dezavantajları vardı. Sürdürülebilir bir program kesinlikle ama revize edilebilir. Program özünde faydalı. Bence farklı hassas gruplar için dönüştürülebilir.
Ayrıca daha çok uygulamak için kısaltmak işe yarayabilir."

Gösterge 2.1.2 Psikologlar/psikolojik danışmanlar süpervizyonlar aracılığı ile akran desteği aldılar.

Psikolog ve psikolojik danışmanların %97'si YanYana Grup Lideri Programı kapsamında katıldığı süpervizyon çalışmalarının mesleki gelişimine katkı sunduğunu iletmiştir.

– *YanYana Grup Lideri Programı kapsamında katıldığım süpervizyonlar mesleki gelişimime katkı sundu.*

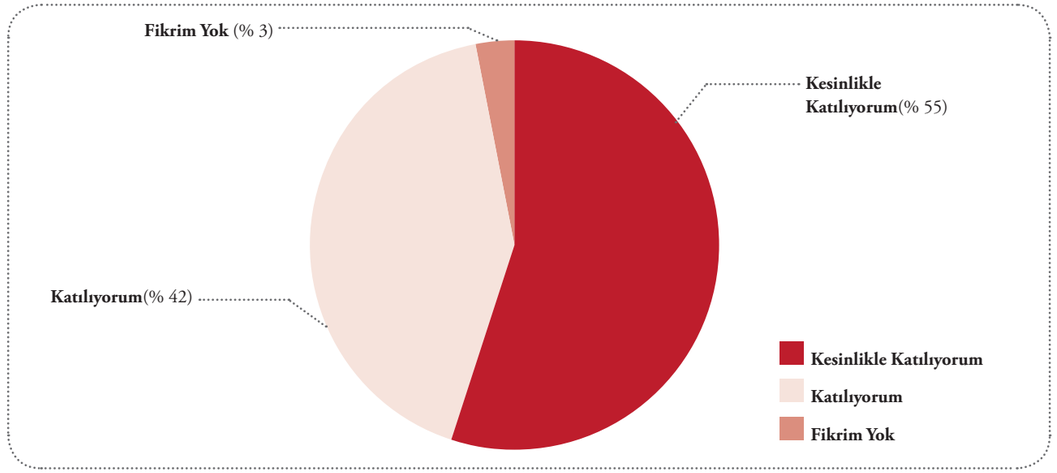

Odak grup görüşmeleri alıntılar:
"Çocuk grubu yönetmeye ilişkin deneyim kazandım. Süpervizyonlara iş çıkışı gidiyordum, belirli bir mesafe vardı ama gitmeye istekliydim. Faydalandım."

"Süpervizyonlar dışında da proje ekibine her zaman rahatlıkla ulaşabileceğimizi bilmek çok konfor sağladı. Böylelikle uygulamaları yaparken güvende hissettim."

"Yani sistematik olması güzeldi. Elinizde bir veriyle grup çalışmasına başlıyorsunuz, ilk oturumdan son oturuma kadar ne yapacağınız belli. Yani yapılandırılmış olması iyiydi. Bir de tabi sadece bir grup olarak değil böyle, diğer grupların olması ve paylaşımın olması, supervizyonlar bu anlamda katkı sağladı."

"İşin aslı yeterliydi, keyifliydi de. Şey oluyordu; bütün gün çalışıyorduk ve bireysel olarak da yorgun hissettiğimizde katılmak için birbirimize böyle "Hadi" dediğimiz çok oluyordu. Ama gittiğimizde gayet mutlu oluyorduk. Belki bu daha merkezi bir yerde gittiğimizde daha keyif alabileceğiniz bir yerde olabilir. Bunun dışında gelen hocaların katkısı vesaire gayet tatmin ediciydi. İş çıkışı daha böyle…"

"Kişisel olarak mesleki anlamda şunu söyleyebilirim; grup içindeki krize müdahale etme anlamında daha böyle pratikleşmeye başladım. Mesela bir yerde bir şey devam ediyor ama orada iki çocuk tartışmaya başlıyor veya işte bir tanesi: "Ben bunu yapmayacağım" diyor. Orada müdahale etmek zorundasın, dahil etmek zorundasın gruba, bu anlamda bana kattığı şeyler oldu."

TERAPİST DENEYİMLERİ SEMANTİK HARİTA

İzleme değerlendirme çalışmaları kapsamında proje faaliyetleri süresince psikolog ve psikolojik danışmanlardan farklı araçlar ile bilgi alınmış ve veri oluşturma aşaması devam etmiştir. Grup çalışmalarının devam ettiği süre boyunca gönüllü uzmanlardan günlükler, ara değerlendirme formları doldurmaları istenmiştir. Grup lideri olarak gönüllü olan psikog ve psikolojik danışmanların deneyimini yansıttığı düşünülen veri bir içerik uzmanı tarafından semantik olarak analiz edilmiş ve ifadeler arasındaki ilişkisellik görselleştirilmiştir.

– Tüm Sözcükler Sözcük Bulutu

*– Temalar Birlikte Oluşum Haritası**

- Bir Aile
- Zorunda Kaldık
- En Kötü Çalışması
- Tıp Tıp
- Çok iyi
- Gübenli Bir
- Olması Sebebiyle
- Bazı Çocukların
- Bir Oturum
- Mutlu Etti
- Beni Çok
- Daha İyi
- Daha Fazla
- Karnımdaki Balon
- İyi Hissetme Torbaları
- Bu Nedenle
- Bir Arada
- Bir Önceki
- Resim Çalışması
- Takım Çalışması
- Keyif Aldılar
- Bir Süre
- Sihirli Bağ
- Zaman Zaman
- Bir Çalışma
- Çöp Torbası
- Zor Oldu
- İçin de
- Biraz Daha
- Aynı Zamanda
- Çok Daha
- Benim İçin
- Bir Çocuk
- İçin Çok
- En Önemli
- Benim İçin
- Büyük Bir
- Güzel Bir
- Bir Çocuğun
- Bir Çok
- Çok Güzel
- Kulaktan Kulağa
- İyi Bir

Haritada karşımıza çıkan temalar; etkinlik isimleri ve etkinliklerin uygulanması sırasında yaşananları (zorunda kaldık, zor oldu, bir süre, bu nedenle vb.) ve duyguları (mutlu etti, keyif aldılar vb.) açığa çıkarıcı ifadeler içermektedir.

*Jaccard Benzerlik İndeksi temel alınmıştır.

Oturum Sırasında Neler Yaşandı? Bir Oturum

Oturumların zaman zaman istenmeyen durumlarla başa çıkılan süreçler olduğunu anlıyoruz. Oturumları olumsuz etkileyebilecek unsurlar bazen grup uyumunu etkileyen bir üyenin davranışı, bazen etkinliklerin çocuklara aktarımında yaşanan güçlükler veya etkinlik sayılarının fazla olması, bazen ise grup dışı dinamikler olarak ifade edilmiştir.

Ancak genel olarak, zorlukların aşılabildiği başarılı oturumlar gerçekleştirilmiştir.

İlk oturum için gayet güzel ve eğlenceli bir oturum gerçekleştiğini düşünüyorum
Grubun 'grup' olabilmesi ve birliktelik ruhu adına yararlı bir oturum olduğunu düşünüyorum
Engelleyici olduğunu düşündüğüm tek şey: Güvenli Yer'in anlatımının çocuklarda canlanamaması oldu, çok güzel bir oturum gerçekleşti
Yararlı ve sakin bir oturum gerçekleşti
Bu oturum da sanırım bir önceki haftanın etkisi ve Türkçe kursunda yaşanan problemler nedeni ile zor bir oturum oldu
Yaşanan olay hariç, genel olarak iyi bir oturum yaşandı
Gergin bir oturum oldu en başında ama problem çözüldükten sonra grup üyeleri ile uyumlu bir oturum yapıldı
Çok yararlı bir oturum oldu

İyi Hissettiren Etkinlikler

«İyi hissetme torbası» ve «Yoncalar» etkinlikleri hedefine ulaşan etkinlikler olarak aktarılıyor.

Bunun sonrasındaki 'İyi Hissetme Torbası' ve 'Yoncalar' etkinliğinde çocuklar kendilerini daha iyi hissettiler ve gruptan mutlu bir şekilde ayrıldılar.
Bu hafta oluşturduğumuz güvenli yerler grupta kendilerini daha iyi hissetmelerine sebep oldu.
Bunun sonrasındaki 'İyi Hissetme Torbası' ve 'Yoncalar' etkinliğinde çocuklar kendilerini daha iyi hissetler ve gruptan mutlu bir şekilde ayrıldılar.
Karnımdaki balon egzersizinde çocuklar tüm dikkatleriyle katıldılar. Arada uyum sağlamakta zorlananlar oldu. Yardımcı lider olarak yanlarına gidip bire bir model oldum. Hafif fiziksel temas ile birlikte nasıl yapacaklarını gösterdiğimde tekrar odaklanabildiler. Kese kağıtları ve yoncalar onları çok heyecanlandırdı. İyi hissetme torbalarının üzerlerini de süslemek istediler. Stikerları yapıştırdılar.

Bir Çocuk

Terapist aktarımlarında oturumlar sırasında yaşanan anlara tanıklık etmemizi sağlayan «bir çocuk» ifadesi.

Hediye kartında ince motor becerisi iyi olmayan bir çocuk arkadaşına hediyeyi verdiğinde arkadaşının 'teşekkürler, çok güzel olmuş.' demesi yararlı olduğunu düşündüğüm bir grup çalışması yaptığımızı düşündürdü
Bir çocuk (Rimas) hızlıca bitirdi, diğerleri uzun uzun çizdiler
Tek bir çocuk zorlama eğiliminde
Yalnızca bir çocuk (dürtüsel ve karşıt gelme eğilimli olan) güvenli yerini buldu ancak çizimin şekli ve renkleri yeterince sakin ve güvenli bir alan olmadığına işaret ediyordu
Çizim konusunda çok endişelenen ve kaçınan bir çocuk var
Bir çocuk (çizim yapmakta direnen) işleme yapamadı
En son bir çocuk için çöp kovası ortasına koyuldu
Bir çocuk (Meryem) çöp torbası etkinliğini yapmak istemedi
Tokat atan çocuk normalde de öfke problemi yaşayan bir çocuk
Bir çocuk (bu sefer başka bir isim): "Cesaret kalkanını nasıl yapacağımı bilmiyorum, olmuyor." diyerek vazgeçti

Sihirli Bağ Etkinliği

Terapistlerin aktarımlarında, bu etkinlik en olumlu iz bırakan etkinlik olarak göze çarpıyor.

Kule yapma, karnımdaki balon (ve çoğu oturumda rahatlama amacıyla kullanıldı), yoncalar, sihirli bağ, parmak kukla etkinliklerini ***daha çok sevdiler***
Sihirli bağ da birbirlerinin ve bizim isimlerimizi de yazdılar
Postacı, Tik-Tak, Pipetlerden Kule, Güvenli Yer Çalışması, Çöp Kutusu Etkinliği, Sihirli Bağ ve Tohum etkinlikleri grup sürecinde ***oldukça yararlı ve etkiliydi***
Sihirli bağ ise kaynaklarını görmelerine ve somut bir şekilde yanlarında taşımalarına ***yardımcı oluyor***
Daha sonra, Sihirli bağ etkinliğinde kalpleri yerleştirirken çocukların güzel hissettiğini ve etkinlikten ***keyif aldıklarını, onları iyi hissettirdiğini*** gözlemledim
Sihirli bağ çalışmasında kendi isimlerimizi görmek bizim çocuklara yararlı olduğumuzu ve bizi kendi dünyalarına dahil ettiklerini görmemize yardımcı oldu
Sihirli bağ etkinliği çocukların kaynaklarını fark etmeleri açısından ***oldukça etkiliydi***
Çocukların sihirli bağ yaparken bizleri de o bağın arasına koymaları ***iyi hissettirdi***
Sihirli bağ çalışmasında her çocuğun adımızı yazması ***beni çok duygulandırdı***
Sihirli bağ etkinliğini ***fazlasıyla sevdiler***
Sihirli bağ' çalışması çocuklar için oldukça verimliydi, grup üyelerini ve bizleri de sevgi ağlarına dahil etmeleri bizim için ***mutluluk verici oldu***

Resim Çalışması

Resim çalışmasının ölçek uygulaması* ile çakışması zorlayıcı bir deneyim olarak aktarılıyor.

Tanışma ve kaynaşma etkinliklerine daha fazla zaman ayırmak isterdim. ***Ölçek ve resim çalışması zamanın çoğu*** olunca, diğer oyunlar biraz aceleye geldi.
Ölçek ve resim çalışması zor oldu. Çocuklar resim çalışmasında (ölçekten sonra) çok yorulmuştu. Yapmak istemediler. Çok fazla resim ve yazmalı egzersiz sıkıcı geldi onlara.
Sadece resim çalışması sırasında çocuklar yönergeyi anlamakta zorlandı. Pek çocuğuna bireysel olarak tekrar tekrar örneklerle açıklama yapmak gerekti. Oturum sonunda paylaşıma daha fazla vakit ayırmak iyi olabilirdi ancak süre kısıtlılığı nedeniyle kısa tutmak zorunda kalındı.
İlk oturumda sadece ***ölçek ve resim çalışması olduğu için pek kaynaşma olmamıştı,*** ikinci oturumda bunun biran önce üstesinden gelmeyi oyunla beraber başardık.
Ölçek uygulamasında tercümede sıkıntı yaşanması ve çocuklardan birinin okunan maddeler için tekrar tekrar açıklama istemesi o anda modumu düşürdü, süreci yönetemeyeceğimi düşündüm. Hatta o uzun süren formların doldurulması sonrası ***resim çalışmasını unuttum*** ve bir süre ısınma oyunu oynadıktan sonra resmi unuttuğumu fark edip resim çalışmasını yaptırdım.

* Grup terapi programında Crops Ölçeği'nin kullanımı planlanmış ancak uygulamada yaşanılan güçlükler nedeniyle ölçek uygulaması izleme değerlendirme araçları dışında bırakılmıştır.

Takım Çalışması

Takım çalışması uygulaması zaman zaman zorlukla yapılabilse de etkileri bakımından terapistlerin doğrudan faydalarını gözlemleyebildiği bir etkinlik olarak tanımlanıyor.

Grup üyeleri birbirlerinin sözlerini çok fazla kestiler. Kardeş akrabalar çoğunlukta olduğu için bir üyeyi başkası engellediğinde ablası-kardeşi-akrabası hemen müdahale etti. Takım çalışması oyunu ve grup kurallarının ***oluşturulması grup üyelerine çok yararlı oldu. Çünkü herkes özgürce fikrini söyledi.*** Oyunda da takım olabilme konusunda kendilerini geliştirdiler. Kapanış ritüeli belirlendi.
Bir tur "takım çalışması" oyununu oynadık, boy sırasına göre dizildiler.
Takım çalışması oyununda çocuklar biraz zorlandı. ***Yaşlarını bilmeyen ya da göstermek istemeyen çocuklar var.*** Yaşa göre sıraya girme oyununda kargaşa oldu. Postacı ve define avı oyunlarını oynamaya yeterli vakit kalmadı. Grup kuralları oluşturuldu. Her üye katılımda bulundu. Faydalı oldu.
Planlanan oyunların tamamı oynanabildi. Zaman problemi yaşanmadı. Çocuklar her birine çok isteyerek keyifle katıldı. Özellikle sor-göster-taklit et oyununda çok keyif aldılar. Takım çalışması oyununda ***grubun iki dürtüsel çocuğu aynı gruba denk geldi.*** Tek başlarına çalıştılar. Grup olarak bir ürün ortaya koyamadılar. Onları bir anda çalışmaya motive etmek zordu. Çocuklardan birinin karşıt gelme eğilimi de olduğu için çok ısrarcı olmadık
Takım Çalışması hariç programdaki tüm oyunlar oynandı. Takım çalışması oyunu yardımcı liderin önerisi üzerine cinsiyet hassasiyeti nedeniyle çıkarıldı. Daha önceki deneyimlerden kız ve erkek çocukların bu oyunu birkikte oynarken rahatsız oldukları gözlemlenmişti.
Grubun takım çalışması oyununu oynarkenki birlik olma hali ve ifade etmekten çekinen üyeyi de dahil etmeleri ve bütün halinde oynamaları ***grubu bütünleştirdi ve kaynaştırmaya yardımcı oldu.***

Çöp Torbası

Olumsuz anıların açığa çıkarıldığı çöp torbası etkinliği, grup dinamiğine bağlı olarak zaman zaman zorlanılan anlar doğursa da terapistler tarafından genel olarak faydalı bulunan etkinliklerdendi.

Çöp torbası aktivitesinde çocukların ***kendilerini rahatsız eden şeyleri somutlaştırması oldukça yararlıydı.*** Akran zorbalığına maruz kalan çocuğun kendisine zorbalık yapan akranlarını çizip çöpe atmak istemesi beni etkiledi.

Çöp torbası etkinliği onlar için ***oldukça somut bir çalışma oldu.*** Merkezden olumlu ve rahatlamış şekilde ayrıldıklarını gözlemledim.

Travmanın işlenmesi kapsamında 'Çöp Torbası' çalışması yapıldı. Çocuklar bir çöp torbası çizerek olumsuz anıları, duygu ve düşüncelerini bunun içine attıklarını hayal ettiler. Çizdikleri çöp torbalarını buruşturarak çöpe atmak istediler.

Çöp torbası etkinliğinin çocuklar tarafından sevildiğini ve büyük bir istekle yapıldığını gözlemledim. Çünkü 5 oturumda en kötü resmin çizilmesi aşamasında grup üyelerinin kötü anılarını resme dökmesi, onları rahatsız etti ve bazı grup üyeleri bu rahatsızlıklarını dile getirerek tepkiler gösterdi. Grup üyelerinde benzer etkinlik yapmaya ve tekrar olumsuzla yüzleşmeye dair direnç oluştu. Bu etkinlik grup üyelerinin hem seanslardaki hem de günlük hayatlarındaki olumsuzlukları çöp torbası metaforu ile içlerinden atmalarına yardımcı oldu. Çocuklar yüklerini sırtlarında atmaya çalışarak ferahladı.

Bir çocuk (Meryem) çöp torbası etkinliğini yapmak istemedi. Yakın zamanda bir yakınını kaybetmiş. "Olumsuz üzücü şeyleri içine koyun" denilince onu hatırladı, kötü hissetti ve içine koymak istemedi. Yanında kalıp destek olmaya çalıştık. Diğer oyunlarda da sınıfın kenarında durmayı tercih etti. Katılım için zorlanmadı. Onun katılmadığını gören diğer öğrenciler de halkanın dışında durmak istediler. O noktada müdehale etmek zorunda kaldım. Oyuna katılmasalar da halkada oturmalarını söyledim.

Çöp torbası etkinliğinde oldukça zorlandılar. Torbayı nasıl çizeceklerini bilmediklerini söylediler. Uzunca bir süre direnen üyeler oldu. Sınıftaki çöp kutusu örnek model olarak gösterildi. Ona bakıp çizebilecekleri söylendi. Dip, Mahmud ve Abdulhadi aynı masada yer alıyorlardı. Birbirlerini olumsuz etkilediler. Biri ne yaparsa diğeri aynı şeyi yapmaya çalıştı. Herkesin resminin kendine özel olduğu ve doğru-yanlışın ya da güzel-çirkin diye bir şeyin olmadığı vurgulansa da uzunca bir süre çöp kutusunu çizmede ve sonrasında da içine atacak şey bulmada zorlandılar. Birinin "Bir şey yok "demesi, diğerini de etkiledi. Grubun direncini Dip'in oluşturduğu gözlemlendi. Bireysel olarak onunla ilgilenildi. Çizimleri ile ilgili olumlu geribildirim verilerek motive edildi ve "Herkesin canını sıkan şeyler vardır, yetişkin olarak benim bile var mesela" diyip durumu normalleştirmeye çalıştım. Bunun ardından Dip: "Evet aslında var, Suriye'yi özlüyorum" dedi. ***Onun direncinin kırılması tüm grubu olumlu etkiledi. Hepsi Suriye'ye dair duygularını çöp kutusuna attı.***

Oturumlar Sırasında Terapistlerin Zorlandığı Anlar

ZORLANILAN ANLAR

Zor Oldu

Çöp Torbası, Yoncalar	Özellikle grupların oluşturulma sürecinde daha organize olunması gerektiğini düşünüyorum. Kardeşlerin grupta yer almaması, yaş dengesi, kız erkek dengesi her grup için çok önemli ancak travma odaklı çalışmada çok daha önemli. Süpervizyon toplantılarındaki konuşmaları düşününce, işbirliği yapılan kurumların organizasyon konusunda daha dikkatli olmaları gerektiğini düşünüyorum. Programdaki bazı etkinliklerin yönergelerini çocukların anlayamadığını iki grupta da fark ettik. Çocuklara farklı örneklerle açıklanmaya çalışılsa ***da Çöp Torbası ve Yoncalar gibi etkinlikleri çocukların kavramaları ve uygulamaları oldukça zor oldu.*** Belki de bu etkinlikler çıkarılabilir ya da farklılaştırılabilir. Üst üste çizim çalışmasının yapılması çok çocuklar için de, liderler için de sıkıcı olabiliyor. Çizim, etkinlik ve oyun dengesinin gözden geçirilmesinde fayda olacağını düşünüyorum.
Yeni üye	Yeni katılan üyenin Türkçesi çok iyiydi ve kendini göstermek istiyordu. ***Onu grupta tutmak zaman zaman zor oldu.*** Çünkü grubu yönlendirmek ve kendi istedikleri olmadığında gruptan uzaklaşmak istedi. Ama yardımcı terapist, tercüman ve ben idare edebildiğimizi düşünüyorum.
Grup Sayısı	Günlük 5.Hafta Bu şimdiye kadarki en zor ve en yorucu oturumdu. ***13 çocukla 2 lider olarak travma çalışması yapmak imkansıza yakın*** bir şeymiş; bunu fark ettik, ki bizim grubumuz oldukça uyumlu, sakin çocukların yer aldığı, grup kurallarının genel olarak işlediği bir grup. Fakat travma çalışmasında işleme yapılırken 4 çocuk çok net dağıldı ve bireysel desteğe ihtiyaç duydu. 2'si kendini kapattı devam etmeyeceğini söyledi. O noktada güvenli yerlerini hatırlattım. Planların geçmişte kaldığı, burada güvende olduklarını fiziksel olarak yumuşak bir temas ile dile getirdim. Özellikle birini (Hamza) toparlamak zor oldu. Fakat devam etmeyi başardı. Devam ettiğimizde sakinledi ve pozitif çizimler geldi. Kişi sayısı 8'de tutulmalı böyle bir çalışma için. 13 çocuğu takip etmek çok zor oldu.
Öğrenci Belirlemek	Seçim için öğrencileri belirlemede hangi öğrencilerin bu ***oturumlara ihtiyacı olup olmadığını belirlemek zor oldu.*** Ancak yapılan detaylı çalışma sonucunda ve öğrencilerin okula sürekli gelmeleri sebebiyle bizlere artı yönden veri verdi.
Ölçek ve Resim	Günlük 10.Hafta ***Ölçek ve resim çalışması zor oldu.*** Çocuklar resim çalışmasında (ölçekten sonra) çok yorulmuştu. Yapmak istemediler. Çok fazla resim ve yazmalı egzersiz sıkıcı geldi onlara. ***Ölçek uygulamasında yönergeleri*** aktarmak zor oldu. Seans sonrası bireysel görüşmelerine devam ettiğim çocuğun ebeveyni ölçek sırasında çocuğun diğer çocuklardan çekindiği için uygulamaya çok dahil olamadığını belirtti. Ölçekteki maddeler hem çocukların algılamakta güçlük çekeceği düzeyde hem de grup şeklinde yanıtladıkları için birbirlerinden etkilenme durumları oldukça fazlaydı.
BLS ve Çizim, Resim	5.Hafta Grup EMDR sürecinde ***BLS'yi aynı anda yaptırmak ve çizimi aynı zamanda tamamlatmak çok zor.*** Çocuklar bazen çizimleri bittiğinde, "Aklıma başka bir şey daha geldi" diyip yeni kağıda başka bir çizim yapıyorlar, çünkü BLS yapmasalar da işlemleme devam ediyor. Bu noktada grubu bir bütün halinde yönetmek zor oldu. Çizmekte direnen çocuk (genelde sakin ve sessizdir) EMDR sırasında çok dürtüselleşti. Çizim yapamadığını, istemediğini söyledi. Israr etmedim. Görmezden geldim. Ancak arkadaşlarını da rahatsız ettiği oldu. Özellikle çok etkili bir şekilde işlemleme sürecine girmiş olanlar vardı. Onları rahatsız etti sık sık. Yönetmek bir hayli yorucuydu. SUD'ı almak çok zor oldu. Anlamadılar. Bireysel olarak açıklama yapıldı. Yine de analamakta zorlananlar oldu. Bir de ***ilk resimde duygu düşünce resim ayrımı yapmaları zor oldu.*** Belki önceki oturumda olay, duygu, düşünce ayrımı ile ilgili oyunlar koyulması bu aşamada fayda sağlayabilirdi.

Oturma Düzeni, Materyal Dağıtımı	9.Hafta Bu oturumda grup çalışmasını yaptığımız sınıfta sınıf oturma ***düzeni değişmişti.*** Çok fazla sıra olduğu için düzeni eski haline döndürmek bizim için mümkün olmadı. Küçük bir alana sandalyeler sıkıştırıldı ve halka oluşturuldu. Cesaret kalkanı yaparken tüm grup ayrı bir köşeye dağıldı. ***Materyalleri dağıtmak takip etmek*** ve destek olmak benim için zor oldu. Yine fiziksel koşullar nedeniyle çok gerildim. Düzensizliğin beni yükselten, endişelendiren bir şey olduğunu bu grupta fark ettim. Sınıf düzeninde otururken bir grup yönetiyormuş gibi hissetmiyorum. Öğretmen rolünde gördüm zaman zaman kendimi. Bu beni özellikle geren ve üzen bir durumdu.

Zorunda Kaldık

Katılım	Grup çalışmamızı ***çocukların katılım sağlamaması üzerine*** 7.hafta itibariyle sonlandırmak zorunda kaldık.
Katılım	İlk 2 haftadan sonra ***katılım azaldı*** ve 3 çocuk ile devam ettik. Ancak 3 hafta çocuklardan hiçbirinin gelmemesi ve devamlılığın sağlanamaması sebebiyle çalışmayı 7. haftada sonlandırmak zorunda kaldık.
Katılım	Grup açıldığında yaklaşık 10 çocuk varken, travma işlenmeden önce düzenli olarak gelen 3 çocuk ile devam etmek zorunda kaldık.
Çocukların tepkisi	Gruptaki dağılmalar bizi çok oyaladığı için her çocuğa 4 resim çizdirmeyi yetiştiremedik ve hatta birkaç çocuğun son bugün nasıl geçti konuşmasında kötü hissettiklerini görmemiz bizi çok üzdü. Şu an nasıl hissettiklerini sorduğumuzda '***korkulu***' dediler. Bunun üzerine bir güvenli yer çalışması yaparak, çocukların okula gitmesi gerektiğinden ***grubu kapatmak zorunda kaldık.***
Anlaşmazlıklar	Bu oturumda sanırım bir önceki haftanın etkisi ve ***Türkçe kursunda yaşanan problemler nedeni ile*** zor bir oturum oldu. Grup üyeleri birbirlerine fiziksel olarak zarar verdiler. ***Oturuma belli bir süre ara vermek zorunda kaldık.*** Grup üyeleri ile bireysel konuşmalar yapıldı. Ve davranışlarının tekrarında bireysel olarak devam edilme kararı alındı. Çalışma sırasında tartışma yaşanan grup üyelerinin etkinliğe katılması reddedildi. Sonrasında kendi istekleri ile katılım sağladılar. Aralarındaki problemi grup bitmeden hallettiler. İki grup üyesi hariç, diğer grup üyeleri birbirleriyle uyum halinde çalıştılar. Yaşanan olay hariç genel olarak iyi bir oturum yaşandı.
Gerilimler	Gruba dair değil ama ailelerin gruba geliş saati ile sıkıntı yaşıyoruz. Bu hafta Arnavutköy'den gelen bir anne grubun tam başlangıç saatinde merkezde iken diğer grup üyeleri Esenler'de oturmalarına rağmen gruba geç kaldılar. **Ve uzaktan gelen annenin öfkesini biz yatıştırmak zorunda kaldık.** Bu da beni endişelendirdi. Her hafta gelip gelmemelerine dair kaygı yaşıyoruz. En son durumda kendilerine hatırlatma mesajı atılmasını düşündük fakat her hafta bu kadar hatırlatıyor olmak da beni kişisel boyutta rahatsız ediyor. Bu durumda sıkıntı yaşamaktayız.
Çocukların Tepkisi	Bu oturumun başında çocuklar grup aktivitesini yaparken açılış ritüelinde çok keyifli ve uyum içinde görünüyorlardı. Fakat ***travma çalışmaya başladığımız anda*** Heysem çalışmak istemedi direnç gösterdi. Aklına anılar geldiğini söyledi fakat aktarmak istemediğini belirtti. Travma çalışmadan önce güvenli yer egzersizi yaptık. Önceki haftalarda güvenli yer egzersizi yaptırdığımızda grupta olmayan katılımcılar olduğundan travma öncesi güvenli yer egzersizi yaptık. Eyhem güvenli yerini bulmakta çok zorlandı ve resme dökemedi. Co- terapist Eyhem ile çalışırken kendisinin de zorlandığını hissetti. Eyheme destek olma adına ben yanına gittim ve bulunduğumuz oda üzerinden güvenli hissiyatını çalışmaya çalıştık fakat her şeye "bilmiyorum" cevabını verdi. Çizmeye dair tepkisinden sonra odada kendisine güvenli hissettirecek bir obje bulmasını istediğimde de seçemedi ve bilmiyorum yanıtını aldık. Bu durumda co-terapist onun yanında kalarak biz gruba devam ettik. Travma çalışmamızı anlatırken çocukların zihninde canlandırmasını istersen Heysem bütün grubun dinamiğini bozacak hareketler yapmaya başladı. Düzeni bozmaya

Çocukların Tepkisi	başladı ve yüksek sesle konuşmaya başladı. Grup kurallarını bir çok kez hatırlattık. Ayşegül o grupla ilgilenirlen diğerleri ile çalışmaya başladık. Herkese teker teker yetemedim ve her çocuk travmalarını çalışamadı. Grup uyum içinde çalışamadı ve herkese teker teker koşmak zorunda kaldık. Tercüman da tercüme ederken bölünmek zorunda kaldı bir çok kısımda. Heysem bir bölümde çizmediği kağıtları uçak yapıp atmaya başladı ve kendi grubunu çok engelledi. Kendi masasında 4 çocuk vardı ve 4'ü de travmalarını çalışamadı. Grubu kapatmanın zamanı geldiğinde okula gideceklerinde katılımcılar henüz travmalarını çalışmaya yeni başlamışlardı. ***2. Sette durmak zorunda kaldık..*** Katılımcılardan Cana ve Ela korktuklarını ve korkularının devam ettiğini ekiple paylaştılar. Bunun üzerine travmalarını açık bırakmamak adına grubu güvenli yer egzersizi ile kapadık.
Resim	Genel olarak iyi hissettim. Çocukların oturumu engellemeleri bana zorluk yaşattı bazı durumlarda. Bunun ***dışında resimde sıkıldı denildiği için oyun bulmak zorunda kaldık.*** Birkaç öğrenci ciddi zorluklar yaşıyor, … bunu düşündüm.
Çocukların İhtiyaçları	Gazi'nin fiziksel ağrısı beni kendisiyle ilgilenmem konusunda harekete geçirdi. Belli bir süre Gazi ile ilgilenmek zorunda kaldım ve annesini beklediğimiz için grup dışına çıkmak zorunda kaldık.

Zor Anlar

Çocukların Tepkisi	O çocuğa güvenli yeri için uğraşmaya devam ederken, diğer çocuklara en kötü hissettikleri yerleri çizdirmeye başladık. Birkaç çocuk en kötü anılarını anlatmaların rağmen onu çizmekten kaçındılar. Daha sonra yönergeyi de geçiştirerek komik resimler çizmek istediler. Bu nedenle dağılan ***çocukları toparlama süreci bizi çok zorladı.*** Ayrıca çocukların masaların etrafında kız erkek olarak ayrı oturmaları ve bunun sonucunda gruptaki dağılmaların artması bizi müdahaleci olmak zorunda bıraktı.
Çocukların Tepkisi	Meryem'i zorlamış olmaktan dolayı kendimi rahatsız hissettim. Ancak grup içinde ***bir üyenin farklı davranması tüm etkileşimi bozabiliyor.***
Yönergeleri Anlama	***Etkinliklerdeki yönergeleri anlamakta zorlanyorlar.*** Dilden bağımsız olarak bu zorluğu yaşadıklarını düşünüyorum. Yardımcı liderin söylediğine göre öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların ağırlıklı olduğu bir grup. Bu nedenle bireysel olarak açıklama yapılmadıkça ve örneklerle somutlaştırılmadıkça yönergeleri anlamıyorlar. Aynı zamanda da çoğunun performans kaygısı var. Yapamam, ben beceremiyorum, güzel olmadı diyip yaptıkları çalışmayı atmak ya da değiştirmek isteyebiliyorlar. Motive etmek zor olabiliyor.
Çocukların Tepkisi	Bazı çocuklarda 1-2 set daha devam edilmesi iyi olabilirdi. Ancak zaman sınırlaması nedeniyle ve çocuklar bu çalışmada ***tekrar tekrar resim yapmaktan çok sıkıldıkları*** için devam edilemedi. SUD'ı düşmeyen çocukların genel söylemi ***"özlüyorum"*** oldu. Bu nedenle de devam etme konusunda ısrarcı olunmadı.
Etkinlik Sayısı	Kahramanını yarat çalışmasının ikinci aşamasında çok sıkıldılar. Oturum çok uzadı. ***Kalkan ve kahramanı yarat etkinliği aynı oturumda olmamalı.***
Ölçek Uygulaması	Isınma ve grup oluşturma oyunları ilk oturumda grubun kaynaşması ve aidiyet duygusunun oluşması açısından oldukça faydalıydı, ancak ***ölçek uygulamasında çocuklar biraz sıkıldı.*** Bu nedenle ölçek harici oturuma verebileceğim puan belki 7 olabilir. Ölçeğin her bir çocuğa bireysel görüşme sırasında yapılması daha yararlı olabilirdi, bunu yöneteceğim ikinci grupta bu şekilde yapmayı planlıyorum.
Etkinlik Sayısı	Bu seansta oyun daha az, ***el işi etkinlikler çok olduğu için çocukların sıkıldığını*** ve bu yüzden de yerlerinde durmakta ve etkinliklere kendilerini tam olarak vermekte zorlandıklarını düşünüyorum. Bu nedenle diğer seansta daha canlandırıcı oyunlar bulmayı düşünüyoruz.

Zorlanılan Anlar

Resim etkinliği zorluk yaşanan anlar içerisinde en sık ifade edileni olmuştur.

"Şu an yaptığımız şeyin tekrarını yapıyoruz, biz bunu daha önce yapmıştık neden şimdi yapıyoruz?" gibi geri dönüşler aldık ve o travmanın işlenmesi sırasında da sinirlenenler, öfkelenenler oldu. Çizmek istemeyenler oldu.

Çocuklar biraz küçük oldukları için bir bıkkınlık yaşanıyor ve asıl travmayı çalışacağımız yere geldiklerinde resim yapmakla ilgili, özellikle birkaç resim arka arkaya yapmaya epeyce zorlananlar oluyor.

Bir de müzik kattık, istediğimiz oyunları da katabiliyoruz zaten o akışta imkanımız olan bir şeydi ama yine de elimizde zorunlu olan resimler vardı. O sıkabiliyor çocukları evet.

Hiç isteyerek çizmediler

Resim çizmekten korkuyor

Çocuk kendisini asla ifade etmiyor, resim çizmekten korkuyor, grupta asla konuşmuyordu ama birkaç oturumdan sonra grupta yavaş yavaş konuşmaya, gülmeye başladı diğer çocuklarla etkileşime girdi.

Özellikle erkek çocuklarda bunu gözlemledim, kızlar yine bir şekilde idare ediyorlar ama erkek çocuklarda 1 resim, 2 resim sonra üçüncüde yapmak istememe

Çok uzun geldi bana

Terapistler, on haftalık sürenin uzun olduğuna dair görüşler bildirmişlerdir.

Referans I
10 hafta yapılandırılmış olması terapist olarak da bizi güvende hissettiren bir durumdu ama onun dışında çok uzun geldi bana. Çocukları o anlamda tutmak, işlerken de ne kadar yararlı olduğunu görmek açısından benim için bir soru işareti.

Referans II
Daha kısaltılabilirdi. Daha doyurucu yani daha kompak bir hale gelebilirdi bence. 10 hafta çocukların kendinin aidiyet duygusunu geliştirmesi açısından bence bir artı oldu. Çocuklarla bizim kurduğumuz iletişimi daha sağlamlaştırdı. Ama 10 haftaya gelen kişi sayısı çok azdı 10'la başladıysak bizim 5'le bitti.

Referans III
Travmayı işlediğimiz 5. Haftaya gelene kadar böyle bir 5 haftalık şey var. Orası biraz kısaltılabilir, dediğiniz gibi çocuklar biraz küçük oldukları için bir bıkkınlık yaşanıyor ve asıl travmayı çalışacağımız yere geldiklerinde resim yapmakla ilgili, özellikle birkaç resim arka arkaya yapmaya epeyce zorlananlar oluyor.

Paydaş Bazlı Sonuç ve Göstergeler

MÜLTECİ ÇOCUKLAR

Projenin nihai yararlanıcılarından biri; mülteci çocuklardır. Proje faaliyetlerinden okul örnekleminde 280, grup terapi örnekleminde 550 mülteci çocuk yararlanmıştır. İzleme değerlendirme kapsamında mülteci çocuklarla çalışan terapistlere yürüttükleri grupların çocukların iyilik halini destekleyip desteklemediğine ilişkin düşünceleri sorulmuştur. Online ankete cevap veren 36 terapistten elde edilen yanıt aşağıda görselleştirilmiştir. Psikolog ve psikolojik danışmanların %92'si travmanın iyileşmesi amacıyla yürüttükleri grupların çocukların iyilik halini geliştirdiğini düşünmektedir.

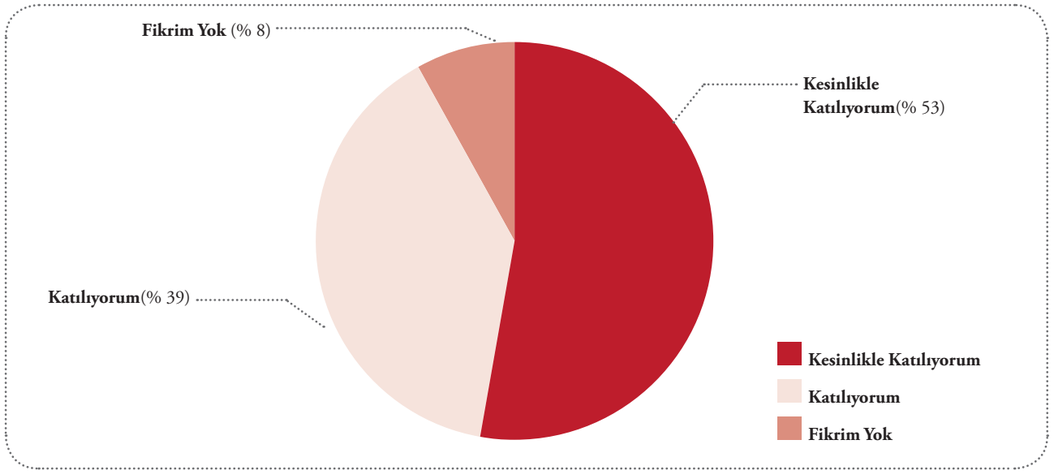

Online anket gönderim tarihi :
Gönderilen kişi sayısı: 56
Yanıtlayan kişi sayısı: 36

Proje girdi ve çıktılarının mülteci çocuklar üzerinde yarattığı sonuçlar ve göstergeler:

Sonuç:

5.1. Suriyeli mülteci çocukların travmalarının derin etkilerinin tedavisi ev iyilik hallerinde pozitif yönde bir değişim hedefi bir grup terapi programı geliştirildi.

Göstergeler:

5.1.1 Suriyeli çocuklar travmatik deneyimi işlemleme şansı buldu.

Gruplara devam eden çocukların proje uygulamalarına ilişkin deneyimleri psikolog ve psikolojik danışmanlar aracılığı izlenmiştir. Çocukların resimleri, duygu, düşünce ve davranışlarında grup liderleri tarafından gözlenen değişimler merkeze alınarak süreç değerlendirmesi yapılmıştır.

Aşağıda bir grup üyesinin (onayı alınarak paylaşılan) travmanın işlendiği oturumlardan birinde çizdiği resimler yer almaktadır.

5.1.2 Suriyeli çocukların özgüvenlerinde artış, kendilerini ifade becerilerinde gelişim izlendi.
5.1.3 Suriyeli çocuklar duygularını açığa vurma şansı yakaladı.

Proje uygulamaları sonrasında grup liderleri ile odak grup görüşmeleri yürütülmüş ve bu görüşmelerde açığa çıkan ifadeler göstergeler olarak rapora eklenmiştir.

Grup liderlerinin gözünden anlatılar:

"Bazı çocukların iletişimde zorlanırken iki oturum sonrasında bile güven ortamı oluşturup grup desteğiyle paylaşıma ne kadar hevesli olduklarını gördüm."

"Çocuklar grup dinamiğinin oluşması ile birbirlerine ve gruba ait hissettiler, EMDR çalışmasından sonra paylaşıma açıklar ayrıca duygu ve düşünceleri daha rahat ifade ediyorlar."

"Her gün gelmeye başlayan çocuklar oldu. Arkadaşlarına bahsettiler gruba gelmeyen çocuklar da gelmek istedi. Çocuklar keyif aldıklarını hep ifade ettiler."

"Bireysel çocukların grup içinde bağ kurabildiğini gördük. Saldırgan davranışlarında azalma gözlemledik."

"Bizim ilk grubumuzda bir tane kız çocuğu ağladı. Amcası vefat etmiş, tabutlar çizmişti. Ondan sonraki oturumda tercümana evde bir resim yapıp getirmiş ve bana çok iyi geldi diye belirtmiş. O oturumdan sonra o çocuğun dili daha yapılandı, daha keyifli geldi. Daha neşeli olduğunu gözlemledik. Mesela o çocukta çok barizdi o açılma süreci."

"Bireysel devam etmek isteyen anneler oldu. Eskisinden çok daha iyi diyen annelerimiz vardı. Travma çalışması sonrasındaki haftalarda çocuklar agresif oldular ama sonra iyileştiler. Saldırganlıkları azaldı diyor aileler. Evde eskiden daha sinirliydi diyorlar."

"Çocukların yüksek motivasyonla geldiğini söylüyordu anneler. Annesi ve kardeşi hastanede olmasına rağmen gelen bir çocuğumuz vardı."

"Bir çocuğumuzun babası süreç tamamlandıktan sonra gelip teşekkür ederek çocuğun artık daha umutlu olduğunu gördüğünü soyledi. Benim için en büyük mutluluk buydu."

"En açık hatırladığım ve dikkatimi çeken değişim; akran zorbalığı nedeniyle sosyal iletişimde problemler yaşayan ve okulu bırakan bir çocuğumuzun kendini daha ifade eder hale geldiği ve ikinci dönem okula tekrar devam etmeye başlaması olmuştu."

"Grup başlangıcında duygu, düşünce, ifade zorluğu yaşayan çocukların grup süreci sonunda daha rahat, kendini güvenli bir şekilde ifade ettiklerini gözlemledik. Var olan kaynaklarına daha fazla kaynak eklediklerini ve problem çözme becerilerinin geliştiğini gözlemledik. "

"Daha özgüvenli daha kendini açabilen çocuklar oldular, çok güzel yollar kat ettik."

"Özgüvenlerinin arttığını, haftalar ilerledikçe fikirlerini paylaşmaktan daha az çekindiklerini ve konuşmaya daha açık bir hale geldiklerini, grup bilinci ve aidiyet kavramlarının gelişmeye başladığını, kendilerine iyi gelen şeylerin farkına vardıklarını gözlemledim. "

"Aidiyet duygusu geliştirdiler. Grup olma olgusu onlara iyi geldi. Yalnız olmadıklarını ve anlaşıldıklarını ifade ettiler."

"Gruba ait olmanın fark yarattığını düşünüyorum. Başlarda kendini hiç açmayan çocukların duygularına dair ifadeleri kullanabildiğini gördüm. Zaman zaman direnci olan çocuklarda direncin kırıldığı, söz alabildikleri daha kendi içine dönük olanların resimlerinde açıklığın, özel olanın verilebilir hale geldiğini gördüm. Ayrıca kaynaklarını bulma konusunda oturumlar ilerledikçe daha yaratıcı olabildiler."

"Dürtü kontrolünde zorlanan bir iki çocuğun grup sürecinde, kendilerini durdurmada ilerlediklerini gözlemledim."

"İlk seanslarda daha çekingen duran çocukların yavaş yavaş daha girişken oldukları ve önceleri kendilerini açma konusunda tepkiliyken sonraki seanslarda kendilerini ifade ederken daha rahat davranmışlardır. "

Uygulama öncesi ve sonrası resimlerde gözlenen farklılıklar:

Grup oturumlarının ilkinde üyeler ile "kendini iyi hissetmek için neler yaparsın? yönergesi paylaşılmış ve üyelerden aklına gelenlerin resmini çizmesi istenmiştir. Aşağıda bir üyenin ilk resmi ve son resmi yanyana görülmektedir.

–Kendini iyi hissetmek için neler yaparsın?

İlk Resim (1.hafta)

Son Resim (10.hafta)

Üyenin ilk çiziminde bir temsil yer almaktadır. Ne yazık ki araştırmacılar resmi çizen üye ile çizimdeki temsile ilişkin sohbet etme şansı yakalayamamıştır. Ancak araştırmacıların perspektifinden iki resim arasında net farklılıklar vardır. İkinci resimde üye "kendini iyi yapmak için neler yaparsın?" yönergesinin ardından iki insan temsilini (arkadaşlığı temsil edebileceği düşünülmüştür) ve top temsili ile oyunu çizimine taşımıştır. Yanı sıra nota ifade eden işaretlerin ya da arapça harflere de benzediği düşünülen sembollerin resme taşındığı görülmüştür.

–Kendini iyi hissetmek için neler yaparsın?

İlk Resim (1.hafta)

Son Resim (10.hafta)

Üye ilk resiminde bulutların içine bir arkadaşının ve kendisinin adını yazmıştır. İkinci resimde de benzer şekilde bulutların içine farklı kişilerin isimlerini yazmıştır. Bu durum araştırmacılar tarafından çocuğun zihninde sosyal ağların genişlediği ve yeni temsillerin de içe alındığı şeklinde yorumlanmıştır. Ayrıca Mebure olarak görülen ismin terapitstin adının olması anlamlı bulunmuştur. Psikoterapi de terapistin içe alınması iyileşme yolunda önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir. Çocuğun zihninde ve sosyal bağlamında olmayan yeni bir temsilin zihne yerleşmesi yeni bakış açılarının gelişimi ve yeni duyumsama araçlarının edinimi için bir fırsat olarak görülmektedir.

Paydaş Bazlı Sonuç ve Göstergeler

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Sivil toplum kuruluşları projenin nihai faydalanıcılarından biri olarak tanımlanmıştır. Proje süresince 17 STK ile işbirliği yapılmış ve bu kuruluşlarda çalışan kişilerin ve kurumların kapasite geliştirmesine destek sunulmuştur. Proje sonunda ulaşılabilirlik ilkesi ile merkezlerden birinin yöneticisi ile nitel görüşme yürütülmüştür.

İzleme değerlendirme kapsamında hazırlanan verilere dayanarak STK'lara ilişkin proje girdi ve çıktılarının yarattığı sonuç ve göstergeler aşağıda yer almaktadır.

Proje girdi ve çıktılarının STK'lar üzerinde yarattığı sonuç ve göstergeler

Sonuçlar

6.1. İstanbul'da Suriyeli mültecilerle çalışan STK'lar için gelişitirilen iki dilli öğrenme materyali paylaşıldı.

6.2. STK'larda çalışan psikolog/psikolojik danışmanlar grup terapileri ve travma çalışmalarında güçlendirildi.

Göstergeler

6.1.1 İstanbul'da Suriyeli mültecilerle çalışan STK'larla daha yakın işbirliği gelişirildi.

6.1.2 STK'larda çalışan psikologlar/psikolojik danışmanlar mesleki olarak güçlendirildi.

"Bu program sayesinde çocuklarda başı sonu olan bir terapi programı uyguladık. Ciddi gelişme gördük çocuklarda. Çocukların ilgisini çekti, mutlu oldular ki bu programda çok devam sorunu yaşamadık. Aileler "Tabii tabii göndereceğiz." dediler. Grupları açmaya devam edeceğiz. Psikologlar programı uygulamaktan mutlu, çocuklar gelmekten mutlular. Psikologlar mesleklerini yapıyor gibi hissettiler sanki. Travmayı açmak, kapamak onlara da iyi geldi.

"Kurum olarak terapötik hedefleri olan çalışmalara bu programla geçtik. Ankara ile paylaştık. Bu eğitimi Alfarah'larda çalışan herkes aldı."

• "Tercümanlara bir eğitim düzenlemeniz de çok önemliydi. Onların da desteklenmesi çok önemliydi. Neyi çevirdiklerini bilmek, öğrenmek onları çok mutlu etti. "

Kapalı grup çok önemli. Takip edebilmemizi sağlıyor. Bir çocuğu iki hafta üst üste aradık. Annesi hasta olduğunu söyledi. Biz en sonunda ailenin çocuğu kontrol amaçlı getirmesini istedik, meğer çocuk verem olmuş. Çok yönlü takibi sağladı bu program. Temasta kalmayı sağladı."

SON SÖZ:

Sosyal öğrenmelerimiz

Son söz olarak; proje uzmanlarından YanYana sahasının kendilerinde bıraktığı izleri tanımlamaları istenmiştir. Aşağıda yer alan geribildirimler proje sahasında aktif çalışan uzmanların sürece ilişkin öğrenmelerine işaret etmektedir:

"Neye ihtiyacın var?" sorusu projenin kilit sorusuydu. Biz öğretmenlere ve terapistlere sorduk; öğretmenler ve terapistler çocuklara sordu; çocuklar birbirlerine sordular.

"Karşılaşmalar arttıkça önyargılar ve ayrımcılık azalır."

"Öğretmenler mülteci çocuklarla çalışma konusunda yalnız. Daha fazla desteğe, eğitime, araca ihtiyaçları var."

"Mülteci alanında toplumsal bilgi ve duyarlılığımızın gelişmesine ihtiyacımız var."

"Hiçbir çocuk kabul görmek için ismini değiştirmek zorunda hissetmemeli! "

"Irkı, dili, dini, rengi ne olursa olsun çocuk çocuktur ve ihtiyaçları aynıdır."

"Sürdürülebilir etki için STK'lar arası işbirliği ve dayanışma önemli."

"İzleme değerlendirme araçları sahanın gerçekliğine göre tasarlanmalı ve yakın takip ile uygulamalar yürütülmelidir."

"Öğretmenlerin dönüştürücü gücüne inanıyoruz."

"Sosyal içerme için mültecilerle çalışmak kadar Türkiyelilerle de çalışmak çok önemli ve gerekli."

"Terapistlerin iyileştirici gücüne güveniyoruz."

"Mülteci sorununa ilişkin yaygın ve sürekliliği olan projelere ihtiyacımız var."

"Yetişkinlerin mültecilere ilişkin önyargılarının çalışılmasına ihtiyacımız var."

"Mülteci alanında yapılan projeleri mültecilerin katılımıyla kurgulamak önemli."

EKLER

ÖĞRETMENLER

YanYana Projesi okul uygulamaları başlamadan önce ve proje uygulamaları sonrasında öğretmenlere uygulanan nitel formu ve Çokkültürlülük Algı Ölçeğini aşağıda görebilirsiniz.

YANYANA ÖĞRETMEN EĞİTİMLERİ ETKİ ANALİZ ÇALIŞMALARI

Değerli öğretmenlerimiz,

YanYana Projesi akademisyenler tarafından izlenmekte ve yayınlanmak üzere araştırma süreçleri devam etmektedir.

Bu kapsamda aşağıda yer alan açık uçlu sorulara ve Çokkültürlülük Algı Ölçeği'ne yanıt vermeniz beklenmektedir. Vermiş olduğunuz bilgiler tümüyle anonim olarak değerlendirilecek olup, kimlik bilgilerinize dair hiçbir ayrıntı paylaşılmayacaktır. Bu amaçla gerçek isminizi değil, kendi seçtiğiniz kod isminizi yazmanızı bekliyoruz.

Vermiş olduğunuz katkı için şimdiden teşekkür ederiz.

SOSYO DEMOGRAFİK BİLGİLER

Kod isim: .....

Yaş: .....

Cinsiyet: .....

Medeni durum: .....

Eğitim durumu: .....

Mesleki deneyim yılı: .....

Büyüdüğünüz bölge-şehir: .....

Kardeş sayınız: .....

STK gönüllülük deneyim: Var ( ) Yok ( )

1. Suriyelilere dair aklınıza neler geliyor? (aile, gündelik yaşam, okul sistemi, kültür vb)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Aşağıda görmüş olduğunuz görsel internetten alıntılanmıştır.

a) Sizce görselde görmüş olduğunuz çocuklar neler hissediyor ve neler düşünüyor olabilirler? Özellikle bir çocuğa ilişkin yazmak istediğinizde lütfen çocuğun hangi çocuk olduğunu açıkça belirtiniz.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) Bir öğretmen olarak fotoğraftaki çocukların psiko-sosyal iyilik halinin gelişmesi için okul ortamında neler yapabilirsiniz?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK ALGI ÖLÇEĞİ*

Aşağıda verilen maddelere katılma derecenizi belirten kutucuğa (X) işaretini koyunuz.

		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
01.	Çevremdeki insanların farklı dille anlaşmaları beni rahatsız etmez.					
02.	İnsanların dini inançları ne olursa olsun onlara saygı duyarım.					
03.	Öğretmenlerin, her öğrencinin kendi kültürel değerlerini yaşamaları için fırsat vermeleri gerekir.					
04.	İnsanlara sosyal statülerine göre davranılmasının yanlış olduğunu düşünüyorum.					
05.	Farklı kültürlerin bir arada sorunsuz bir şekilde yaşamasını toplumsal bir gereklilik olarak görürüm.					
06.	Farklı bölgelerde yaşayan insanların birbirinden farklı davranışlara ve düşüncelere sahip olabileceklerini anlayışla karşılarım.					
07.	Çokkültürlü eğitimin farklı etnik kökenli öğrenciler için faydalı olacağına inanıyorum.					
08.	Çokkültürlü eğitim ile toplumda farklılıklara bağlı olarak yaşanan sorunların çözüleceğine inanıyorum.					
09.	Okullarda çokkültürlü eğitim programlarının uygulanmasının eğitimde fırsat eşitliği sağlayacağına inanıyorum.					
10.	Kendimi bir çokkültürlü eğitimci olarak görüyorum.					
11.	Kültürü, benden farklı olan bireylerle empati yaparım.					
12	Sadece tek bir kültürün hâkim olduğu sınıflardan ziyade, birden fazla kültürün eşit haklara sahip olduğu sınıfları tercih ederim.					
13.	Kültürel farklılıkların öğrencilerin akademik başarıları için bir avantaj olabileceğini düşünüyorum.					
14.	Öğretmen yetiştiren programlarda çokkültürlü eğitimle ilgili derslerin olmasını isterim.					
15.	Kültürel farklılıklarla bezenmiş bir eğitimin, toplumsal ayrışma oluşturacağını düşünmüyorum.					
16.	Öğretmenlerin, farklı kültürlerden olan öğrencileri kendi kültürel kimlikleriyle kabul etmeleri gerektiğini düşünüyorum.					
17.	Eğitim sistemi, ülkede var olan tüm etnik kimliklerin zenginliğini kapsayacak şekilde olmalıdır.					

		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
18.	Ülkemizde etnik kökene dayalı ayrımcılığın önemli bir sorun olduğunu düşünüyorum.					
19.	İnsanların yaşlarına bağlı olarak gerçekleştirdikleri davranışlara saygı duyarım.					
20.	Farklı ideolojik fikirlere sahip olan insanlara saygı duyarım.					
21.	İnsanların etnik kökenlerini endişe duymadan açıklamaları gerektiğini düşünüyorum.					
22.	Öğretim ortamı, farklı kültürlerdeki öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek durumda olmalıdır.					
23.	Çokkültürlü eğitimin, günümüzde göz ardı edilemeyecek kadar önemli olduğunu düşünüyorum.					
24.	İnsanların, dini inançlarını endişe duymadan açıklamaları gerektiğini düşünüyorum.					
25.	Öğrencilerin, öğretim ortamında kendilerini kültürlerinden dolayı bir alt sınıf olarak görmemeleri gerektiğini düşünüyorum.					

**Proje izleme değerlendirme tasarımında Çokkültürlülük Algı Ölçeği'nin okul uygulamaları öncesi ve sonrasında öğretmenler tarafından doldurulması hedeflenmiş ancak çeşitli operasyonel nedenlerden ötürü ölçeklerin hem uygulama öncesi hem de sonrası doldurulması söz konusu olamamıştır. Bu nedenle öğretmenlerin ölçeğe verecekleri yanıtların karşılaştırmalı analizi izleme değerlendirme süreci dışında bırakılmıştır.*

ONLINE ANKET SORULARI

YanYana Projesi okul uygulamalarının tamamlanması ardından öğretmenlere online olarak iletilen değerlendirme sorularını aşağıda görebilirsiniz.

YANYANA PROJESİ OKULLAR İÇİN PSİKOSOSYAL DESTEK PROGRAMI

Değerli öğretmenlerimiz,

Yanyana Projemize vermiş olduğunuz katkınızdan ötürü çok teşekkür ederiz.

Proje sahamızın sonuna yaklaşırken, proje süresince deneyimlediğiniz süreçleri derinden anlamak ve proje sonuçlarını ölçmek istiyoruz. Bu amaçla uzmanlarımız tarafından oluşturulan aşağıdaki formu doldurursanız çok seviniriz.

Çalıştığınız Bölge *

- ☐ Arnavutköy
- ☐ Ataşehir
- ☐ Avcılar
- ☐ Bağcılar
- ☐ Bahçelievler
- ☐ Başakşehir
- ☐ Bayrampaşa
- ☐ Beylikdüzü
- ☐ Beyoğlu
- ☐ Büyükçekmece
- ☐ Çekmeköy
- ☐ Esenler
- ☐ Esenyurt
- ☐ Fatih
- ☐ Gaziosmanpaşa
- ☐ Güngören
- ☐ Kağıthane
- ☐ Küçükçekmece
- ☐ Maltepe
- ☐ Pendik
- ☐ Sancaktepe
- ☐ Sarıyer
- ☐ Şişli
- ☐ Sultanbeyli
- ☐ Sultangazi
- ☐ Ümraniye
- ☐ Üsküdar
- ☐ Zeytinburnu
- ☐ Other:

Yaşınız * .....

Meslekteki yıl sayınız * .....

Branşınız * .....

Cinsiyetiniz * ☐ **Kadın** ☐ **Erkek**

Sınıfınızdaki Suriyeli öğrenci sayısı *.....

Sınıfınızdaki toplam öğrenci sayısı * .....

YanYana Projesinde yer almaktan memnunum. *

- ☐ Kesinlikle katılıyorum
- ☐ Katılıyorum
- ☐ Fikrim yok
- ☐ Katılmıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

YanYana Projesi kapsamında katıldığım eğitim mesleki gelişimime katkı sundu *

- ☐ Kesinlikle katılıyorum
- ☐ Katılıyorum
- ☐ Fikrim yok
- ☐ Katılmıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

YanYana Projesi kapsamında uyguladığım etkinlikler mesleki gelişimime katkı sundu *

- ☐ Kesinlikle katılıyorum
- ☐ Katılıyorum
- ☐ Fikrim yok
- ☐ Katılmıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

YanYana kutu oyununun Suriyeli ve Türkiyeli öğrencilerin kaynaşmasına ve yakınlaşmasına etkisi olduğunu düşünüyorum *

- ☐ Kesinlikle katılıyorum
- ☐ Katılıyorum
- ☐ Fikrim yok
- ☐ Katılmıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

YanYana projesinde öğrendiğim ve sınıfta uyguladığım 10 haftalık müfredatın Suriyeli ve Türkiyeli öğrencilerin kaynaşmasına ve yakınlaşmasına etkisi olduğunu düşünüyorum *

- ☐ Kesinlikle katılıyorum
- ☐ Katılıyorum
- ☐ Fikrim yok
- ☐ Katılmıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

YanYana Projesi süresince çok kültürlü okul ortamında eğitimci olmaya ilişkin yeni beceriler geliştirdim *

- ☐ Kesinlikle katılıyorum
- ☐ Katılıyorum
- ☐ Fikrim yok
- ☐ Katılmıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

Türkiye'deki eğitim sisteminin genel olarak çok kültürlülüğe duyarlı ve kapsayıcı olduğunu düşünüyorum *

- ☐ Kesinlikle katılıyorum
- ☐ Katılıyorum
- ☐ Fikrim yok
- ☐ Katılmıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

Proje sürecindeki deneyimlerinizi detayları ile aktarabilir misiniz? Aklınıza neler geliyor? *

.....

YanYana Projesi süresince hangi aşamalarda zorlandınız ? *

.....

YanYana etkinliklerini yürütürken aklınızda kalan ve sizi etkileyen bir anıyı bizimle paylaşır mısınız? *

.....

YanYana Projesi okul uygulamasının verimini artırmaya yönelik önerileriniz varsa lütfen yazınız. *

.....

Eklemek istedikleriniz... *

.....

ÖĞRENCİLER

YanYana Projesi okul uygulamaları başlamadan önce ve proje uygulamaları sonrasında öğrencilere uygulanan Çocuklar İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği sorularını aşağıda görebilirsiniz.

TARİH :…../…../2017

ÖĞRENCİ ONAM FORMU

Değerli Velimiz,

Bir İZ Derneği okulumuzda bir araştırma yürütecektir.
Okulumuz 3., 4., 5. ve 6. Sınıf öğrencileri ile yürütülecek bu araştırma rehberlik saatleri ders saatleri süresince gerçekleştirilecektir.

Araştırmanın amacı, okulumuzda yürütülen YanYana Projesinin öğrencilerin algıladıkları sosyal destekler üzerinde pozitif bir etkisi olup olmadığını ölçebilmektir.
Velisi olduğunuz öğrencimizin araştırmaya katılabilmesi için sizlerin onayı gerekmektedir. Araştırma verileri araştırmacı tarafından saklanacaktır. Veriler süpervizör ve araştırmacı dışında kimse ile paylaşılmayacaktır.

Bilime verdiğiniz destek için teşekkür ederiz,
Saygılarımızla,

Araştırma Sorumlusu
Prof. Dr. Selma Karabey
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi

Araştırma Sorumlusu
Klinik Psk. İnanç Sümbüloğlu
Bir İZ Derneği

Öğrenci İsmi : .....

Veli İmzası: .....

Yaş: …….

Cinsiyet :……

Öğrenci Numarası : .....

ÇOCUKLAR İÇİN SOSYAL DESTEK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Aşağıda çocuk ve gençlerin arkadaşları, aileleri ve öğretmenleriyle ilişkileri hakkında sorular bulunmaktadır. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyup, her bir soru için “her zaman”, “çoğu zaman”, “bazen”, “nadiren”, “hiçbir zaman” seçeneklerinden hangisi senin için doğruysa, o seçeneği işaretle. Lütfen hiç bir soruyu boş bırakma. Teşekkürler...

	Her Zaman	**Çoğu Zaman**	**Bazen**	**Nadiren**	**Hiçbir Zaman**
1. Bazı çocuklar arkadaşları tarafından dışlandıklarını hissederler, ama bazı çocuklar böyle hissetmezler. Sen, arkadaşların tarafından dışlandığını hisseder misin?					
2. Bazı çocuklar arkadaşları tarafından çok sevilir, ama bazı çocuklar o kadar sevilmezler. Sen, arkadaşların tarafından sevilir misin?					
3. Bazı çocukların arkadaşları onlara sataşır ya da takılır, ama bazı çocukların arkadaşları böyle yapmaz. Senin arkadaşların sana sataşır ya da takılırlar mı?					
4. Bazı çocukların arkadaşları, onlarla alay eder, ama bazı çocukların arkadaşları böyle yapmaz. Senin arkadaşların, seninle alay ederler mi?					
5. Bazı çocukların arkadaşları, onların düşüncelerini dinlemekten hoşlanırlar; ama bazı çocukların arkadaşları bundan hoşlanmaz. Arkadaşların, senin düşüncelerini dinlemekten hoşlanırlar mı?					
6. Bazı çocuklar ve arkadaşları, birbirleri için pek çok şey yaparlar; ama bazı çocuklar ve arkadaşları bunu yapmazlar. Sen ve arkadaşların birbiriniz için çok şey yapar mısınız?					
7. Bazı çocuklar kendilerini arkadaşlarına çok yakın hissederler; ama bazı çocuklar böyle hissetmez. Sen kendini arkadaşlarına çok yakın hisseder misin?					
8. Bazı çocuklar, sorunları olduğunda yardım ya da öneri almak için arkadaşlarına güvenebilir; ama bazı çocuklar arkadaşlarına güvenemez. Sen, sorunların olduğunda yardım ya da öneri almak arkadaşlarına güvenebilir misin?					
9. Bazı çocuklar arkadaşlarının, kendilerine gerçekten önem verdiğini düşünürler; ama bazı çocuklar böyle düşünmezler. Sence, arkadaşların sana önem verir mi?					
10. Arkadaşları, bazı çocukların kendilerini kötü hissetmelerine neden olur; ama bazı çocukların arkadaşları bunu yapmaz. Senin arkadaşların, kendini kötü hissetmene neden olur mu?					
11. Bazı çocuklar, sorunları olduğunda yardım ya da öneri almak için ailelerine güvenebilir; ama bazı çocuklar ailelerine güvenemez. Sen, sorunların olduğunda yardım ya da öneri almak için ailene güvenebilir misin?					
12. Bazı çocuklar ve aileleri, birbirleri için pek çok şey yaparlar ama bazı çocuklar ve aileleri bunu yapmazlar. Sen ve ailen birbiriniz için çok şey yapar mısınız?					

	Her Zaman	Çoğu Zaman	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
13. Aileleri, bazı çocukların kendilerini kötü hissetmelerine neden olur; ama bazı çocukların aileleri bunu yapmaz. Senin ailen, kendini kötü hissetmene neden olur mu?					
14. Bazı çocuklar, aileleriyle çok şey paylaşırlar; ama bazı çocuklar paylaşmazlar. Sen ailenle çok şey paylaşır mısın?					
15. Bazı çocuklar, aileleriyle konuşmakta zorluk çekerler; ama bazı çocuklar zorluk çekmez. Sen, ailenle konuşmakta zorluk çeker misin?					
16. Bazı çocuklar, ihtiyaçları olduğunda, ailelerinin onların yanında olduğunu hissederler; ama bazı çocuklar böyle hissetmez. Sen, onlara ihtiyacın olduğunda, ailenin senin yanında olduğunu hisseder misin?					
17. Bazı çocuklar, aileleri tarafından dışlandıklarını hissederler; ama bazı çocuklar böyle hissetmez. Sen, ailen tarafından dışlandığını hisseder misin?					
18. Bazı aileler, çocuklarının düşüncelerini görmezden gelirler; ama bazı aileler böyle yapmaz. Ailen, senin düşüncelerini görmezden gelir mi?					
19. Bazı çocuklar aileleri içinde önemli bir yere sahiptir; ama bazı çocuklar böyle değildir. Sen, kendi ailen içinde önemli bir yere sahip misin?					
20. Bazı çocuklar, ailelerinin kendilerine gerçekten önem verdiğini düşünürler; ama bazı çocuklar, ailelerinin kendilerine gerçekten önem vermediğini düşünür. Sence, ailen sana önem verir mi?					
21. Bazı çocuklar, kendilerini ailelerinin bir parçası gibi hissederler; ama bazı çocuklar kendilerini ailelerinin bir parçası gibi hissetmezler. Sen kendini ailenin bir parçası gibi hisseder misin?					
22. Bazı çocuklar ailelerinin kendilerine kötü davrandığını düşünürler; ama bazı çocuklar böyle düşünmez. Sen, ailenin sana kötü davrandığını düşünür müsün?					
23. Bazı çocuklar, kendilerini sınıflarının bir parçası gibi hissederler; ama bazı çocuklar kendilerini sınıflarının bir parçası gibi hissetmezler. Sen kendini sınıfının bir parçası gibi hissediyor musun?					
24. Bazı çocuklar, sınıfları tarafından dışlandıklarını hissederler; ama bazı çocuklar böyle hissetmez. Sen, sınıfın tarafından dışlandığını hisseder misin?					
25. Bazı çocuklar, sınıflarında hiç kimsenin, kendilerine değer vermediğini hissederler; ama bazı çocuklar böyle hissetmez. Sen, sınıfında hiç kimsenin sana değer vermediğini hisseder misin?					
26. Bazı çocuklar, sınıf arkadaşları tarafından çok sevilir; ama bazı çocuklar o kadar sevilmez. Sen, sınıf arkadaşların tarafından çok sevilir misin?					
27. Bazı sınıflarda, çocuklar, birbirleri için pek çok şey yaparlar; ama bazı sınıflarda böyle olmaz. Senin sınıfında, çocuklar birbirleri için çok şey yaparlar mı?					

	Her Zaman	Çoğu Zaman	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
28. Bazı çocukların sınıf arkadaşları onlarla alay eder; ama bazı çocukların sınıf arkadaşları böyle yapmaz. Senin sınıf arkadaşların, seninle alay ederler mi?					
29. Bazı çocukların sınıf arkadaşları, sorunları olduğunda onlara yardım ederler; ama bazı çocukların sınıf arkadaşları etmez. Senin sınıf arkadaşların, sorunların olduğunda sana yardım ederler mi?					
30. Bazı çocukların sınıf arkadaşları, onlara sataşır ya da takılır; ama bazı çocukların sınıf arkadaşları böyle yapmaz. Senin sınıf arkadaşların sana sataşır ya da takılırlar mı?					
31. Sınıf arkadaşları, bazı çocukların kendilerini kötü hissetmelerine neden olur; ama bazı çocukların sınıf arkadaşları bunu yapmaz. Senin sınıf arkadaşların, kendini kötü hissetmene neden olur mu?					
32. Bazı çocuklar kendilerini öğretmenlerine çok yakın hissederler; ama bazı çocuklar böyle hissetmez. Sen kendini öğretmenlerine çok yakın hisseder misin?					
33. Bazı öğretmenler, çocukların kendilerini yetersiz hissetmelerine neden olur; ama bazı öğretmenler buna neden olmaz. Senin öğretmenlerin, kendini yetersiz hissetmene neden olur mu?					
34. Bazı çocuklar, öğretmenleriyle konuşmakta zorluk çekerler; ama bazı çocuklar zorluk çekmez. Sen, öğretmenlerinle konuşmakta zorluk çeker misin?					
35. Bazı çocuklar, öğretmenlerinin kendilerine gerçekten önem verdiğini düşünürler; ama bazı çocuklar, öğretmenlerinin kendilerine gerçekten önem vermediğini düşünür. Sence, öğretmenlerin sana önem verir mi?					
36. Bazı öğretmenlerden, herhangi bir sorun hakkında rahatlıkla yardım ya da öneri istenebilir; ama bazı öğretmenlerden istenmez. Senin öğretmenlerinden, herhangi bir sorun olduğunda, rahatlıkla yardım ya da öneri istenebilir mi?					
37. Bazı çocukların öğretmenleri, onlara kötü davranır; ama bazı çocukların öğretmenleri böyle davranmaz. Senin öğretmenlerin sana karsı kötü davranır mı?					
38. Bazı öğretmenler, öğrencilerine kendilerini önemli hissettirir; ama bazı öğretmenler böyle hissettirmez. Senin öğretmenlerin, sana kendini önemli hissettirir mi?					
39. Bazı öğretmenler, öğrencilerin kendilerini kötü hissetmesine neden olur; ama bazı öğretmenler buna neden olmaz. Senin öğretmenlerin, senin kendini kötü hissetmene neden olur mu?					
40. Bazı öğretmenler, öğrencilerine özel görevler verirler; ama bazı öğretmenler bunu yapmaz. Senin öğretmenlerin, sana özel görevler verirler mi?					
41. Bazı öğretmenler, öğrencilerin kendilerini tedirgin (huzursuz) hissetmelerine neden olur; ama bazı öğretmenler buna neden olmaz. Senin öğretmenlerin, senin kendini tedirgin (huzursuz) hissetmene neden olurlar mı?					

TERAPİSTLER

YanYana Projesi okul uygulamaları başlamadan önce ve proje uygulamaları sonrasında terapistlere uygulanan nitel form sorularını aşağıda görebilirsiniz.

YANYANA GRUP TERAPİ MODELİ ETKİ ANALİZ ÇALIŞMALARI

Değerli meslektaşımız,

YanYana Projesi akademisyenler tarafından izlenmekte ve yayınlanmak üzere araştırma süreçleri devam etmektedir.

Bu kapsamda aşağıda yer alan açık uçlu sorulara yanıt vermeniz beklenmektedir. Vermiş olduğunuz bilgiler tümüyle anonim olarak değerlendirilecek olup, kimlik bilgilerinize dair hiçbir ayrıntı paylaşılmayacaktır. Bu amaçla gerçek isminizi değil, kendi seçtiğiniz kod isminizi yazmanızı bekliyoruz.

Vermiş olduğunuz katkı için şimdiden teşekkür ederiz.

SOSYO DEMOGRAFİK BİLGİLER

Kod isim: .....

Yaş: .....

Cinsiyet: .....

Medeni durum: .....

Eğitim durumu: .....

Mesleki deneyim yılı: .....

Büyüdüğünüz bölge-şehir: .....

Kardeş sayınız: .....

STK gönüllülük deneyim: Var ( ) Yok ( )

Grup Yürütme deneyimi : Var ( ) Yok ( ) Var ise süre: .....

1. Suriyeli kimliğine dair neler biliyorsunuz? Coğrafi, kültürel, gündelik yaşam, ebeveynlik tutumları vb konularda aklınıza gelenleri yazabilirsiniz.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Aşağıda görmüş olduğunuz görsel internetten alıntılanmıştır.

a) Bu görsel size neleri çağrıştırmaktadır?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) Sizce görselde görmüş olduğunuz çocuklar gündelik yaşamları içinde neler hissediyor ve neler düşünüyor olabilirler?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

c) Bir ruh sağlığı çalışanı olarak bu çocukların psiko-sosyal iyilik halinin gelişmesi için neler yapabilirsiniz?

.....
.....
.....
.....
.....

Mülteci çocuklara ilişkin eklemek istedikleriniz:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Terapist Eğitimi Online Anket

YanYana Projesi grup uygulamalarının tamamlanması ardından terapistlere online olarak iletilen değerlendirme sorularını aşağıda görebilirsiniz.

YANYANA PROJESİ GRUP LİDERİ PROGRAMI DEĞERLENDİRME

Değerli meslektaşlarımız,

YanYana - Suriyeli Çocuklar için Psikososyal destek projemizde Gönüllü Lider Terapist olarak destek verdiğiniz için teşekkür ederiz.

Proje kapsamında grup terapilerini 30 Eylül 2018'e kadar yürütüyor olacağız. Ancak tabi ki isteyen terapistler bu tarihten sonra da grup terapilerine kendi çalıştıkları veya bizim yönlendirdiğimiz merkezlerde devam edebilirler.

Şu ana kadar tamamladığınız ve halen yürütmekte olduğunuz gruplar için aşağıdaki formu doldurmanız bizim için çok önemli. Proje sahamızın sonuna yaklaşırken, proje süresince deneyimlediğiniz süreçleri ve projenin etkilerini anlamak ve değerlendirebilmek istiyoruz. Bu amaçla uzmanlarımız tarafından oluşturulan aşağıdaki formu doldurursanız çok seviniriz.
Avrupa Birliği Proje raporunda sağlamış olduğunuz bu bilgilere yer vereceğiz.

Emekleriniz için tekrar teşekkür ederiz.

Formu en geç 17 Ağustos tarihine kadar doldurabilirseniz seviniriz.

Lütfen sadece grup lideri rolünde olduğunuz grup (lar) için formu doldurunuz.

Yardımcı lider olduğunuz gruplar için form doldurmayınız.

Sevgilerimizle,
Bir İZ Derneği

İsim Soy İsim * .....

Birinci Grup için: Grup Açılan Merkez * .....

Birinci grubunuzda kaç çocuk üyeniz vardı? * .....

İkinci Grup için: Grup Açılan Merkez * .....

İkinci grubunuzda kaç çocuk üyeniz vardı? *.....

Üçüncü Grup için: Grup Açılan Merkez * .....

Üçüncü grubunuzda kaç çocuk üyeniz vardı? * .....

30 Eylül 2018'den sonra terapi grupları açmaya devam edeceğim. *

☐ **Evet** ☐ **Hayır** ☐ **Belki**

YanYana Grup Lideri Programı kapsamında katıldığım eğitim mesleki gelişimime katkı sundu *

☐ Kesinlikle katılıyorum
☐ Katılıyorum
☐ Fikrim yok
☐ Katılmıyorum
☐ Kesinlikle katılmıyorum

YanYana Grup Lideri Programı kapsamında katıldığım süpervizyonlar mesleki gelişimime katkı sundu *

☐ Kesinlikle katılıyorum
☐ Katılıyorum
☐ Fikrim yok
☐ Katılmıyorum
☐ Kesinlikle katılmıyorum

YanYana Grup Lideri Programı kapsamında yürüttüğüm gruplar mesleki gelişimime katkı sundu *

☐ Kesinlikle katılıyorum
☐ Katılıyorum
☐ Fikrim yok
☐ Katılmıyorum
☐ Kesinlikle katılmıyorum

Yanyana Grup Lideri programının mesleğinize katkısı olduğunu düşünüyorsanız açıklayabilir misiniz? *

.....

Yürüttüğüm grupların Suriyeli çocukların iyilik hallerini desteklediğini düşünüyorum. *

☐ Kesinlikle katılıyorum
☐ Katılıyorum
☐ Fikrim yok
☐ Katılmıyorum
☐ Kesinlikle katılmıyorum

Grup çalışmalarına katılan çocuklarda gözlemlediğiniz değişimleri açıklayabilir misiniz? *

.....

Grup Terapi programını uygularken yaşadığınız zorluklar neler oldu? *

.....

Grupları yönetirken sizi etkileyen bir anıyı bizimle paylaşır mısınız? *

.....

Eklemek istedikleriniz

.....